

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 544

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జనవరి నెల 7-వ తేది గురువారము
శ్రీ క్రోధననామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 311
సంచిక ౩౧౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి మాచి కొనిన మోనముగలుగడు

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపుపోట్ల బాపును,
సార్వభౌమనొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రుప్ 0-10-0; డజన్ 1-కి రుప్ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

తయారైనవి!

ముచ్చటగనున్నవి!!

త్వరపడుడు!!!

1926 అమృతాంజనం డిపోవారి 1926

అందమైన చిత్రమగు రంగుల క్యాలెండరు

నెం 1. శ్రీ కృష్ణ మూర్తి 1-కి ధర 0-2-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-12-0

నెం 2. తంజావూరు చిన్ని బాలకృష్ణమూర్తి 1-కి 0-1-0, 12-కి 0-8-0, 100-కి 3-0-0

నెం 3. ప్రతిరోజున చింపునవి 1-కి 0-4-0, 12-కి 2-8-0

క్యాలండర్లు బహుకొలదిగ ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే వ్రాసికొన
వలయును, 1, 2 క్యాలండర్లు కావలసినవారు ఖరీదుతో 0-1-0 అణా తపాలబిళ్లల
మూలమున పంపి తెప్పించుకొనవచ్చును. నెం 3 రు క్యాలెండరుకు తపాలచార్జి 0-2-0

మద్రాసు అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

కళావ్యవహారములు, మద్రాసు.

8-1-26 వారమున ప్రదర్శించిన సినిమాలు

మానవత్వము, మృత్యువు, ద్రామా

సాంధ్యము

ఇది మానవత్వముగారి ముద్రాపిత నానలునందున్నది

కౌను థియేటరు

8-1-26 వారమున ప్రదర్శించిన సినిమాలు

ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు

సూర్యముగా నున్నట్టి థియేటరునాటిచే

తమారు చేయబడిన

బెల్ - మియి లేక చందబడివాడి కూతురు

6 భాగములు ఇది చిత్రీకరించబడినట్టి కథనము.

ఇదిగాక ఇతర ఫిల్ములు కూడ చూపబడును

ఇప్పుడే రెండవసారి ముద్రితమైనది !!

ఆంధ్రదేశమునకు ముద్రాపితమైన కవిత్వములను బ్రహ్మచారి

పురాణం సూర్యనారాయణ తీర్థులుగారిచే పరిశోధింపబడినది.

చదువ చదువ సంతోషించెదరు ! నీకు కావలసినదియు,

నీవు చూడవలసినదియు చాలాలోజులు వెదకిన కావ్యమిదియే.

2289 శరీరమర్త శాస్త్రము

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్వమున

కావ్యము ఇదివరకు మొదటిసారిగా

రంగముగా ప్రచురింపబడినది.

దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును

వారియొక్క ఆచరణము వివరింపబడినది.

ముగింపుగా రహస్యములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

ముగింపుగా అనుభవములును

9వ అఖిలభారత ఆర్థికమహాసభ

విదేశీయ పెట్టుబడి భారతపరిశ్రమభివృద్ధి

కావలసినమా?

3 వ దినచర్య

4 వ అఖిలభారత ఆర్థికమహాసభనాడు నిన్నటి ఉదయము 8 గంటలకు సమావేశమై "భారత పరిశ్రమలు విదేశీయ పెట్టుబడి"ని గూర్చి చర్చించిరి.

పి. యస్. లోకనాథనుగారు మాట్లాడుచు వాణిజ్య మంగళయు నిత్యజీవితో స్వయముగ నిర్వహించుకొనుటకు భారత రైతుసామిం చుచున్నది. విదేశీయ పెట్టుబడికి రాజకీయము గను, ఆర్థికముగను కొన్ని ఆక్షేపణలున్నవని ఎల్లరు అంగీకరించుచున్నారు.

ప్రభుత్వమునారిచే నియమింపబడిన "కరెన్సీ శీస్సులు" కమిషను రివీషయములో నిర్ధారణగ నెట్టి మార్పల గావించియుండలేదు. దేశీయుల యొక్కయు, విదేశీయుల యొక్క పెట్టుబడిని గలిగిన పరిశ్రమలను కేవలము విదేశీయుల చేతులు, కేవలము దేశీయుల చేతులు నడుపబడు పరిశ్రమలు కొన్ని గలవు.

కానీ సమస్యచే ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలను సంరక్షించవలెను. ఇతరదేశములం దిట్టికానబడదును సంరక్షణగలదు. విదేశీయ పెట్టుబడిదారుల విషయములో నెట్టి నిర్బంధమును మరతులు నిర్ణయించుకొనలేదు పరిశ్రమ లభిస్తున్నావించునగును. దేశీయులుగాని విదేశీయులుగాని, ప్రైవేటు పెట్టుబడి దారుల చేతులలో బడకుండునట్లు చూడవలెను. ఒకచో అట్లు జరుగుటకు సాధ్యమేని కొన్ని మరతులకు లోబడి యుండవలెను.

విదేశీయ పెట్టుబడి దారులు దేశీయుల అభివృద్ధినిగూడ గమనింపవలెను. అని బల్గేరి.

యస్. సుబ్బరావు అయ్యరుగారు మాట్లాడుచు శ్రీమముగ మార్పుజేయని కానబడదును పరిశ్రమ పెట్టుబడి యందు అవసరమని బల్గేరి. ప్రస్తుతము మనదేశపరిశ్రమలం దియ్యది సాధ్యముగాదు. శ్రమిశాఖయందును భారతీయులకు అభివృద్ధిజేందుటకు తన అవకాశము లొసంగబడుటలేదు. పరిశ్రమాధికారులలో భారతీయులు చాలినంతగ లేరు. సంరక్షణ బడయుచున్నట్టిగాని, లేనట్టి పరిశ్రమలందుగాని ఈనూచనలు గమనింపబడవలెను. విదేశీయ పెట్టుబడివలన మనకుగలిగిన అపారలాభము నెవ్వరు గుర్తించుకొనజాలరు. కాని మాతృభూమి యందు జన్మించినవారి యభివృద్ధినిమి త్రమై వీరిశ్రేయమును గోరి విదేశీయులు కొన్ని మరతులకు లోబడియుండవలెనని బల్గేరి.

ప్రభుత్వ వక్తులుగారు మాట్లాడుచు విదేశీయులనుండి విలువగల లోహములను భారతీయు లభింపగ దిగుమతిగావించుచున్నారని బల్గేరి. 1924-25 సం॥ నందు 70 కోట్ల రూప్యములు వెలగల బంగారు దిగుమతి గావించిరి. భారతీయులు నగలపై అమితముగ ద్రవ్యమును వెచ్చించుచు. ఆర్థికముగ బంగారును సదుపయోగము చేయుటకు భారతీయులు నేర్చియుండలేదు. 70 కోట్ల రూప్యములలో సగమైనను పరిశ్రమభివృద్ధికి వినియోగించిన దేశమార్కాభివృద్ధిని గలిగియుండజాలను. మనకు బంగారునా తెములజేయు స్వాతంత్ర్యముండిన దేశమెంతయో సభివృద్ధికి రాగలదు అని బల్గేరి.

ప్రభుత్వ టానస్ గారు:— మాట్లాడుచు భారతదేశమున కావలసిన దానికంటె నెక్కుడు పెట్టుబడిలేదని బల్గేరి. కారణమేమన భుక్తులోగ మిగిలిన ధనమునుండియే పెట్టుబడి ఏర్పడును. భారతీయుల కట్లు మిగిలేది ద్రవ్యముస్వల్పము. భారతీయులయొక్క నగలు ఆదాయమునుగూర్చి ఎవరును భిన్నాభిప్రాయాలు గారు. భారతదేశమందలి పెట్టుబడి జనులలో సమముగ విభజింపబడియుండ లేదనుట స్పష్టము. క్రమముగ ప్రచారముజరిగిన వెండిబంగారు లోహముల సదుపయోగము ప్రజలు గ్రహింపగలదురు. దేశమునందున్న సరుకును కొనుటకు కొనుగోలదారులు గావలసియున్నారు. ఇందు కనేకకష్టములుగలవు. అమృతమునకై దేబకు వేర్వేరుపద్ధతులుందు భారతీయు లెంతవరకు వ్యాపారము జేయుచున్నారో ఇందు భాంతు సభివృద్ధిపరచినచో కొంత పెట్టుబడి అధికముగా వచ్చును. 100 కి 4 లేక 5 వంతు వడ్డీసంపు భాంతులే గాక పారిశ్రామిక సంబంధమును భాంతులుగూడ గలవు.

భారతీయ యంత్రములకు బాంకింగ విద్యయందు శిక్షణ మొనంగవలెను. బాంకులలో గొప్ప యోగ్యులుగనున్న భారతీయ యంత్రముల సంఖ్య చాలస్వల్పము. కాన భారతీయ పెట్టుబడి ద్రవ్యము సక్రమపద్ధతాగము గావలయునని భారతీయ

లు బాంకింగనుం దెక్కువ నిపుణులై యుండవలెను. విదేశీయ పెట్టుబడిని మనము విసర్జింపజాలము. కాని భారత పరిశ్రమభివృద్ధియే విదేశీయ పెట్టుబడిదారుల ముఖ్యోద్దేశమై యుండవలెను. భారతీయులకు పెట్టుబడికి ధనము చాలినంతగ లేదు గాన బాంకింగ, మారకముల సభివృద్ధిపరచి పెట్టుబడిని అందుకొను లో నుండునట్లు ప్రయత్నింపవలెను. విదేశీయ పెట్టుబడి కావలసియున్నను, దేశీయభివృద్ధి కాలంకముగాని మరతులకు లోబడి యుండవలెను. అని బల్గేరి.

ప్రభుత్వ కాజిగారు:— మాట్లాడుచు స్వదేశముందు చాలినంత పెట్టుబడి ధనముండిన విదేశీయులనుండి పెట్టుబడి నెవ్వరును కాంక్షించరని బల్గేరి. ప్రస్తుతము దేశీయ పెట్టుబడి చాలినంతగ లేకపోయినను కాలక్రమమున అభివృద్ధి చేయగలరు. బాంకులలో ధనమును వేయుటకు ప్రజలలో ప్రబోధము గలుగవలెను. విదేశీయులనుండి ఉచితముగ పెట్టుబడి వచ్చునని ఆశించుట దుర్మమ. ప్రస్తుతము మనదేశ పరిశ్రమలందు సంరక్షణ కానవలయునట్లు మనయొగపడజాలవు. విదేశీయుల పెట్టుబడి చే ధనమును గోల్పోవుటకంటె మనకుండుది దేశీయ పెట్టుబడిచే నిదానముగ నైనను అభివృద్ధిజేందుటయే యుక్తము. ఇతరుల కొల్లగొట్టుటకు నాయులం తయో సాభాగ్యవంతులగు జేయుటకంటెను నాయుంటి నెప్పటియట్లు అభివృద్ధిలేకుండ నుంచుటకే సభివృద్ధి.

(కరతాళ ధ్వనులు) దేశీయ పెట్టుబడి చేతనే దేశపరిశ్రమభివృద్ధి గలుగువరకు వేచి యుండవచ్చును అని బల్గేరి.

యస్. యస్. సరసింహాయ్యరుగారు మాట్లాడుచు ఆర్థిక విషయములు రాజకీయ మత విషయములతో కేవలము ప్రత్యేకముగ విభజింపబడి యుండలేదనియు ఆర్థికవేత్తలు సంఖ్యలను, లెక్కలనే గాక ఆశయములను గూడ విచారించవలెననియు, స్వదేశ పెట్టుబడితో అభివృద్ధి పెక్కు సంవత్సరములు వేచియుండుట కంటె విదేశీయ పెట్టుబడిచే త్వరలో పరిశ్రమభివృద్ధి గలుగజేసికొనుటయే ఉత్తమమని బల్గేరి.

కేవల అయ్యరుగారు మాట్లాడుచు ప్రపంచము అతిశ్రీమ గమనమున అభివృద్ధిజేందుమందు సమయమున భారతదేశము తనస్వల్ప పెట్టుబడితో నెమ్మదిగ పరిశ్రమభివృద్ధిని గావించుకొనుటకొరకు వేచియుండజాలరు. అట్లు వేచియుండిన మనదేశ విప్లవకంటెను అధికముగ వెనుకబడును. కావున విదేశీయ పెట్టుబడిని నిరసించుట యుక్తముగా దనిరి.

పి. కె. అనంతరామయ్యరుగారు మాట్లాడుచు దీనిత పరిమాణమున అభివృద్ధిజేయుటగ త్వరమని బల్గేరి. దేశీయ పెట్టుబడి చాలినంతలేనందున విదేశీయుల పెట్టుబడి లేకుండ మనకాలము. జనసామాన్యముయొక్క జీవితపరిమాణము సభివృద్ధి జేయవలయుననిన అతి శ్రీమముగ దేశసంపద సభివృద్ధిపరచవలెనని బల్గేరి.

ప్రభుత్వ సాంధ్యగారు:— విదేశీయ పెట్టుబడిని నిమగ్నపరచినను దుస్సాధ్యముగాదు. కాని అట్లు చేయుట భారతదేశాభివృద్ధియనునకు తోడ్పడునా? భారతపరిశ్రమ లభివృద్ధి జేందుటకు ధన మత్వ వ స ర ము. కాజీగారి యభిప్రాయము నందు దేశీయలో పలువురు పాల్గొనరని తుంచుచున్నాను: అమెరికాదేశముందు అనేక సంవత్సరములవరకు ఇతరదేశముల పెట్టుబడిపై పరిశ్రమలు సాగుచుండెను. ఇటీవల అమెరికా దేశము తాను స్వయముగ పెట్టుబడిని వృద్ధిజేసికొని ప్రపంచమున కంతకును పెట్టుబడి పెట్టజాలియున్నది. అమెరికా దేశముందు విన్నతనమునుండియు బాల బాలి కలు ధనమును నిలువజేయుటకు గరపబడుచున్నాను. పాశ్చాలలందు ధనమును సేకరించి కూడపెట్టుటకు శిక్షణ యొసంగబడుచున్నాను. కాన బాల్యమునుండియే దేశమును అట్లు గరపబడినచో దేశము ఆర్థిక సాభాగ్యమును వృద్ధిజేసుకొన జాలియుండును. బాంకులందు ధనమును వేయుటయే, పరిశ్రమలందు పెట్టుబడి సభివృద్ధిజేయుట యుండినచో భారతదేశ మచిత కాలములో సర్వసంపదలకాలవాలము గాగలదని బల్గేరి.

అధ్యక్షుని తుదిపలుకులు

అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు కరెన్సీ కమిషనువారి సమక్షమున సాత్వమునొసంగుటకై తాము ఈరాత్రియే సభ విడిచి పరిశీలనచేయుటకు విచారమును నూచించిరి. వారి స్థానముందు ప్రభుత్వ టానసుగారు అధ్యక్షులుగ నుండుట కంగీకరించి రనిబల్గేరి.

ఈ ఆర్థికమహాసభ క్రమక్రమముగ సభివృద్ధి జేందునున్నదని వినుట మనకెంతయు సంతోషప్రదము. సంఖ్యయందును ఉత్తమ గుణాధిక్యతయందును నెమ్మదిగ నైనను క్రమేణ అభివృద్ధి జేందుట ప్రశంసనీయము, ఆర్థికసమస్యలను సుత్రభావముతో

స్ట్రీల్స్ సెల్ వెటి

2263

ఇది 1862 సం॥ రము నందు కనిపెట్టుబడి, యింకను

దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని

మించుటకు నీలులేదు. యిప్పుడే గవర్నమెంటు కంట్రాక్టరు

గాలైన రామకృష్ణమన్ గారి వద్దనుండి ఒక యోగ్యతాపత్ర

వచ్చినది. "నా గడ్డనునందు గడ్డయుండి, తినివేయుచుండెను.

తక్షణమే మీ ఔషధమును వాడితిని. గడ్డ పోయినది. మొండి

గాయుండిన స్థలమునందు మరల వెంట్రుకలు వెలుచుచున్నవి."

2263 బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-0-0.

టోకు ధరలకు ఈదిన విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Collingwood & Co., Mount Road, Matras

2518

హిందూమత

ప్రచారక గ్రంథములు

ప్రతివరకు తగ్గినవడిన వెల రూ 1-8-0

ప్రభుత్వ ఉపాధ్యక్షుల పండితులవారి హిందూ

మతోపన్యాససారము. 195 కోట్ల సం॥కు పూర్వము హిందూ

మతము కలదని తెలియు గణిత మేదో, సరిపదార్థమున దేవు

డెటుల, నిండియుండెనో, అతడు త్రిమూర్తులగుట యెందుకో

వారికి భార్యలు వాహనములేనో, ఒడలికిని గుడికిని సంబంధ

మేదో, నుడిలో శివునకు రూపము, భక్తునకు ప్రసాదమేల లే

దో, వ్రాహ్మణాదిజాతుల జన్మస్థల మేదో నారదవసిష్ఠుడు లా

జన్మమున వ్రాహ్మణులైయుండో ద్రావిడ పంచపతల పెరించు

టయు కన్యనిగోరి పతివ్రతయగుటయు కుంతివృద్ధిపరించి సంతతి

బడయుటయు వెంటల ధర్మమో శాస్త్రముం జూపి యొప్పించు

(గంధములు "మతప్రభ" మతిధర్మం మతశిఖ భగవత్ ప్రత్యం భగవత్

త్వూజ (0-2-0 నా) మత్యజం భగవత్ ప్రీడ అమావాస్య

భజం భగవద్ధ్యానం (0-2-0 నా) మతప్రభం 0-5-0" అని

వచికలవు.

హిందూమత ప్రచారక పంపుము

కోల్కత్తా, గోదావరీల్లా.

చర్చించి పరిష్కరింపబడునట్లు ఈసంఘము దేశమునకు మిగుల సహాయమును జేయగలదు. దేశమందలి వివిధప్రాంతములనుండి ప్రతిభలు లాకచోగూడి తమ పరస్పరాభిప్రాయముల ప్రకటించుటవలన ఎంతయో లాభముగలదు. వ్యవసాయము నభివృద్ధిజేయుటకు గల విధానములును, వ్యవసాయదారుల ఆర్థికస్థితిని అభివృద్ధిపరచుటయు ముఖ్యములు. మరియు భారత పరిశ్రమలందు విదేశీయ పెట్టుబడివలన గతిగడిలాభాలభములు ప్రధానవిషయము. వ్యవసాయాభివృద్ధికిగల కష్టనిష్ఠురములను విచారించి మొదలైన దేశమందు రాచకీయముగ ఆర్థికముగ గలుగుచున్న చిక్కలూ పీడికి అశుభశక్తులను పనిచేయునగును. కొలదికాలములోనే వ్యవసాయాభివృద్ధిపై విశాల వంతెనకు ఆర్థిక విచారణ జరుగగలదు. అటుపిదప వ్యవసాయశాఖయందు సంస్కరణమును గూర్చి ప్రయత్నములు గావించబడును. ఇట్టి విచారణకు రెండుసానములనుంచి ఆటంకములు రాగలవు. భారతీయులెట్టిజీవిత పరిమాణమును గోరుదురా అనునది యొకవిషయము. సభ్యులెల్లర హర్షద్యులను పాలయిన కాశీగారు నుడివిన మాటయందు చాల విలువగలదు. ఈ సహస్య కదిమొక స్వరూపము. రెండవపక్షమును విచారించినచో భారతీయుల జీవితపరిమాణ మెట్లుండవలెనని ప్రశ్నించుకొనవలెను. పాశ్చాత్యవిధానముల ననుసరించి భారతదేశమందలి వ్యవసాయము నభివృద్ధిజేయుటను గూర్చి మాటాడుట నిష్ప్రయోగము. వ్యవసాయాభివృద్ధి నిగూర్చి ప్రపంచమునపుడు ప్రాచీన భారతవంశముననుంచి గ్రామమునను నజేషీయవంశములను ఆధికముగ వివరించుచున్నాము. అప్పియ్య వానిననుచి విడిచి అన్యోన్యసహకారము గల గ్రామములందు జీవనము గడుపుట యే ముఖ్య ప్రదమని పలువుర భిప్రాయపడుచున్నారు. కాని ఇట్టి భిప్రాయ మార్పిడిలు గలుగవలెనో ఆచరణ సాగ్యములను, సాధనము లెవ్వరను నిర్ధారణగ చేయుండవలెను. ప్రత్యేకసాధనములు సూచించినగాని సాంఘికజీవితము దృఢపూర్వము గలుగజాలవు. సమైక్యమును ఆర్థికజీవితమును లాభము ప్రధానవిషయము. ఏమిచేయుచుండిన వాంఛనీయమో అని విచారించుట నిరుపయోగమును అభిప్రాయముతో మనము మొదలిడి ప్రయత్నింపవలెను. యంత్రమును ననువువానివలె యంత్రముయొక్క శక్తికి సెచ్చటనుండి గ్రహించుచున్నామో, ఎంతశక్తిగావలయునో యను విషయములను తెలిసికొనవలెను.

పెట్టుబడివిషయములో ప్రధానము మిగుల వాంఛించెడి జీవితపరిమాణము. ఈవిషయములో రాచకీయ ఆర్థికావసరములకును రాచకీయార్థికావసరములకును చాల భేదము గలదు. భారతదేశ పెట్టుబడియందు ఇతరదేశములయొక్క పెట్టుబడి ఆధికముగ ఉండినంతవరకు అట్టిరీతే ప్రభుత్వములు భారతయార్థిక విషయములలో జోక్యము గలిగించుకొను సభికారమును గలుగజేసికొనునని తలంపుటకు కారణముగలదు. అట్టి పెట్టుబడి లేనిచో జోక్యము గలిగించు కొన జాలవు. కాని ఇందు లాభనష్టములు సమానముగ యోచించవలెను. రాజకీయముగ జూపిన కష్టనిష్ఠురములతో నేను సానుభూతి గన్పరుపజాలియున్నను వాని నొకేండుక అధికముగ పరించినటుల దలంచుచున్నాను. భారతదేశముయొక్క రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకును విముక్తిని ముఖ్యసాధనము వలసినదానికంటె అధికమగు పెట్టుబడియే. దేశమందలి రాజకీయములకు ప్రధానశక్తి నొసంగునది ఆర్థికసమస్య యని ఎల్లరెఱిగిన విషయమే. భారతదేశము ఆర్థికముగ పారిశ్రామికముగ నభివృద్ధిజేందని పక్షమున విదేశీయులు గలిగించుకొను జోక్యమును అడ్డుకొనజాలదు. దేశీయ పరిశ్రమాభివృద్ధిగలిగినచో విదేశీయులవలన ఆర్థికనష్టములు గలుగజాలవు. దేశమందలియువకులను బాంకింగ విషయములందును పరిశ్రమనిర్వహణయందును క్రమశిక్షణ యొసంగుట దేశసేవకున కత్యావశ్యకము. భారతీయు లిట్టిక్రమశిక్షణ బొందుటకు గలఆటంకములనే గుర్తించుచున్నాను. ఇవి యన్నియు అసత్యకముగ జరుగవలసినవే గాని అంతప్రధానవిషయములు గావు. భారతీయ జీవితపరిమాణము ననుసరించి ప్రధాన విషయములు పరిష్కరింపబడవలెను" అని పలికిరి.

సర్ ఆర్. వెంకట రత్నంనాయుడుగారు అగ్ర్యక్షులకు ప్రతినిధులను పంపనము లర్పించుచు విదేశీయుల పెట్టుబడిని వివరించుట పలికిరి. అంతట సభ ముగిసినది.

చర్చ ముగిసినవారమునాడు ఆర్థికసభలో సూచించుకొనవలసిన ముఖ్యవిషయములగుర్చి వ్యాఖ్యలు జదివినపిమ్మట యాదినగిరి చర్చ జరిగెను.

ఎం. కె. వెంకటాచారిగారు సహకార పరపతిసంఘము ఉద్యమముగూర్చి కలుపును ప్రభుత్వోద్యోగులు పోయి మిరాసీదారుల నట్టి సంఘములందు చేరగోరుటకంటె మిరాసీదారులే తమంతట తాము వచ్చి చేరవలెననిరి. శ్రుభేసరు ఖాశీగారు, పరపతిసంఘములగుర్చిన సహకారోద్యమమునేగాక యితరసంఘములగుర్చిగూడ యెక్కువ పాటుబడుచునని చెప్పిరి. ఇందుకు తగిన నాయకులు లేరనిరి. గయంచంపిగారు, విద్యావంతులు గ్రామస్థుల కినుమంటయు తోడ్పడలేదనియు, గ్రామములలో ప్రజలు సాలనకు 100 దినములు పనిలేకున్నారనియు, అట్టివారికి రాట్నములిచ్చి పనిజేయించవలెననియు, తోటపనులు, యితర చిన్న పరిశ్రమలు నేర్పవలెననిరి.

దేశములో మేధాశక్తిగలవారు వ్యవసాయముగూర్చి శ్రద్ధవహించుకొన్నారనియు, అందుచే భూమికాలనుగూర్చిగాని వారసత్వపుహక్కునుగూర్చి గాని ఏమయిన మార్పులజేయుటపునరమా లేదో వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరుగారు అభిప్రాయమును చెప్పి పరిశ్రమపనియు అగ్ర్యక్షులకు చెప్పెను. ఆర్. డి. అన్నదుగారు ఉపన్యసించుచు భూములలో తగినంత పంట పంపబడలేదనియు ఆర్థిక సమస్యల చర్చించువారు యీ విషయము గమనించి రయితులకు సహాయము జేయవలెను. ఎరువు ఎగుమతి జేయకుండ ఎగుమతి నష్టము జేయవలెను. సహకార సంఘము లేర్పడి ఎరువుకొని రయితులకు సరఫరా జేయవలెననిరి.

కోన్సి చ్యా సమితి లో ప్రతి గ్రామముందు డ్వి) కు రీ పా త బాల సే ర్వు ర చి దా ని కి సంబంధించి యొకపాలయంబునెలను. అకాలమునందు బిడ్డకల్గితే వ్యవసాయము జేయించి పని నేర్పవలసి చెప్పిరి. వ్యవసాయకాశాలలో చేర్చిన విద్యార్థులే చదువైనపిమ్మట ప్రభుత్వోద్యోగములందు చేరుచున్నారని వ్యవసాయము జేయులేదు. వ్యవసాయముజేయునాని కావలయునందు స్వలాభముండవలెను. చిన్నచిన్న పాలములిచ్చి పనిజేయుచున్న యెవ్వరు జేయరు. వ్యవసాయవిధానము బాగుపడవలెనన్న భూమిశిస్తు వారసత్వమునకు సంబంధించిన కాననముల మార్పవలెను. రయితులు సంపదిత స్వభావముగలవారు, మార్పున కంగీకరింపరనుభావముగలరు. ఈదేశమునందు రయితులంత తెలివైనవాడు; విదేవన జ్ఞానము గలవారు వేరొకరులేరు. ఏదేని మార్పు జేసి అందరి లాభమును వారికి ప్రత్యక్షముగ జూపినచో తప్పక అంగీకరింతురు అనిచెప్పి అన్నదుగారు మాను సూచనల జేసిరి. పరపతి సంఘములనేర్పరచి సహకార పద్ధతిపై ఎరువు సరఫరా జేయవలెననిరి.

ఎ. జె. సాంజుగారు "దేంగాలులో గ్రామముల ఆర్థికస్థితి" గూర్చి; ఎస్. వి. అయ్యగారు, ఎ. కె. హమీదు ఖానుగారు గ్రామముల ఆర్థిక పరిస్థితులగుర్చి వ్యాసమలచదివి గాని చర్చ జరగలేదు. అంతటితో నాటిసాయంకాలము సభ ముగిసెను. పిమ్మట గౌ. సర్. ఎస్. ఆర్. ఎం. అన్నామలచెట్టిగారు సభవారికి అల్పాహారముల విందొసంగిరి.

నోటీసు

"ఇదివరలో రాజమండ్రియందు మాతరపున పనిచేయుచుండిన భారంబి లాథర్ గారిని పనినుండి 18-12-25 తేదీనుండి తొలగించితిమనియు, అతను ప్రస్తుతముచేయు పనులు మాకేమాత్రము సంబంధములేదనియు ఇందుమాటలుగా అందజేసిని తెలియజేయుచున్నాము. జేన్సోలాల్ అందుకో, రాజమండ్రి."

వైస్ యంకు

ఫౌవ్ టెక్నోపేనాలు చిరకాలము చక్కగా వ్రాయగలటకు వైస్ యంకును వాడుడు. ప్రతిచోటను దొరకును. వివరములకిటు వ్రాయుడు. 2478 వైస్ యంకునర్కు, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

అపూర్వమైన సమయము

ఉపయోగించుతగిన మిగిలియున్నట్టి శత్రుచికిత్స ఆయుధములు, అందుకు సంబంధించిన సామానులు బొంబాయి, బైక్కులోనున్న గన్ను మొంటు మొడికల్ సర్దు డిపోవద్ద 18-1-1926 తేదీన బహిరంగవేలముననే విక్రయించబడును.

కలికి అవతారము

ఎం.ఎస్. శర్మ అందునన్ను, 19, రాజా హనుమంత లాలాస్ట్రీటు, ట్రిప్లి కేను, మదరాసు ఈ పటమును కృతజ్ఞతతో నందు కొంటిమి. పైజా 14" X 20" వెల ఒకరూపాయిమాత్రమే. కలియగాంతున కంబలగ్రామమున ఒక బ్రాహ్మణముంబునమున శ్రీ మహావిష్ణువు కలికిమూర్తియై అవతరించునని మహర్షులు ప్రవచించిరి. ఆబాలనకు యౌవనమును వచ్చినపిమ్మట సతనికొక శ్వేతాశ్వమును దివ్యఖడ్గమును లభించును. అందు ప్రపంచమునందలి దుర్మార్గులనందరిని సంహరించి సనాతనధర్మమును సర్వయుగమును మరల వెలకొల్పును అని పురాణాచులలో నున్నది. ఈపటమున నొక తెల్లనిసరముపై కెక్కిన యొకయోధుడు చిత్రపటమైను. ఆసరము మహావీరుని పరుగిడుమన్నటులు నుదాని మెడ మీది జూలును తోకయును అగ్నికుని శిరోజములును ఎగురుచున్నట్లును చిత్రపటమైను. యోధుని వదనమున గుడ్డుసంహార చిహ్న స్పష్టముగా గోచరించుచుండెను. నిశ్చలముగను శాంతముగను దండకారముగను అతడు కల్గెములను పట్టుకొనసంహారే నిర్భయముగ దానిపై హర్షునియందుండెను. కుడిచేతిలో నునికెత్తించిననును చువచేతిలో ఖైటమును గ్రహించుచుండెను. ఈరీతిగా సర్వస్వమును ముట్టసంహారమున విచ్చరక్షమగు భగ్యసంఘాపనమును చేయుచు అవతరించుచునే యుండినగాన మనము స్వగర్వా దృష్టానునం దప్రవక్తలపై యందు టవసరికాని రాచిద్దరు ప్రభుగౌరవమున్నది. ఇలయువారు పై చిరుగానారు గ్రామమున.

గజల్నులో కరమవిగ్రహములు బయల్పడుట నాగపట్నంబునెదిరి 282 విగ్రహములు నాగ భూమిలో పాతుకొని పోయియుంటి 282 విగ్రహములు నాగ పట్నంబున కొట్టుకొని కెండుచున్న మైదానమునుండి త్రవ్వబడిన. మున్నెకొర కొకశ్రీ లెక్కయింపగా కొన్ని కంపవిగ్రహము లామెకు కనబడెను. అంత నీవిషయమును అధికారులకు తెలియజేయగా వారు త్రవ్వ చేరుచేరు ప్రమాణముల 282 విగ్రహములను బయటికి తీసిరి. అనేకవందలచిచ్చి చిత్రమును చూచుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఆరోగ్యవారము-దాని ప్రాముఖ్యము

కూమారు, జనవరి 6:- మదరాసు ప్రభుత్వ ఆస్పత్రేలు ఆరోగ్య కాళాధికారి డాక్టరు కె.టి. మధుసూనుగారు కోయంబత్తూరునుండి యిచ్చటికి వచ్చిరి. ఆరోగ్యవారము, దాని ప్రాముఖ్యమునుగూర్చి మ్యునిసిపలు సంఘ సభలో నిన్న సాయంకాల ముతవ్వనించుచు ప్రజలందఱును ఆరోగ్యనిబంధనల ననుసరించుటకై యాయుధ్యము మొదట ట్రిటిఫిడిపులలో ప్రారంభింపబడి రెండు సంవత్సరముల క్రిందట మదరాసురాజధానిలో ప్రవేశ పెట్టబడెననియును 1924 నంబ్రో 200 పట్టాములును క్రిందటి సంవత్సరము 2000 పట్టాములు పీని నాదరించెననియును విరాళములు 1924 లో రు 25000 ను క్రిందటి సంవత్సరము దానికి రెట్టింపుగా వచ్చెననియును డాక్టరుగారు చెప్పిరి. ఇవట ఆరోగ్యవారము ఫీట్రన:- 1-5 తేదీలలో జరుగును. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, జనవరి 6:- లేడీ లిట్టన్ నర్సుకల్లు నిమిత్తమై కిడింగ ప్రెస్ లిట్టన్ ప్రభువు భార్యకు రు 5000 ల విరాళముగా పంపెను. (అ. ప్రె.)

త్రాగి తప్పదుమాటలు మోట్లాడుట

పూనా, జనవరి 4:- పూనాస్థానములో డిశంబరు 6 తేదీన మొదటి నైట్స్ బండిలో మార్పున్న సరోత్తమదాసు సోరాగిగారిలో, త్రాగి తిప్పునమాటలు మోట్లాడినందుకై సాక్షిలు బ్లాచిఫోర్డు డిప్రీవుకోర్టు మార్పులయెదుట విచారింపబడెను. సాక్ష్యముంతయు 15 దినములక్రిందట స్వాక్షింబు విటారనుమీద వచ్చినసాక్ష్యములతోనే యుండెను. అట్లు అనరాని మాటలను అచమన్న పృథు పొన్నెంబు సేపు ఏల యూరకుంటివని ఫిర్యాదినడుగా ఎనకైన అటుపోవుదురేమో యని చూచుచుంటివని చెప్పెను. అతడు ప్రేమనుమాన్దరుతో ఫిర్యాదుచేయగా బహుమన్ను సాక్షింబుజేరు అబద్ధములు చెప్పరాదని చెప్పెను. తిక్కిన సాక్షులందఱును క్రిందటి విచారణలోనివారే. సాక్షింబు బయ్యట మీద శ్రీ గురేణిదానింపబడును.

(ప్రాచీన) కృష్ణామండల ప్రాథమిక పాఠశాల పట్టమ మహాసభ

తా.జ.లో 31-12-25 వ తేదీని సమావేశమాయెను

(శ్రీ) రావుసాహెబు కట్టమంచి కొశండ రెడ్డి బి. ఏ. గారి అధ్యక్షోపన్యాసము

విశ్రాంతి!

మీరు చర్చించు విషయములపైన ఆగ్రాసనాధిపత్యము విహించుటకు నన్నాహ్వానించినందులకు నే నెంతయు కృతజ్ఞుడను.

2. స్థానిక సంఘములచే వ్యవహరింపబడు అన్నివిషయములలోను విద్యకంటె, ప్రాముఖ్యము వహించినదియు అభివృద్ధి కలిగియున్నదియు యింకొకటిలేదు. అందువలననే, నేను యీ స్థానిక సంఘాలలో ప్రవేశించినది మొదలు, విద్యా విషయక ప్రశ్నలలో ప్రత్యేక శ్రద్ధను వహించుచు, వానిని సాధించు విషయమై, నాశక్తికొలది పనిచేయుచున్నాను. ఈ కొంతయు దీర్ఘకాలానుభవసాహాయ్యమున, తమకు కొన్ని యంశములకు నిశ్చయించు సాహసించుచున్నాను. వానిని మీరు శ్రద్ధతో నాలకించెద రని నమ్ముచున్నాను.

3. జాతీయనిర్మాణంలో మీ రగ్రహణము వహించి యున్నారని నే జెప్పిన మీ రాశ్చర్యపడుదురు.

మాతృవేదమునకు ముందు ఆధారము కాగల బాలబాలికలకు సుముఖమలహృదయములు మీ యధీనమందున్నవి. ఇప్పుడు మీరు పను శ్రమచుట్టి భావిభారతదేశములు ఫలమనుభవింపగలరు. ఉత్తమోత్తమము మీ వృత్తియొక్క గొప్పతనమును మీరు గ్రహింప మిమ్ములను నే గోరుచున్నాను. మీరు దానిని గ్రహించినయెడల ఆత్మగౌరవము మీలో పెంపొందును. స్వచ్ఛంద కోరికచే. మీమీద నుంచబడిన గొప్ప బాధ్యత కనుమరుగింపబడునని మీరు నమ్మి సాధింపవలెను.

4. ప్రాథమికవిద్య విషయమై పనిచేయు కొన్ని స్థానిక సంఘములయొక్క పరిపాలనాధికారిహోదాలో కృషి సల్పుచు, ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాధ్యక్షుని విషయమై నేను కనిపెట్టిన గొప్పలోపము దొంగహాజరుపట్టి వేయుటయై యున్నది. ఇది పాఠకుపాఠ్య పాఠకము. ఇది చాల ఏర్పాడకరముగ అలవాటు చేపట్టి అనవసరము. ఇది అన్నిటికంటె ఎక్కువగా, నైతికసాగుత్వమును చూపించును.

మీరందరూ నిర్మలముగ నిజాయితీ కలిగియుండవలయునని కోరుచున్నాను. మీరు స్వయముగా నిజాయితీ కలిగి యుండకుండా, నిజాయితీని పిల్లలకు బోధించే బాలరు. నిజాయితీని పురికొల్పని విద్య నిర్లక్ష్యము. అధ్యక్షునకుగాని విద్యాకాఖ్యాధికారిగాని ఎవరికిని భయపడదు. భగవంతుని కొరకే భయపడుదును. యధార్థము నాచరింపుడు. అందరి గౌరవమునకు ప్రాత్రులయ్యెదరు.

5. మీవృత్తిని మీరు ప్రేమించుదు. మీ బోధ యంత్రములపై పనిచేయునదిగాక, నిజముగ శ్రద్ధతోను ఉత్సాహముతోను కూడి యుండవలెను. మీవృత్తివిషయమై మీ కొక ఉద్దేశముండవలెను. గ్రామ స్వవహారములు మొదలగు యితరవ్యాపకములలో మీరే కేంద్ర బిందువుగా వర్తించుట మీరొక విధముగా నిర్ణయించుకొనుటగా వలెను. గ్రామస్వవహారములలో మీరు జోక్యము కలుగ జేచుకొనగూడదు.

6. మీ విద్యార్థుల మనస్సులలో మిమ్ములను చూచిన భయముకలుగునట్టి అభిప్రాయమును కలగజేయక ప్రేమపాశము లనే వారితో మీరు కట్టిన వుండవలెను! మీ ప్రతిదినజీవితము వలన మీరొక కార్యములలో పిన్నులను పెద్దలను మీ వైపుకు ఆకర్షించుచున్నట్లుగా ప్రయత్నించవలెను. మీయొక్క ఉదాహరణవలన మీ విద్యార్థుల కోవలహృదయములందు జీవితప్రేమ ప్రేమ, ప్రేమచే జీవితము అను అభిప్రాయమును బాగుగా నాటునట్లు చేసి అన్యాయానందదాయక మగు వారి జీవితమును సాగుగా నుండునట్లు మీరు చేయవలెను.

7. గొప్పపూర్వోక్త్యను గలిగినటువంటివి, యితర కలల ఎక్కువగా భావిభాగ్యదేశ గుణ నున్నటువంటివి, మాట్లాడుచు విడుచుచు, జాజ్వల్యగాన మగు ప్రేమ, ఎడతెగని భక్తి, పిల్లల మనములందు మీరు గలుగజేయవలెను. మనపూర్వవేదాంత, మత, రీతి విధ్యలలోను, శృంగార కళలలోను,

ఇతరజ్ఞానికవిషయములలోను చాలా ఉన్నతస్థానము వధి ప్రియమియు, అప్పుడు వా రెగిన ప్రపంచముయొక్క అన్ని దిశలకు నిజ మగు నాగరికతా తేజస్సును వ్యాపింపజేసి రనియు, ఉదాహరణరూపముగా వారికి నచ్చునట్లు బోధించవలెను. మన పూర్వపూర్వము ననుసరించవలెను. శాకీరక, మానసిక, ఆధ్యాత్మికమగు దౌర్భాగ్యమును సంపాదించవలెను. మన నాగరికతకు ప్రధానాధారమును మానవోరూపక మొలుపంటిన్ని, ఉన్నతాదర్శకారణముగ నటువంటియు శక్తిని ప్రపంచకపు ఇతరభాగము మీద ప్రసరింపజేయవలెనని తమపానజనని తమను కోరుచున్నదని మీరు వారికి చెప్పవలెను. ఇట్లు చేసిన, విద్యార్థులజీవితములను, పరిత్యేకమును, సార్థకముగను మీరు చేయగలరు.

“తాలూకాబోర్డు పరిపాలన” మనుష్ర్రి కతో 1921 సం॥ లో నేను ప్రచురించిన ఒక కరపత్రమును, విద్యావిషయమై చూట్టాడును, నేనీవిధముగా చెప్పితిని. “తాలూకాబోర్డు పరిపాలనకు సంబంధించిన ప్రజల జ్ఞానాభివృద్ధికి ముఖ్యమైన యంశము ప్రారంభవిద్యకాన దీనినిగురించి మొట్టమొదట ఆలోచించెదము. ప్రతిగ్రామములలోను బాలరకొకటి, బాలికలకొకటి చొప్పున, ప్రారంభ పాఠశాల లుండుటయే గాక పుస్తకభాండాగారమును, ఒకపకనాలయమును, ప్రతినాలుగయిన గ్రామములకు ఒకలోయకొకపెండ్ల పాఠశాలయును, ప్రతిగ్రామములకు ఒక మోస్తూలును, ప్రతితాలూకాకు ఒక కళాశాలయును ప్రతి జిల్లాకు ఒక స్వయంశాసనము యుండవలయును. పుస్తకభాండాగారములు, పకనాలయముల విషయమై ప్రస్తుతము బోర్డు సిబ్బందిగలరు బట్టిమాత్రా గ్రామములే యేర్పాటు చేసుకొనవలసినదిగా కనబడుచున్నది. ప్రారంభవిద్యను గురించి కూడ యిప్పుడును పాఠశాలలకంటె యెక్కువసంఖ్యను స్థాపించుటకు యేతాలూకాబోర్డులోను డబ్బులేనందున 25-8-21 తారీఖున బెజవాడలో జరిగిన స్థానిక స్వరాజ్యసంఘములవారు కాన్ఫరెన్సులో ఒక తీర్మానము నుపసాదించిరి. అదేదన “మద్రాసుగవర్న మెంటువారు తాలూకా బోర్డులకు వసలక ప్రారంభవిద్యను గరపు భారమును తామే వహించవలసినది.” అంతవరకు మనబోర్డువారు తీర్మానించిన దేమన యితర విషయముల కొరకు డబ్బుమిగిలినను, మిగలకపోయినను ప్రారంభవిద్య చాలముఖ్యమైనదిగాన మనబోర్డులో ఏగ్రామమువారు పాఠశాలపెట్టుటకు వసతిని ఏర్పాటు జేసెదరో, ఆగ్రామములో తప్పక బోర్డుపాఠశాలను స్థాపించవలసినది. (తాలూకాబోర్డు తీర్మానము నెం. 295/19-9-21) కాన బోర్డు పాఠశాలలు లేని గ్రామముల వారందరూ, వసతిని గురించి తగు ఏర్పాటులుచేసి ఆ గ్రామములలో పాఠశాలలు స్థాపించవలసినదని బోర్డువారిని కోరవలయును.

పాఠశాలల వసతిని గురించి

ఈ పాఠశాలలకోరకు గవర్న మెంటువారి అభిప్రాయ ప్రకారము (అనగా Type Designs) భవనములు కట్టవలయునంటే వేలకొలదివరకు కావలసియున్నది. వీనికై డబ్బులేదు. అద్దెఇంట్లు బోర్డువారు ప్రత్యేకముగ ఏర్పాటుజేసినను, గ్రామములే యేర్పాటుజేసినను. ఒకటిరెండు చోట్ల తప్ప మిగత అన్ని చోట్లకు తగిన గాలి, నూర్చరశ్మిలేక బాలరకు బాలికలకు ఆనారోగ్యమును కలుగజేయుచున్నది. విద్యకన్న ఆరోగ్యమే యెక్కువగాన, యిట్టి యిండ్లలో పిల్లల నుంచుటకన్న విద్య యిక్కడ పోవుటయే మంచిది. ఇదివరకు మన పూర్వము దేవాలయములలోను చెట్లనీడకందకు బట్టబయలులలోను విద్య గరపుచుండెడివారు. విధిలేకప్పుడు తప్ప పిల్లలు బయటలోనే చదువుచూ ఆడుచూ వుండవలయును. కాన బోర్డువారు యీక్రింద నమోదుచేసిన ప్లానుప్రకారము పాఠశాల భవనములను చాలు నని అభిప్రాయపడుచున్నాను. ఫలము ఘనమగు యేబడి కెట్లయినను వుండవలెను. అంతకంటె యెంత యెక్కువవుండిన అంతమిది. మట్టితో ప్రహారీగోడ కట్టి దానికి మధుగు వేయవలెను. నాలుగు మూలయందును, నాలుగు గదులను అవసరమునుబట్టి ఏర్పాటుచేయవచ్చును. సులభముగా ఒకబావి పడునెడల ఆవరణలో ఒకబావి యుండవలయును. గోడమట్టు, లోపల, వెలుపల, వేప, రావి మొదలగు నీడనిచ్చు చెట్లు వుండవలయును. ఆవరణలోని కాళీశలములలో బావి నీళ్లపహాములతో బాలురు, బాలికలు, కలసి ఒకవిన్న యుద్ధానవసమును చేయగలరు. అదియే దేవపరిశ్రమమునకు కూడ అనుకూలముగ నుండును. బయటనే పిల్లలు రోజంతయు పాఠములు చదువుకొనుచు, ఆడుకొనుచు నుండగలరు. ఎంత తీవ్రముగా నున్నప్పుడును, వర్ష వర్షకముగా కురియుచున్నప్పుడును బయట నుండుటకు బిలుగా నుండకు గనుక అప్పుడు గదులలోనికి వెళ్ళగలరు. ఈ గదులు పరిశ్రమాలయముగ కూడ నుపయోగించవచ్చును. ఇదంతయు చెండు మూడు వందల రూపములకంటె

యెక్కువ ఖరీదు కాదు దీనిని కట్టుటకు బాలురు, బాలికలు కూడ సంతోషముగా సహాయము చేయవచ్చును ఇటువంటి వసతుల నేర్పాటు చేయుటకు గ్రామములు బాధ్యత తీక్షణము వహించవలెను. దీనిని నెరవేర్చుటకు యిదివరకు పైన చెప్పబడిన గ్రామసంఘములు ప్రూనుకొనవలయును. ఇవి తయారగునంతలోపల ప్రారంభపాఠశాల కావలసినయెడల గాలి, వెలుతురు గల గృహములను యేర్పాటుచేసి బోర్డువారికి తెలియపరచవలయును.

ఇదివరకు స్థాపించబడిన స్కూళ్ల నుగురించి

వీనినిగురించి గ్రామసంఘములు చూడవలసిన యంశములేవన

- 1. ఉపాధ్యాయులు సరియైన వేతన పాఠశాలను శైరచుచు యాయుచున్నారా?
2. పాఠశాలలో వున్న కాలములో శ్రద్ధగా పాఠములు గరపుచున్నారా?
3. పిల్లలు క్రమముగా బడికి రావడము బాగా మార్పుచేయుచున్నారా?
4. బడికిరాని పిల్లలనుగురించి యేమి శ్రద్ధ తీసుకొనుచున్నారా?
5. స్కూలుకు వెళ్లేవయస్సు గల బాలరను బాలికలను బడికివచ్చుటకు తగు ప్రోత్సాహము చేయుచున్నారా?

స్కూలులోని విద్యార్థులు కూర్చుంటున్న బెంచీలు, కుర్చీలు అనవసరము. పూర్వమువలెనే విద్యార్థులు తాటిచుకుల చాపలను అల్లుకొనవలయును. ఉపాధ్యాయునికి మాత్రము ఒక చిన్న బల్లయైనను, లేక అరుగయినను యుండిన చాలును.

ఇప్పుడు ప్రారంభపాఠశాలలో గరపు విద్య తృప్తికరముగ లేదనిన్ని, మార్పులు కలుగవలయుననిన్ని, కొందరి యభిప్రాయము. అందునుగురించి చర్చించుటకు కొలదికాలములో ఒకసభ జరపవలెను. అప్పుడు ఆహాతమును చర్చించెము. అదియును గాక యిప్పుడు గరపువిద్య మెదడునుమాత్రమే అభివృద్ధిచేయుచున్నది. గాని భక్తికిని, ప్రేమకును, ఆధారమైన హృదయమును గాని చేతిపనులనుగాని అభివృద్ధి చేయుటలేదు. ఈకోరతను ప్రూర్తిచేయుటకు మనజిల్లా విద్యాసంఘము తగుయేర్పాటులు చేయబూనుకొని యున్నార.

మరియొక ముఖ్యహాంశ మేమన

స్త్రీల యొక్కయు పంచములయొక్కయు విద్య

స్త్రీవిద్య:—పార్వతీ పరమేశ్వరులు, లక్ష్మీనారాయణులు, సీతారాములు మొదలుగాగల సమాసములను బట్టిచూడ పురుషునికన్న స్త్రీయే ఎక్కువయని మనపూర్వల యభిప్రాయము గనబడుచున్నది. సంతతి పరిత్యేకముగలవను, దేశము బాగుపడుటకును స్త్రీవిద్య యావశ్యకము. భారతరామాయములలో స్త్రీలు విద్యానైపుణ్యముచేత పురుషుల కెంతవరకు పకార మొనరించిరో వానిని ప్రేగంధములే చాలుచున్నవి కాబట్టి పురుషుని కి విద్య ఎంతము ఖ్య మో స్త్రీకిని అంతకన్న ముఖ్యము. కాన బాలరపాఠశాలనే గాక బాలికల పాఠశాలలనుకూడ అతిశ్రద్ధుకాలములో స్థాపించ ప్రయత్నించవలెను. తల్లులు బాధపడినకాని పిల్లలు బాగుపడరు పండికడుపున ఆవుదూడ పుట్టుట అసంభవము.

పంచములవిద్య

మనదేశపు జనసంఖ్యలో ఆరవవంతు పంచములు, లేక, అవిద్రావిడు లున్నారు. వీరులు ఎంతకాలము విద్యలేక పీనస్థితిలో వుగప్రాయముగ నుండురో అంతకాలము మనదేశమునకు మోక్షములేదు. కాన మనలాభముకోరకైనను వారికి విద్యగరపి ఆత్మగౌరవమును వారిహృదయమున నాటించి వారిని మనుష్యమాత్రులుగ చేయు బాధ్యత మనదిగాన శీఘ్రములో వారికి తగు విద్యగరపుటకు మీరందరూ మీప్రతినిధులకు తోడ్పడవలయును

9. దీనికి వృత్తివిద్యయొక్క ప్రాముఖ్యతనుకాదు. తప్పనిసరిని, కలిపి ఆలోచించును. కేవలము, పాండిత్యసంబంధముగ విద్య ఉపకారముకంటె ఎక్కువ అపకారము చేసినదని నాయుద్దేశము. ఈకాలపు సగము చదువుకొనిన యువకుడు పగలంతయు పాలములో చెమటయొడ్చి పనిచేయు మోటుగానున్న తనతండ్రిని నిరసనగా చూచుచున్నాడు.

10. వృత్తివిద్యాశీక్షణము, కాయకష్ట గౌరవమును మనమనస్సుకు తెలియచేయును. ఇది గ్రహింపక మనదేశము అభోగింబడినది. మననెదుర్కొనుచున్న నిర్వాహకప్రశ్నను వృత్తివిద్య కొంతవరకు సాధించగలదు.

మన ప్రస్తుత సాధారణవిద్యాసంస్థలలో సదువుకొని వచ్చిన పిల్లనాడు మానవజాతియొక్క నిరర్థకమును చూచికునిపిగా కనబడుచున్నాడు. అతడు తనపితృవృత్తము వ్యావసాయక గౌరవవృత్తులను అనుసరించలేడు. తనయిష్టమును యింకొక క్రొ

త్రవనమార్గమును యేర్పరచుకొనలేదు. ఈరీతిని, తనవారసు భారమై యిరులకు భారమై తనసంఘములో పనికిరానివాడగుచున్నాడు.

11 స్మృతివిద్యాశిక్షణము ప్రతివానికి ఆత్మాభీనత కలగజేసి ఆత్మగౌరవము వానిలో ప్రబోధించును. అదిలేనిది జీవితము నిరర్థకము. కష్టపడి, పనిచేసి, దినమునకు ఆర్థరూప్యమును సంపాదించి పరాధీనతయను, నీచమున ఆశ్రయింపుట లేక మీరు జీవించ గలిగిన, దేవునికి తగినకుమారులును, ప్రతిదేశమును గర్వించగల్గిన నిజమగు మానవులను మీరు ఆర్జయ్యెదరు.

12 మనస్థానికపరివలనవారు సహితము స్మృతివిద్యాశిక్షణ ప్రాముఖ్యతను గమనించకుండలేరు. ప్రస్తుతము డబ్బులేదను నెవ్వరూమీద మనపాతకాలలో ప్రవేశించపెట్టుకుండ యింక కాలయాపన చేయుచున్నార.

దేశవాద ముగ్ధుని పాటిట్లో యావిషయమై మళ్ళీ కొలదిమేను ఒకచిన్న ప్రయత్నమునుచేసితిమి. వ్రాత, చదువు, రెక్కలతోపాటు నేతి, వడ్రంగం, పాదరక్షనిర్మాణ నేర్పించుటగాను ఒకస్మృతివిద్యాలయమును నిర్మించి దానిని జరుపుటగాను యీ యేడు, ఆరువేలరూపాయలను విడిచితిమి. దానిలోనికి పిల్లలు విస్తారము రాకపోవుటవలన మాకాశాళంగము కలుగుచున్నది. కడు దరిద్రుడు గూడ తనపిల్లవానికి ఫాండ్స్ విద్యను గరపించుటకు మాధ్యమిక పాఠశాలకే పంపమనేమను పిల్లవాని జీవితమును తగ్గించవలసినదని పాలకవర్గము వారిని బాధపెట్టును. దీనికి ముఖ్యకారణ మేమనగా:—ఈమన దేశములో కాయకష్టమునకు గల గౌరవమునంతయు పోగొట్టుకొంటిమి. కష్టపడి పనిచేయుటకన్న, దొంగతనమైనను మంచిదని ధోమంచుకొని దుర్గతికి వచ్చితిమి. కాబట్టి యీ యాదురవస్థ మనకు పరిచించినది. దీనిని గమనించుడు జాతరయొక్క వరుసలో తిరిగి మనము లేచి సమానముగా యితరులతో బాటు యుండవలయుననిన కాయకష్టమును మనము గౌరవించవలయును; కాదు పూజించవలెను. పిల్లలమనస్సులలోనుంచి ప్రతిష్ఠ యొక్క దుర్భేదప్రాయములు పారదోలవలయును.

12 (ఎ) పరిశుభ్రతను అన్నివిషయములకంటె నెక్కుడుగ పరిగణించుచున్నాను. దేహపాశుధ్యము, మానసిక, నైతిక, పరిశుభ్రత నొసగును. కావుననే వైవిధ్యము తరువాత దేహపరిశుభ్రతయే యంత్యమునని చెప్పుచున్నారు మీరు, మీవిద్యాస్థలము ప్రతిదిన ముఠోదయన్నాతలై వస్త్రోదకములగుడి, శుభ్రపరచుకొని, సర్వసమప్రదాతయగు భగవంతుని మనఃపూర్వకముగా ప్రార్థించి మీ మీ యధోచిత దినకార్యములకు గడంబుడని కోరుచున్నాను. మీపాఠశాల ప్రదేశములు కూడ మీదేహమలలై నత్యంత శుభ్రముగ నుండవలయును.

12 (బి) అన్నివిధ్యలలో ముఖ్యమైన శరీర పరిశ్రమగూడ మీరు నిర్లక్ష్యము చేయగూడదు. ఇది మానసికాభ్యాసాత్మిక విద్యల కారాధరమును, తప్పక యుండవలసినదనియు అయియున్నది. శరీర పరిశ్రమలలో, కసరతుకు, నే నగ్రీష్టాన మిచ్చుచున్నాను. కూర్చుని యున్న పుడుగాని, నిలువబడియున్న పుడుగాని, ఆకసరతు మీపాడలను సరియైన వైఖరియందుంచును. ఈ యభ్యాసము మీకులేనియెడల, మీరుఎంతయో అంధవికారముగాన, అపరిశుభ్రముగాన కనబడుదురు. మీశారీరక చలనమును (చుటుకుదనమును) యీకసరతు సరియైన మార్గకుండుంచును. మన భారతీయగృహంగణాభలనములు గాని బాహ్యభలనములు గాని పాశ్చాత్యభలనముల కన్న చాకగా నుండుట యొక గుణము. (రెండవది) పాశ్చాత్యభలనములకన్న, భారతీయములు తక్కువ ఫలదాయకములు గూడ కావు. కాబట్టి మీదేశీయభలనా, దేహపరిశ్రామిక పద్ధతుల గాఢముగ ప్రేమ చూపుచు, మీపాఠశాలలో వానిని ప్రవేశపెట్టవలయును. మేము మాదేశవాద మనిసిపాటిట్లో, యిదివరకే శారీరకపరిశ్రమను ప్రారంభింపజేసితిమి. ఉపాధ్యాయులందరు దేహపరిశ్రమలలో శిక్షణము పొంది విద్యార్థులకు నేర్పుచున్నారు. కసరతులోను, యితర శారీరక పరిశ్రమలలోను ఆటలలోను ప్రజ్ఞ సంపాదించినవారికి ప్రత్యేక బహుమతులిచ్చి యేర్పాటును గూడ చేసితిమి.

13 ఆంగ్లలాం! సామర్థ్యము కన్న శీలమే హెచ్చని నేనుసర్వదాతలతును. శీలములేని సామర్థ్యము చాల అపాయకరమయినది. పుస్తకములోనుండు నూత్నలను వల్లించజేసి ఎప్పుడు కావలసిన అప్పుడు వచ్చజెప్పెట్లు మీవిద్యార్థులను మీరు చేసిన వారికి శీలము ఏర్పడును. మీకు తెలిసినన్ని భగవంతుని వాసులను ఉచ్చరించుటవలనగాని, శరీరముమీద మతచిహ్నములను ధరించుటవలన గాని మీపాఠశాలలో మట్టుకు మీమతమును ఉంచుటవలనగాని మీ మతసిద్ధాంతములను పిల్లలకు ఎప్పుడును మీరు బోధించలేరు.

14 అన్నిటికంటె మొదట నీవు మీమతముతోను నే దాంతముతోను ఏకీభూతుడవు కావలెను. రెండవది పురాణసంబంధమైనట్టిగాని, చరిత్రాత్మకమునట్టిగాని, మత రూపదేశక సందంభము చిన్నకథలను వారికి కప్పి వారి హృదయములో నాటుకొనవట్లు చేయవలెను. కొన్నిటిని యిచ్చట యిచ్చుచున్నాను.

(ఎ) జీవితమునంతయు భగవంతుడనియు అంతపవిత్రము యినదనియు చెప్పుటకు యీక్రిందికథను చూడుడు.

పార్వతీదేవి కుమారుడగు విష్ణుశ్వరుడు ఒకప్పుడు అల్లరి పిల్లవాడుగా నుండెను. ఒకరోజున అతనికి ఒకమామలముతో జగడమువచ్చెను. అతడాపిల్లని బాగుగా కొట్టెను. అంతట విష్ణుశ్వరుడు పాలుత్రాగుటకై తల్లిని సమీపించెను. తల్లిశరీరమంతయు దెబ్బలు తగిలి వుండెను. యిదిఅతనికి ఆశ్చర్యము కలిగించెను. కోపమువచ్చెను. నీకేదానిని ఎవరుచేసినది తల్లిని అడిగెను. తప్పు చేసినవానిని శిక్షించెదనెను. నీవుఎవరికైనను హనిచేసితివా, అని తల్లి బదులు అడిగెను. లేదు తల్లీ! నేను నాకుకష్టము కలగజేసిన ఒకపిల్లనిట్లు కొట్టితిని జవాబు చెప్పెను. అప్పుడు పార్వతి కుమారా జీవకోటియంతయు నేనైయున్నాను. అందువలన నీవు మామలమును కొట్టిన దెబ్బలు నామీద పడినవని జవాబు చెప్పెను. ఇది జరిగినప్పటి నుంచియు విష్ణుశ్వరుడు ఎవరికిరి హనిచేయుట మానుకొనెను.

(బి) భగవంతుడు సర్వవ్యాపకుడనియు, దేహబలము కంటె బాధిబలము గొప్పని చెప్పుటకు యీక్రింది కథను చూడుడు.

మహాదేవునివద్ద ఒకటి: మామిడి పండుండెను. ఆయన కుమారులగు బ్రహ్మ్యూని, విష్ణుశ్వరు యిరువురును దానినికోరిరి. శివుడు ప్రపంచమంతయు మట్టిచిచ్చి త్వరగా తనవద్దకు వచ్చిన వానికి ఆపం దిచ్చెదనెను. లఘుకాయమును శీఘ్రకాయమునకు గుబ్రహ్మ్యూడు లంబోదరుడగు తనతమ్ముని చూచి నవ్వి తన మయూరమునెక్కి వాయువేగమున ప్రపంచమును మట్టి వచ్చుటకు బదులుదేరిన. విష్ణుశ్వరుడొక్క అడుగైననుకదలలేదు. గుబ్రహ్మ్యూడు ప్రపంచమంతయు మట్టిచిచ్చి అలసి సాలికి స్వస్థానముకు చేరుచుండెను. ఇదిచూచి విష్ణుశ్వరుడు పెల్లనలేచి నిలువబడి తిండ్రుమిట్టు నొకసారి ప్రవక్షణము చేసి ఫలమును తన కిచ్చుని కోరెను. గుబ్రహ్మ్యూడునకు ఆకాభంగము కలుగునట్లు శివుడు విష్ణుశ్వరునకు ఆఫలము నివ్వక ఏమి చేయగలిగెను?

15 యావిషయముగా అనేక కథలను మనము చెప్పవచ్చును. కాని గ్రంథవిస్తరభిరేతము, కాలస్యనిధి లేమింజేసియు వానిని మనము యిచ్చట సంతేసింపవలయును. ఈవిధముగా మీవిద్యార్థుల యొక్క ఫలభిరేతము మకోపాసులలో మత, రక్షాశృంగార, దైర్ఘ్య దేశభక్తి సంబంధముల విశేషములను మీరు నాటవలయును. అయితే పెరిగి వహ్యక్షమయగను. ఈవిధముగా మీరు హిందూమతమేగాక మహమ్మదీయ క్రైస్తవ, పారశీక, బౌద్ధ, బిజ్జానములనుంచి అనేక కథలను సమహర్షవచ్చును.

16 మీస్వగర్వము బాలర విద్యతో అంత్యము గాదు. మీతనవదాతలకు పెల్లవరకు గూడ విస్తరించవలెను. ఈవిషయమై కొంచెము దీర్ఘ కాలమునుంచి నే నాలోచించుచుంటిని. ఈ దినవ సాంధ్యపరచిన సమస్యలకు ఉత్తరమును జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ మంత్రి కాన్సిలు సభ్యులందరికిని పంపియుంటిని.

సర్కులారు లెటరు

ప్రాథమిక పాఠశాలయందలి యుపాధ్యాయులు వారి జీవనమునకై పన్నులాసంబు రైతులపై నాధారపడి యుండిరి. అట్టియెడల యీ ఉపాధ్యాయులచే వారికి తగుప్రపంచజ్ఞానముల వడతేయక పోవుట మన లోపమని చెప్పకతీరు.

2 నిత్యజీవమునం దుపయోగపడుచు వారి కృష్యధమును విశాలపరచి మనస్సును ఉత్తేజపరచు జ్ఞానదాయకముల విషయములను ప్రాథమికోపాధ్యాయులు గ్రామములందుండు పెద్ద మనుష్యులకు వయోవంతులకు బోధించువిధానమును మనము తయారు చేయవలెనని నాయాభిప్రాయము.

3. దీనిని సాధించుటకై వరుసగ యీక్రింది విషయముల గూర్చి ఉపన్యాసము లాసంగబడునట్లు యేర్పాటు చేయవలెను. సాంఘిక నేతి, ఆరోగ్యము, పరిశుభ్రత, కలరా, స్ఫోటకము మొదలగు అంటువ్యాధులు; సంగీతము, చిత్రకళలు; దేశభక్తియొక్కయు, దైవభక్తియొక్కయు, జీవితములను; దేశన రిత్రయందలి ప్రధానాంశములు బాలభిట్టోద్యమము భూగోళ శాస్త్రము సర్వసమృద్ధిమయ మతము మున్నగునవి.

4. ప్రాథమికోపాధ్యాయులు బోధించుచున్న విషయముల యందు పూర్ణముగ జ్ఞానము బడయుటకు వెంటర్ క్లాసులకు శారిత్రక ఇన్-సెక్షన్లను అనవరమైనపుడు గరింపవలయును.

ప్రాథమికవిద్యా విధానమునకు సంబంధించిన "ఆంగ్లరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య" మొదలగు పత్రికలు ప్రవీణములగు అట్టిపత్రికలలో ప్రచురింపబడు వ్యాసముల నాధారముగ గొనవచ్చును. విద్యాధికారులు పుస్తకభాండాగారములకు శాంక్షనుచేసిన పుస్తకములనుండిగూడ కావలసిన విషయములను గ్రహింపవచ్చును.

5. ప్రతిశనివారము సాయంత్రాలయందును గ్రామమందలి యొక పెద్దమనుష్యుని అగ్రాసవాధిపత్యముక్రింద పారసభ చేసి రెండు మూడు గంటలకాలము యేదయో నొక విషయమై ప్రసంగించవలెను. ఆ ప్రసంగమునందు ఆ గ్రామమందలి విద్యార్థులును తదితర పౌరులునుగూడ సంభాషింపజేయవచ్చును. ఈపద్ధతినలన జాలికరమును వారి అజ్ఞానమును పోగొట్టి వారికి జ్ఞానదానము చేయుటయే గాక వారి జీవితమందు నూతన వికాసము కలగజేయుచుము.

6. జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డుల కార్యనిర్వాహకబోర్డు గ్రంథాలు, పరిశోధకారులు సంచారము సజ్జనువులు వైవిధ్యము నందు పాఠ్యాయు లెటుల ప్రవర్తించుచున్నదియు వాకలు చేసి శ్రద్ధతోను ఉత్సాహముతోను పట్టుదలతోను పనిచేయుచుండువారికి పెన్షన్ అలవెన్సు యిచ్చుయేర్పాట్లు జేయవలయును.

జిల్లావిద్యాసంఘమునందు ముఖ్యమగు యావిషయమై నేటికీ తీర్మానము పెట్టలేదనిగాన దీనిపై మీయభిప్రాయము లాసంగ కోరుచున్నాను.

17. ఈ మోస్తరుగా చేయుటవలన, మనుష్యునివిషయమైయున్నా, ప్రపంచక విషయమైయున్నా తనవన్న జ్ఞానముల వృద్ధిజేసుకొను అపేక్ష రయతుహృదయున మీరు ఉద్ధరింప జేసివెదరు. ప్రతి గ్రామములోను మనము చాల కాలమునుంచి ఎదురు చూచుచున్న పుస్తకభాండాగారములను పరిమందిరములను స్థాపించుటకు నీవు రయతులకు ఉత్సాహమును కలగజేసెదవు.

18. దేశము ప్రజాపరిపాలనమును గోరుచున్నది. వాగి మానసికాకాశము విశాలమయిననే తప్ప వారును మనుష్యులను ప్రపంచవిషయములను సరిగ తెలుసుకొనిననే తప్ప వారి వోట్లను దురుపయోగము చేయుదురు. ప్రజాపరిపాలన నిరుపయోగముయ భగ్గుమనను.

19 ప్రజలుగూడ తమ పక్షమున మీమగాను చేయుల సినధర్మము లేవని చెప్పుటకు వీలులేను. జనపరిపూర్ణమయందు గురువు చాల గౌరవముగా చూడబడు చున్నాడు. యావచ్చిత మగు ప్రవర్తననుంచి తొలగిపోకుండుటకు నా దేశీయులు కోరుచున్నాను. ఉపాధ్యాయుడు విజ్ఞానమాతగానే గౌరవస్థానమునకు ఆర్జుడు.

20. నేనీ చూదర్యములను తమయెదుట నుంచునపుడు మీ కీయబడుపనిని మనఃస్ఫూర్తిగను కష్టపడియు బాగుగా చేయుటకు మీ స్వల్పజీతములతో మీకు కావలసిన కారీరదార్శనమును, శక్తిని, ఎట్లు కలిగియుండగల పని మీరు స్వభావముగా నన్నడుగవచ్చును. స్థానికస్వపరిపాలనలో నాకు సంబంధము కలిగినప్పటినుంచి నేను మీ ఆర్థిక దుస్థితికిగాను చాల నగదు మంజిరి. మీకష్టపూరిత మగు ఫీతిని పోగొట్టు విషయమై నేను యంతవరకు చేసిన స్వల్పయత్నములను యీ దిగవ కొద్దిగో మీకు తెలియజేయుచున్నాను.

1920 సం॥ లో నేను దేశవాద తాలూకాబోర్డువాగ్ని పుచ్చుకొన్నప్పుడు 8-10 మొదలగు రూపాయల జీతముల సయితము పుచ్చుకొను ఉపాధ్యాయులుకలరు. వెంటనే నేను విద్యాశాఖోద్యోగుల సభను జరిపించి యీక్రింది విషయగ యుపాధ్యాయుల స్కేలును తిరిగి ఏర్పాటుచేసి వెంటనే దానిని అమలులో పెట్టితిని.

- 1. ప్రైవేటు కారి ప్రైవేటువారికి వైసారికిన్నీ రు 13
 - 2. ప్రైవేటు అయి ప్రైవేటు మొదటి రి ఫార్ములరకు చెందిన వారికి రు 15
 - 3. మాత్రం ఫారమున్నా మైం స్కూలులవలెను క్రిందివరకు చెందినవారికి. రు 15
 - 4. కేవలము స్కూలులవలెను చెందినవారికి రు 18
 - 5. మాత్రం ఫారము మైన చెందిన స్కూలులవలెను క్రిందివారి కి హయ్యరు ఎనిమెంటరీ బ్రయినింగ్ అయినయెడల రు 18
 - 6. స్కూలులవలెను పరీక్ష చెప్పినవారికి హయ్యరు ఎనిమెంటరీ బ్రయినింగ్ అయినయెడల రు 20
- అప్పటి పరిస్థితులను బట్టి యిదియు ముమ్మై ప్రజాభివృద్ధి కిలంపబడెను. ఈవిషయములో మాన్యువల్ను చాలయం దుంజవేసినది అందుకును కలంది. డాక్టరుగూడ యిది విషయమై నేను ఏకీభూతులను వివరించెను. ప్రజామాయమునే పుష్కరముగా నుండుట వాస్తవము నని కోరుకొను

శిశువును ఆను దొడ్డిదర్బారును చరఖాస్తుదారులు నావద్దకు రావలెను. ఇట్లు చేయుటనుబట్టి బహుస్వల్పకాలములో యావదాంధ్రదేశమునుంచి ఉత్తమ మగువరకును నాబోర్డునకు నేను ఆకర్షింపగలిగితిని.

వి. విద్యాశాఖ నావశమగున్న దేశవాడ మునిసిపాలిటీలో ఈ రెండు స్కూలులు నేను ఏర్పాటు చేసి ఆశ్చర్యమంది అమలులో నుండితిరి.

- 1. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బ్రయినింగ్ అయిలవారికి 16 1/2-0
- 2. హిందూ 18.1-25
- 3. హిందూ క్రైస్తవ బ్రయినింగ్ 20-1-0

కొన్ని సంఖ్యలు భయపాటు పోయిన వెళ్ళినవారిని హుదూరు ప్రభుత్వ బ్రయినింగ్ వారిలో సహజముగ చూచుచున్నాను. దీనికి కొన్ని ప్రత్యేక సౌకర్యమునకును శ్రమకును చేరే అవకాశములు యిచ్చు దేవర్వాడు కలడు.

4. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బ్రయినింగ్ వారిలో కొన్ని కష్టములను చూచుకొంటున్నప్పుడు వారిని హిందూ వారిలో చేర్చి వారి సహజముగ చూచుచున్నాను. గత ఏప్రిల్ నాటినుంచి కూడ వెనుకనుంచి రావలసిన జీతపు యెప్పు యెప్పు టలో రేపు వచ్చేజీనేవరించి యిది అమలులోకి వచ్చును.

1. ప్రతి ఉపాధ్యాయుడును 18 మెదలు 20 లకు మించని జీతముతో ప్రవేశింపజేయబడును.

2. వారు బ్రయినింగ్ అయిలవారి (భిన్నముగాజరుగ నలసినవారిని) పెన్షిడెంటుగారి ప్రత్యేకపు శాంక్షకావలెను) సంవత్సరమునకు 1 రూపాయి నృద్ధిచొప్పున 25 రూపాయల వరకు పోవచ్చును. కాని వారు తమకొనపై ఏలేట పెట్టబడు పోటీపరీక్షలలో జయముండవలెను.

3. ఈ ఉపాధ్యాయులలో నూటికి 20 మంది, 25 రూపాయలనుంచి రు 35 లవరకు గల పెన్షి నుగ్రేడ్ లో నుందురు.

4. సంవత్సరమునకు ఒకరూపాయి నృద్ధిచొప్పున పోటీపరీక్షలవలననే వేతనాభివృద్ధి సరిచేయబడుచుండును.

21. ఈ ప్రకారములో మీరు రెండుముఖ్యవిషయములను గమనింపగలరు. 1. స్థానిక సంఘముయొక్క ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితులలో మీరు చివనోపాధి కలుగజేయుప్రయత్నము కలదు. 2. ఉన్నతపక్షకి వచ్చుటకు స్వచ్ఛందప్రజలే ప్రమాణములు.

22 ఈవెనుక చెప్పబడిన మార్గమును ఈకారణమువలన నే ననుసరింపవలసి వచ్చినది. ఏయూపాధ్యాయుడుగూని వేతనాభివృద్ధి కోరునపుడు తాను పెద్దపటుంబీకడ ననుకారణమే చెప్పును. రెండవది అధికారములోనున్న వారు ఎవరిమాటలను విశద్యోచి ఆశ్రయించుటకు ఉపాధ్యాయులు విశ్వప్రయత్నములు చేయుదురు. ఈకోచనీయమున స్థితిగతులకంటె నిందార్థముగు సంగతి యింకొకటి లేదు.

23 ఈచెడురోజులలో హిందువులు కాదు, హిందూకేరెనలందరను సంతానమును పొందుటయే తమముఖ్యకర్తవ్యముగా నెంచుచున్నారు. సంతానవంతులగుట, సహజముగుణముగా నెంచక తామెంతయో కష్టపడి సాధించినట్లుగా యితరులతో చెప్పుకొనుచుండురు. ప్రతిజీవించి యీరుగము సహజముగాకలదు. సృష్టిలో జీవి తక్కువజాతియందున్న కొలది సంతాన మధికముగా నుండును. కామును జయించి దానిని ఉన్నత మార్గమునకు మరల్చుటలో నే, వృత్తియొక్కయు జాతియొక్కయు, ఘనతయును, మోక్షమును, కలదని మీరు జ్ఞాపకముంచుకొనుదు. బ్రాహ్మకాలమును పురుషామియను భారతవర్షమును ఈశ్వరుని సృష్టిలోని కల్లను అగ్ర గణ్యముగా నుండెనప్పుడు బ్రహ్మచర్య మాచరించి వ్యక్తియొక్కయు, జాతియొక్కయు తేమముకొరకు తమసంతానకేరెనలను సృష్టిలో ఆకర్షింప, శాస్త్రము, మానసిక, వైద్య, ఆధ్యాత్మిక, మహాశక్తులగా ప్రబలజీవి అసామాన్యముగు జాతియని నీక్షింపముగా నుండెన యీరులును, యోగియును కలరని మీరు గ్రహించులెను. కాబట్టి మనవారందరు విన్నవయవననే సంతానంతులగు అభిప్రాయమును మనము నిరసింపవలెను. జాముల పెండ్లిండ్లనుంటి యేహ్యముగు బాల్యవిహమమును చేసి యీ దేశమున వచ్చు ప్రతిసంపదమాత్రిసనకు సులభావరము కాగల విశేషమును బాధింపదును కురూపులగు ఒకజాతిని పెండ్లిండ్లింప జేయు దురభిప్రాయమును మీ మనసులనుండి పొందగలండు.

24 ఈవిషయముగా అధికారులను వశపరచుకొనుటకై చేయు నిరపయోగముగ ప్రయత్నములలో తమకాలమును శక్తిని యాముచేయుటకు బహుముగా ఆత్మాభివృద్ధికి తమకృష్టిని దీకరించింటిలయిన తమకును తమదేశమునకు చాలమేలుగా గలగుదురు.

25 నేను మీ ఆర్థికాభివృద్ధికి యేర్పాటుచేసిన ప్రకారము కలనుగురించి మరియొకసారి మనము నవ మునిలోచన చేయుదము. ఈవిషయమే నేను చేసినది బహుస్వల్ప మని నేననుకొను దానికంటె యితరులెవరగు యెక్కువగా అనుకొనుటలేదు. కనీసము నెలకు ప్రతి ఉపాధ్యాయునికి రు 80-0-0 ల వరకైనను ప్రవేశజీతము పెంచబడి నేను తృప్తిపొందను. ధన లేమిదే చాధనదునట్టియు, గోకల్ గవర్నమెంటు వారిచే 40గా సహాయము చేయబడనట్టియు, స్థానిక సంఘములతోను లోలో ప్రాథమికవిద్య యున్నవారికాలము నాకోరిక ధోమట గు సగము. కాని దేరానుగ్రహములన నేను శాసనసభకు వెళ్ళి నట్లయిన, సర్కారులెవరైనా అది వుండవలసిన విధముగా ప్రాథమికవిద్య మొదటి ఖర్చుగా నుండుటకు సర్వప్రయత్నముల చేసెదను. ఆస్థాన మిగిలి చాల బాగుగా నుండునని నేను నిశ్చయపాటుగా చెప్పగలను. అంతవరకు మనము దైవము దొంగ పొరముకేళి కృషిచేయుదము.

26 సోమలూరా! మీ యున్నతమగు నృత్తివిషయమే నాకుండేన కొన్ని యశస్విప్రాయములను మీసముఖమున నుంచి తిని. మీరు దయతో వాని ననుసరించినట్లయిన, నామూత్రము గాకుండా యథాగతముగు నురువులుగా(తమ మనుషోన్మువారు) నుందురు. అటుచేసినయెడల, జాతిపునర్నిర్మాణము విషయములోను, ప్రజాపరిపాలనకు మన పురుషామిని తగిలెట్లు చేయుటలోను, పూర్వము పోయిన శాంతి, విజ్ఞానమార్గముల బాగుపరచి, పురోవృద్ధి గాంచుటలోను మీయథాశక్తి కని చేసినవారగుదురు. మీ ఉన్నతప్రయత్నములలో భగవంతుడు జయ మిచ్చి మిమ్ముల నాశీర్వాదించుగాక!

స్వరాజ్య విజయము

ప్రేటుకొన్నిలు ఎన్నికలు

వంగ రాష్ట్రము	
శ్రీయుత లోకనాథ ముఖర్జీ	477 ఓట్లు
శ్రీయుత నరసింహనాథ	859 ఓట్లు
డాక్టరు ద్వారకానాథమిత్ర	252 ఓట్లు
శ్రీయుత జోగేంద్ర చంద్ర ఘోష	183 ఓట్లు
13 ఓట్లు నిరాకరింపబడినవి	
మొదటివారిద్దరును (స్వరాజ్యవాదులు) ఎన్నుకొనబడిరి. (భావ్యర్థ)	

హిందూ మహమ్మదీయ తగాదాలు

నర్ అబ్దుల్ రహీంగారు మహమ్మదీ యాభిప్రాయమును వెల్లెబ్బచుట

కలకత్తా, జనవరి 7:- మహమ్మదీ యాభిప్రాయమును గూర్చి నర్ అబ్దుల్ రహీంగారు ప్రేటుమును పత్రికకు ఒక జాబులో నిట్లు వ్రాసిరి:- హిందూసంఘముమీదికి గాని హిందూసంఘ నాయకుల మీదికిగాని దాడివేయట వాయుద్దేశ్య మెప్పుడును కాదని ఆర్థికుడు మస్లీంలలో నుపన్యసించునపుడు నేను పలుసార్లు ప్రయత్నించితిని. సుద్ధిసంఘటనము మహాసభోద్యమములయొక్క కొన్ని చర్యలనుత్రమే నాకు ఆక్షేపణీయములు. నాయొక్క మరియొక అభ్యంతర మేమనగా ఇప్పు డొకవిధమైన ఆందోళన దేశములో జరుగుచున్నది. దానికి జయము సంధించినయెడల శాసనసభలోను పరిపాలనలోను మహమ్మదీయులకు ప్రాతినిధ్యము తోలక రాజకీయములలో మహమ్మదీయులు నిష్ప్రయోజనమై నిలవవలసినవచ్చును. భారతదేశములో పుట్టిన హిందువుడుగాని మహమ్మదీయుడుగాని రెండుసంఘములను విభేదములను పుట్టించువనలను చేయజాలడు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో రాజకీయాభివృద్ధి చేపూరదని నూచించుటకుగాక రాజకీయాభివృద్ధిమార్గమేదియో తెలియజేయుటకే రెండుసంఘములను గల నిజసంబంధములను తెలియజేసితిని. (ఆ. ప్రె.)

రీడింగుప్రభుత్వ

కలకత్తా, జనవరి 6:- రీడింగు దొరసాని నర్దుల సంఘము నకు రీడింగుప్రభుత్వ లిట్లు ప్రభుత్వ విరాళముగా రు 500 పంపెను. శేఖరరావు నివృత్తులైన ఒకరు రీడింగు దొరసానిగాను తమకలకత్తాను తిరిగి పొందినందులకు అభినందనములతో ఈముత్రమును ధరింపెను. (ఆ. ప్రె.)

గిండి గుట్టపు పందెములు

“ప్రిన్సెస్ జాబి” అను గుట్టము సింహాళ పందెమును గెల్చుట

జేము మూడు పందెములలో జయించుచు

నిన్నటినినము జగపబడిన గిండి గుట్టపుపందెములందు మొత్తము 7 పందెములు జరిగెను. అన్నిటియందు సింహాళ దేశపు బిల్బర్బులవారి పందెములోను, కొచ్చిమ మహారాజుగారి పందెమునందును గుట్టములు మంచివై పుట్టాయును గన్నచేను. అశ్వోత్సవలగు గెను, రయన్ గాగు రెండుపందెములలో తమ గుట్టములచే జయమునుగాంచిరి. ఆశ్వాశోహకులందు జేముఅను యువకుడు 3 పందెములలో ప్రథములుగ వచ్చి సత్ఫలమునకు పాత్రులైరి. పందెములం దీదిగువరితిథిలములు గలిగెను.

గ్రీసీ పందెము	
గుట్టము	ఆశ్వాశోహకుడు
1. “లేవీ మారిగ్లొ”	జేము.
2. “రెడ్ కాక్డు”	హార్డింగు.
3. “మింతి”	బిస్సీ.
మొదటి బహుమతి రు 1200, (2) రు 800 (3) రు 250 లు.	

అరేబియన్ పందెము	
1. లక్ష్మణ	హార్డింగు
2. లక్ష్మణ	బిస్సీ
3. హులూబు	హులూబు
(1) వ పందెము రు 1000 లు (2) రు 800 లు (3) రు 200 లు.	

డచ్ కాష్టగు పందెము	
1. వోక్సిగుహము	జేము
2. డారాగిపు	రంగిన్
3. స్వీట్ క్రెమెకాటైన్	బర్లెన్
1 వ బహుమతి రు 1500 లు (2) రు 800 లు (3) రు 200 లు.	

పర్షియన్ పందెము	
1. “కాన్ఫిడెన్స్”	జేము
2. “కార్కడన్”	బర్లెన్
3. “సాన్”	హార్డింగు
1 వ బహుమతి రు 2000 లు (2) రు 700 లు (3) రు 300 లు.	

సిలీను పందెము	
1. ప్రిన్సెస్ జాబి.	హార్డింగు
2. రేషియన్	తామ్సన్
3. బెట్టిప్టు	మే
(1) వ బహుమతి రు 1000 లు వెలగల గిన్నె, రు 500 లు (2) వ బహుమతి రు 2000 లు (3) రు 1000 లు.	

కొచ్చిన్ పందెము	
1. మార్జొనాల్లు	బర్లెన్
2. మార్జొన్	ఫెన్సన్
3. గినియ	ఈస్టన్
(1) వ బహుమతి రు కొచ్చిన్ మహారాజుగారిచే రు 500 లు వెలగల చెండిగిన్నె రు 3000 లును (2) రు 1000 లు ని 3 రు 500 లు.	

ఆస్ట్రేలు పందెము	
1. హిల్ అండ్ డేలు	హుటన్
2. బరన్ హము బీచెన్	జేము
3. ప్లెటాడ్	బర్లెన్
(1) బహుమతి రు 2,500 లు (2) రు 700 లు (3) రు 300 లు.	

ప. గోదావరి నూతనజిల్లా

ఏలూరులో జిల్లాకోర్టు సాపింతుట

ఈవారము గజెటులో ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించిరి: జి. ఓ. డిశం 22 తేదీ:- వడరాసు సివిలు కోర్టుల చట్టము ప్రకారము ఈరాష్ట్రమువందు జిల్లాకోర్టులసంఖ్య నెమ్మివక్షయింట్లు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. జనవరి 18 వ తేదీ నుండి “పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకోర్టు” స్థాపించెదరు. జిల్లాముఖ్యస్థానగర్భయ వగువరకు యీ కోర్టు ఏలూరులో కేసులు చేయబడును. జిల్లాయంతియు యీకోర్టు విచారణ యావరకంద చేరును. ఇంభు నెనును దీదిజనగూడ చేరాలి. 2.

మత గామ వార్తలు

విందు:—సహకార సంఘ విద్యార్థులు తమ ఉపాధ్యాయుల గౌరవానికి... ఇందు నీచుచున్నారు. ఆభివృద్ధి కాళావంత్రి టి. శివరాజు పిల్లల బి. ఎ. సహకార సంఘ రి-స్ట్రాక్టుగా గాని సర్. కె. వి. రెడ్డిసాయుడు గాని విందులో పాల్గొనరు.

తెప్పోత్సవము:—శ్రీ వీరరాఘవ స్వామివారి ఉత్సవము 10 వ తేదీన ప్రారంభమగును. గౌరవోత్సవము 12వ తేదీన జరుగును. చెరువునిండను నీరున్నది. దానికి కారణంగా తలై న సి. రంగారావులవారికి వందనములు. ఈ సందర్భము తెప్ప ఉత్సవమునూడ మాఖపూర్ణిమనాడు జరుపబడును.

పోస్టు ప్రకటన:—14వ జనవరి 1926 పొంగల నకు పోస్టాఫీసులకు సెలవు. కాని ఆదివారమువలె పని 8 మెండు ల 11వరకును 2 మెండులు 6 వరకును జరుగును-ప్రాంతము సయితము అప్పుడగును. ఆగోజున ఇంగాండు పోవుటపాలు పోవును-ఆగోజున పోవలసిన రెజిస్ట్రు పాస్సెస్సు, ఐదుపులు 13వ తేదీన బుక్కు చేయవలెను. య. ఓ. జె. లక్ష్మణం.

చెన్నరాష్ట్ర విద్యార్థుల మహాసభ:—ఆహ్వాన సంగ్రహమును యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—
కాల్ ఎం. రెడ్డి స్వ. గౌరవ కారణంబుననే రాజాలకుండిండు బొబ్బిలి. సి. పాలుగారి అధ్యక్షత క్రింద 18, 14, 15 తేదీలందు జరుగును. పై పూర్ణ కాలేజీలవారు యెక్కువనుండి ప్రతినిధుల బంధ ప్రార్థితులు.

ఇరిగేషను బిల్లు

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)
గవర్నరు జనరలుగారి అనుమతిపై మదరాసు గవర్నరు గారు ఇరిగేషను బిల్లును తిరిగి చర్చించుటకై కాసనసభ కంపిరి. బిల్లులో 4 సెక్షన్లను (5) ఎ. (5) డి. 8 సె. (ఎ), 8 సె. (బి), 16, 20, 21 (2) 23, 46 (1) (3) (4), 68 (1), 64, 65 (2) ఎ, 74, 78 (1), 79, 85, 109 (1) (2) 111, సెక్షన్లను తిరిగి చర్చించుటకైని శిఫార్సు తేలిరి ఈ బిల్లు జూలయి నెలలో ప్రత్యేక సభయందు చర్చింప బడునని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యసమైక్యత

బొంబాయి ప్రదర్శనము
నవంబరులో 1926 సలీరం ఏప్రిల్ 15 వరకు 3 4 5 తేదీలు ఆయుర్వేద సమైక్యత అధికారిత బిల్లులు కనివారం భాను వారము సోమవారము రోజులందు జరుపునటుల స్వాగత కారణి సభవారు తీర్మానించినారు. కార్యము లన్నియు జరుగుచున్నవి. స్థాయి సమితివారు కడు శ్రమములతో సర్వసభ్యసమాజము గావించి అవ్యక్తుల ఎన్నుకొనవలయు నని వ్రాధా. టి. రామభద్రయ్య, ప్రధానకార్యదర్శి.

గ్రీకుల పడిన యువకుడు:—మంగళ భారమును ట్రాము మోటారుబండ్లు కొట్టుకొనుటవలన చని పోయిన యువకుని విషయము నీసనా యంకాలము డి. సె. క్లబ్బు గారు రామపురం అసుపత్రియందు విచారించిరి. డి. మోటారు చివరభాగము ట్రాముకుతిగలగా ఆ ప్రక్కన కూర్చున్న ఈ యువకుడు క్రి. దపడెను పీనిపైనుండి బండిపోయెను-తక్షణమే ప్రాణములను విడిచెను- డి. డివిజన్ పోలీసువారు చాల ప్రాధు షోయిన తరువాత నీసనా యంకాలము ఆ చనిపోయిన వాని గుర్తింపు గలిగిరి. అతడు నెలరోజులక్రితము బహిరంగమున జీవరాజులు నాయుడు. అతని బంధువులు అతడు ఏవకీలుగడ్డకో గుమాస్తాగానున్నట్లు చెప్పెనని చెప్పిరి. హతాత్తుగా చనిపోయినట్లు తీర్మానించిరి.

యువకుని మరణము:—మొన్న మోటారు ట్రాక్కు కొట్టుకొనుటలో చనిపోయిన యువకుని విషయములో మోటారువాని తప్పుదేవని తీర్మానించిరి.

రాకపోకలు:—ఈవిట్ట వారము నీసనా కలకత్తాకు బయలుదేరిరి.
కలనల్ సి. సి. పావరు, సమైక్యతా డైరెక్టరు వెలిం డను నుండి నీ సేవకుడుయును వచ్చిరి.
ఏ. రంగారావు మొదలియారు యమ్. యల్. సి గారు నేను వచ్చిరి.
మాబ్బసర్లు మదరాసు దొరతనపు ఎన్జినీరుగారు కలకత్తా మెయిలలో ఉదయమున వచ్చిరి. (అ. ప్రె)

ఆ. భా. సహకార సంఘ రెజిస్ట్రేషన్ల సభ

బొంబాయిలో జరుగును
మద్రాసు, జనవరి 7—శనివారము రాత్రి అఖిల భారత సహకార సంఘరెజిస్ట్రేషన్ల సభకు మద్రాసు రెజిస్ట్రేషన్ల వరైన్ గోదారాగు పెళ్ళుచున్నారు. ఈ మహాసభ 15 వ తేదీన బొంబాయిలో కూడను బొంబాయి గవర్నరుగారు ప్రారంభితురు. కాల్పుల్ల సి. ఐ. యి. ఐ. సి. యస్. గారు అధ్యక్షత వహించురు
మద్రాసునుండి ఇంకను ఇరువురు ఆహ్వానింపబడిరి. వారు రావుబహదరు యమ్. కె. వెంకటాచారిగారు, (అధికారి) సహకారసభ్యులుగారు (అ. స. డి. క. రి) అయియుండవచ్చును
సవరణ:—అఖిలభారత సహకార సంఘము రెజిస్ట్రేషన్ల సభ మహాసభ బొంబాయిలో 15 వ తేదీన గాక 12 వ తేదీ ప్రారంభమగును. (అ. ప్రె)

* * *
మదరాసు సహకార సంఘము

మద్రాసు జనవరి 7—మద్రాసు రాజధాని సహకార సంఘములు వృద్ధిచెందుటవలన అధికారులు ఎక్కువ శ్రమ తీసి కొనుచున్నారు. తెలియుచున్నది. దిపాట్ల మెంటులో క్రొత్త మార్పులు చేయబడినవి. రాజధానిని విభజించుట చేయబడినది. ఒక్కొక్కదాని కొక్కొక్క డిప్యూటీ రిజిస్ట్రేషన్ల ఉన్నారు. చాల స్త్రీములు సలహాలు ఆలోచనలో నున్నవని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె)

పంజాబు శాసనసభ

లాహోరు, జనవరి 6:—నచ్చేడి సభా సమావేశమందు తీర్మానము 18 తీర్మానములు బాటు చేయబడినవి. చాల సభ్యులు. డి. ఎ. యు. బంధుమే. మూడు తీర్మానములను లాలా డి. రాజా పంపిరి. మి. తులు లేకయే గురువారా శ్రై (లం విడి వలం)-దరయం పంజాబులోని డివిజన్ కమిషనరు లు తీసివేయ లయునయి మూడవది బి. లకును గుడ్డి కంటి మొదలైనవాటి పంజా బ. త. వీ. లోను కరణాలములను ఏంపి లు చేయ లనినదనియు
డక్టర్ గో. లచందుగారు డిప్యూటీ సెంచరినవారిలో నిరదోగ సమన్వయగూర్చి విచారించుటకు ఒక సంఘమును ఏర్పాటు చేయవలసినదని తీర్మానమును ఉపపాదించురు. (అ. ప్రె.)

ఒక గణ

పూనా, జనవరి 7:—పూనాలో నీసనా రాత్రి హిందూ ధర్మవారి ఆదరణ క్రి. ప. ఒ. సభ జరిగెను. స్త్రీలకు పాటడా రుగారు అధ్యక్షత వహించి వివాహములు రెడ్డు చేయుట ను గూర్చి చేయబడిన క్లిష్టము అనంగీకారము నూచించిరి. (అ. ప్రె)

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజమువారు, ఏలూరు ఎస్. ప్లానేట్ థియేటరునందు చింతామణి వరవిక్రయం

9-1-26 తేదీ శనివారం సాయంత్రం 5-30 గం. 10-1-26 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు ప్రదర్శింతురు
ఎమ్. ఎస్. రావు, జమీందారు, ప్రాప్తిపరు.

విశాఖపట్టణం (ప్రత్యేక విలేజ్)

హిందూ రీడింగు రూము
జనవరి 6:—ఈమధ్యను హిందూ రీడింగు రూములో శ్రీ మురళి కోరంకి వెంకటరామ శర్మగారు “భగవద్గీత” పైనను “రామకృష్ణ పరమహంస చరితము ఉపదేశముల” గూర్చి వ్యాస యరంజకమును ఉపన్యాసములను ఇచ్చిరి. పలువురు పౌరులు స్వభలకు వచ్చుచుండిరి.
వహానుహా వా. య. వేగం వేంకటరామ శాస్త్రిగారు జగన్నాథాచార్యులనుండి తిరిగివచ్చుచు శాస్త్రమున ఒక దినము ఉండి హిందూ రీడింగు రూములో “ఆముక్తమాల్యద” యొక్క ప్రాశస్త్యముగూర్చి ఉపన్యసించిరి.
ఆకల్ల సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారి నూతన వస్త్ర బిరుదులలో ప్రభుత్వము రావు బహుగృహ లభ్యము నిచ్చిరి. వారికి హిందూ రీడింగు రూము సభ్యులు అల్పాహార విందుగాడించి ఆనందమున సర్. బి. యస్. శర్మగారు కూడ ఆధీనంబందు ఉపన్యాసము గావించిరి.

సంక్షేప సంగ్రహం (ఒక పేజీ)

30.12-25 తేదీ విద్యార్థులము 2 గంటలకు సమైక్యత తాలూకా బోర్డులో ఆచరణవందు నిర్వహించిన విశాలమైన పండిరియందు మా తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలలో విజయముగాంచి అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్ష పదవులను పొందిన మ. రా. రా. చావ రాల రోశయ్య చాదరి, పి. చిన్నపరెడ్డిగార్లయొక్క శ్రీ యుతులు య్. నరసింహం చాదరి, పాటిబండ పిచ్చయ్య, వంకాయపాటి పెద్దయ్యగార్ల గౌరవాల్లమై (ఈ మువ్వరు బొంబాయిలోను ఎన్నుకొనబడినవారు) యొక గొప్ప ఆభినందనసభ యీ తాలూకా వాస్తవ్యులచే చాల జయప్రసముగా జరుప బడెను.

సభకు మ. రా. రా. గంటూరు తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులను వల్లె శివరామస్వామయ్య చాదరిగా రంగ్రాసాధిపతియై వహించిరి. దైవప్రార్థనతో సభ యుపక్రమింపబడెను. మాబోర్డు చూచిన అధ్యక్షులను గరించియు, ఉపాధ్యక్షుల గరించియు అభినందింపవచ్చుము శ్రీయుతులు మూల పూరి ర మల్లెగోళ్లశర్మ, అద్దకి ఆ జ్ఞ నారాయణ, పెద్దూరి శ్రీనివాసరావుగార్ల చే జరుపబడెను.

శ్రీ ఐనగంటి పున్నయ్య చాదరిగారు ఆశువుగా కొన్ని పద్యములను అతిశయ గరించి చెప్పిరి.

పిమ్మట స్థానిక స్వరసాలనకు సంబంధించిన నిర్బంధ చిత ప్రారంభమై, అస్పృశ్యతా నివారణ, ప్రబోధగ్యము, నీటివనతులు మున్నగువిషయములు ఉపన్యాసకులచే చర్చింప బడెను. నిర్భాగవిగ్గను గరించి అభిప్రాయభేదములు గల్గెను.

తర్వాత అల్పాహారము, కాఫీ, తాంబూలములు నున్న గది సభ్యుల కొసంగబడెను. పిమ్మట సంగీతకచేరి జరిగెను.

నాటి యుపన్యాసములలో శ్రీయుతులు కొ. రాముయ్యచాదరి, క. సూర్యనారాయణమూర్తి చాదరిగార్ల భావ భరితములగు ప్రబోధముగ నుండి చిరస్మరణీయములుగా నున్నవి.

నాటిరాత్రి అతిథుల గౌరవాల్లమై స్థానిక హిందూ నాటకసంఘమువారు ప్రత్యేక యజ్ఞమును అర్చింతునోజ్ఞముగా ప్రదర్శించిరి.

ఈ యభినందనసభ చాల జయప్రసముగా జరిగిన దనుటకు సందియములేదు. రు 600 లకు పైగా ఖర్చుచేయబడెను. సుమారు 2000 సభ్యులు సభ సంతకరించిరి. రాజకీయములలో భిన్నాభిప్రాయములగులవారు పలువురు వచ్చిరి. పెక్కుమంది అనుమానవాదులు, వితివాదులు, సహాయవాదులు, బాతీయ వాదులు ఏమిటచే నిర్బంధప్రాంతవిద్యార్థిమయము చాల శ్రీమంగ జరిగింపబడెను. స్థానిక సభ్యులను దాని నిర్వహణము చాల అనుభవగులవారు వచ్చి, వారి అభిప్రాయములను సభకుగా తెలిపిరి.

సర్వమత తృప్తియ సమావేశము

రెండవనాటి సమావేశము జరిగిన ఉపన్యాసములు

జైన మతము

జైనమతమును గూర్చి జెయున గజలు సంపాదకుడగు పి. ఎస్. శ్రీనివాసాచారి, జీవాత్మ కలవని విశ్వాసమును మతములన్నియును మోక్షమును గూడ నొప్పుకొనెను. మోక్షము నందు జీవులకు కష్టములును దుఃఖములును కలుగవని స్పష్టపరచెను. జమును మతముగా ఉన్నట్టి ధార్మికములనే ముక్తియందు జీవులకు భగవంతునిలో లయము కావనియు తనవ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొని పూర్ణానందస్వరూపుడై యుండుననియు తెలుపుచున్నది. "జీవుడు, ప్రపంచము, మోక్షమును గూడ అనాద్యమంతములు. ఇవి మూడును ఎల్లప్పుడును నుండును. ప్రతిజీవుడును సర్వజ్ఞానానందుడును కావున ప్రతిజీవుడును దేవుడే. జీవులకు పునర్జన్మ కలదు. కర్మానుసారముగా దేవత్యమును మానవత్యమును అమావత్యమును కలుగుచుండును. స్వస్వరూప పరిష్కారము ముక్తి అని జయచతుర్మునుచువుచున్నది.

విశిష్టాద్వైతము

పద్మయప్ప కళ్యాణాలలో నుపాధ్యాయులగు ప్రొఫెసరు పి. ఎస్. శ్రీనివాసాచారి, ఎం.ఎ. గారు విశిష్టాద్వైతము (శ్రీ వైష్ణవ లైంగ రామానుజమతము)ను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ప్రత్యేక ప్రమాణము, సంఖ్యభావము, భక్తి, ప్రపత్తి, కర్మ, ముక్తి, అను వానిని శ్రీరామానుజులు ప్రధానాంగములుగా చేసిరి. అన్ని వేదములును ప్రమాణములే యని స్థిరపరచిరి. తర్కశాస్త్రానుగుణ్యముగను ప్రాచీన సాంప్రదాయ సమ్మతముగను విత సంబంధముగను యీ సిద్ధాంత మేర్పరుపబడెను. నిర్గుణ బ్రహ్మమే సగుణబ్రహ్మము జీవజడము లనికి వాసస్థలములు పరబ్రహ్మయను జీవులును జడములును భిన్నములైనను అవి భాజ్యములు. ఇవి మూడును అవిభక్తసమదాయము. ప్రతిజీవుని (పురుషు) యందును పురుషోత్తమునకు గల సచ్చిదానందములే యున్నవి. జీవుడు జడముకంటె భిన్నుడు. జీవతత్వము అగోచరము, అగ్రాహ్యము, అచ్ఛేద్యము, అభేద్యము. జీవునకు భక్తి కలదు. సంసారమున జీవుడు కాలబద్ధుడు. ముక్తిలో భగవత్స్వరూపుడై పరమపదమున ఆనందముయందు యుండును. జీవజీవులకు భేద మెట్టిదనగా అటు మహాత్మ్యాదృశ్యములకు గలభేదమునంటిదే. భక్తిప్రపత్తులవలన జీవునకు భగవంతునియందు ప్రేమ ప్రజ్వలించును. అనిర్వాచ్యమగు కర్మవలన జీవునకు సంసారబంధము కలిగినది. అట్టిజీవుని సంసారబంధమునుండి తప్పించి భగవదనుగ్రహమునకు పాత్వనిచేయుటయే మోక్షసాధన. కర్మల నన్నిటిని భగవదారాధనభావనతో చేసినచో నది సేధ పేరును.

భగవంతుని నిర్ణయించుటలో ద్వైతాద్వైతములు భావము, చిత్తము, నీతి వేదాంతములపైనే ఆధారపడెను. విశిష్టాద్వైతము సౌందర్యప్రేమకార్యములపై నాధారపడెను. భిన్నత్వమునందే తత్వమును చర్చించుటయే విశిష్టాద్వైతము. కావున మతసహనమును సాంఘికస్థావరమును బోధించుచున్నది. సమస్తజీవులును సమానులే. మానవులందరును సోదరులే అని యీ సిద్ధాంతము బోధించుచున్నది శ్రీనివాసాచారి గారు ముగిసిరి.

సర్వమత సామరస్యము

ఈవిషయమును గూర్చి సచ్చిదానంద సంఘ కార్యకర్త ప్రొఫెసరు ఎస్. కే. యజ్ఞనారాయణయ్యగారు ఉపన్యసించిరి. పర్యాయ నేసిద్ధాంతమునుగూడ గుర్తించెను. భిన్నమతములకు మూలధార మెంతవరకు దైవసంబంధిగా నుండినను అన్నియును మానవత్వతమలే యగునగాన మార్పవత్తును లోబడక తప్పదు. ప్రాచీన కాలముందు క్రైస్తవ సన్యాసులు ప్రపంచమును పరివ్రజించు తమ వ్యక్తి ముక్తికొరకు తపోపవాస ప్రాశ్నాదుల నొసరించుచుండిరి. ప్రస్తుత కాలమున దేశమున, ప్రేమకార్యమున ముఖ్యముగా కలుగవలసినది సర్వమత సామరస్యమే. ఎక్కడ చూచినను మతమునందు నానుమాత్రముగనే గాని గాఢముగా భక్తి కనబడుటలేదు. ఇహలోకసౌఖ్యములందలి ప్రీతియే యివుడెరిగిని మెండుగా నున్నది. కాని ఉత్తములు కొందరు విశ్వకాంతిని గోరి చాల పనిని చేయుచున్నది యని న్నారు. సామాన్య ప్రజలింకను

జాతీయ రాష్ట్రీయ భిన్నానవశులుగానే యున్నను ధీమంతులుమాత్రము నానాదేశసంఘము నేర్పరచి పనిచేయుచున్నారు.

"ఒకమతమునా రింకొక మతము నవలంబించుట వలననే సామరస్యము కలుగకుండ నున్నది. అటుల మతమును మార్పుటకు వ్యక్తులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలెనుగాని మోస మేమియు నుండగూడదని హిందూక్రైస్తవ మేళనసంఘము వారు రెండేడ్లక్రితము నిర్ణయించిరి.

ద్వైతమును జయింపగలుగునది ప్రేమగాని ద్వైతము కాదు. సామరస్యమున కిదియే మూలనిమాత్రము. సర్వజనవాంఛితమున కాంతికి భౌతికమేదియును ఆధారము కాజాలదు. వికమత్యమునకు మతమే ప్రధానము. పరమతసహనము బాగుగ నెలకొనినచో సర్వమతసామరస్యము తప్పక కొనసాగును." అని అయ్యరుగారు ముగిసిరి.

శాంతిసందేశము

సచ్చిదానందసంఘస్థాపకు లగు సచ్చిదానంద స్వామిల వారి సందేశమును సభలో తెలిపిరి. విశ్వమునందు సర్వవాషియైన ఆత్మ యొక్కటియే. అదియే పరబ్రహ్మము. అదియే యిన్నియూ ప ము లు గా ప రిణ మిం చి న ది . మా న వు ల యందున్న జీవాత్మ ఈ పరమాత్మను సందర్శించి బంధము క్షిని బడయగోరుచున్నది. పరమాత్మ సందర్శనసాధనయే మతము. ఇట్టి సర్వమతసహజేతులవలన సర్వమతసామరస్యము వృద్ధి నొందగలదు." అని స్వామిలవారు ముగిసిరి.

పిమ్మట కార్యదర్శి యజ్ఞనారాయణ అయ్యరుగారు ఆ రవవార్షికనివేదికను చదివి సంఘమునకు ధనసహాయమునుకోరిరి.

పిమ్మట అగ్యక్షులగు శివరాందస్వామిలవారు అంత్యోపన్యాసము నొసరిరి.

పిమ్మట సంఘకార్యదర్శులలో నొకరగు పి. వి. పశుపతి మొదలగువారు వందనముల నర్పించి ధనసహాయమును కోరిరి.

సభ్యులపక్షమున అగ్యక్షులను సంఘమువారికిని డి.సి. లింగంగారు వందనములను తెలిపిరి.

పిమ్మట సోదరి సుబ్బలక్ష్మమ్మ లి.ఎ.ఎల్.టి గారును కొందరు బాలికలును మంగళమును పాడిరి. అంతటో నీతృతీయమతసహజేతము ముగిసినది.

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు

దక్షిణాఫ్రికా కార్మిక కాంగ్రెసు

బొంబాయి, జనవరి 6:- కెంబ్రిడ్జునుండి ఆంధ్రానుగారు జనవరి 6వ తేదీన ఇచ్చిన తొలి ఇండియన్ డైలీమెయిలులో ఇట్లు ప్రచురింపబడినవి:- దక్షిణాఫ్రికా కార్మిక కాంగ్రెసు భార్య ఎలిజబెత్తులొకాడె ఎసియాటిక్ లిల్లును ఆమె దించెను. క్రాసుజెల్లుగారి నాయకత్వము చాలవరకు తోసివేసిరి. జాతీయవాదులతో సంధి అంతమొందినదని చాలమంది వక్తులు చెప్పిరి. కాని ప్రజాభిప్రాయము జాతీయవాదుల సంధికి సానుభూతితో నున్నది. లోలి అశక్తతను ప్రభుత్వము కనబరచుట వేము. దానియొక్క పలుకుబడి సంపద్యవృద్ధిని బట్టియున్నది. జనరల్ హార్ట్జెగ్ గారు చాల గౌరవింపబడుచున్నారు. స్వట్టు గారు కార్మిక సంఘము చిహ్నపుటతోడనే ఈయనతో చేరుటకు ఆలోచించుచున్నట్లున్నది. ఈలోపుగా హిందువుల మీదికి మూడు కక్షలు కలియుచున్నవి. రాజప్రతినిధిగారి ప్రత్యక్షరమును ఇంగ్లాండులోని భావమునకును చూపిన శిశువు భూతివలనను ఇక్కడ యూరపియనులు సంతోషించినను హిందువులకు మాత్రము విచారకరముగా నున్నది. హిందూదేశపు ప్రేమ యోధునియను కాంగ్రెసు చెన్నపట్టణములో చేయు తీర్మానములు దక్షిణాఫ్రికా పోరాటములో మార్పుచే కూర్చగలవు. ఏలన ఈదేశములో కార్మికులదే పంతుము. కావున ఆమహాసభకై యెదురు చూచుచున్నాము.

(ఆ. ప్రె.)

అగ్నిప్రమాదము

బొంబాయి, జనవరి 6:- సోడిపోలోని అగ్ని రక్షక పట్రి గోదాములలో నిప్పుంటుకొనెను. 10 వేల రూపాయల ఖరీదు నేయు ప్రతి తగలబడెను. ప్రైవుట్రిగేడువారు అతిచాకచక్రముతో పని చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

క్యాలెండరు:- (హృదయిటరు ఇకోనురెమ్మ) కంపెనీ వారు పంపిన 1926 సంవత్సరపు క్యాలెండరును పరిశీలనలతో నందుకొంటిమి.

భార్య నెంటు జారిగజిటు

(జనవరి 6 మంగళవారము)

లాశాఖ

ఎల్. మాకుమేకేలుగారిని వర్కు-మెన్సు కంపెనీస్వేదను కమిషనరుగ నియమించిరి.

టి. భుజంగరావుగారిని బళ్లారినుండి బెజవాడ సబ్బజ్జిగ మార్చిరి.

ఎల్. నారాయణయ్యగారిని బెజవాడనుండి కడప సబ్బజ్జిగా మార్చిరి.

క. సాంబశివరావు నాయుడుగారిని గుంటూరునుండి ఆనంతపురం సబ్బజ్జిగా మార్చిరి.

జె. వెంకటరావు పంతులుగారిని ఆనంతపురంనుండి గుంటూరు సబ్బజ్జిగా మార్చిరి.

రాజనాల శేషయ్యనాయుడుగారిని బెజవాడలో స్పెషలు బెంచీమేజిస్ట్రేటుగ నియమించిరి.

సానిక స్వపరిపాలనశాఖ

క. లక్ష్మయ్య చౌదరిగారు బెజవాడ మునిసిపలుకొన్ని లరుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

రెవ. ఎ. గోర్డనుగారు కృష్ణజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

రెవ. ఎఫ్. పి. మాన్సిగారు నెల్లూరుజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

గ్రంథి వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు కృష్ణజిల్లా విద్యాసంఘము ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

పబ్లిక్ వర్కుస్

ఆర్. ఎస్. రాజాంగం అయ్యరుగారిని విజయనగరం నుండి కృష్ణ నెంట్లలు డివిజనుకు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ మార్చిరి.

చెన్నరాష్ట్ర తపాలనాఫరుల సభ

రెండవనాటి సమావేశము

గుంటూరు జన. 6:- సేతుదయము విషయనిర్ణయన సమావేశముగుటకు పూర్వము డివిజనుల సూపరెంటు కచేరీ హెడుగుమస్తాయగు రామరావుపంతులుగారు, అగ్యక్షుని ఆమెను తిని బొంది ఉపన్యసించుచు, నాకరల సంఘమును గవస్తాల సంఘముతో చేర్చి పనితేసిచో చాల లాభముండునని దెలుప మొదలిడిరి. సంఘకార్యదర్శియగు వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యగారు వారికెదుర్కొనవలసినవిని, అట్లు కేయుటవలన నష్టమేగాని లాభములేదని నమ్మకముగ బోగిరి. రామరావుగారు జవాబుచెప్ప నేరక కొందరి గుమస్తాల అవివేకమును నిందించుచు, నాకరల సంఘము ప్రశ్నేకుమగున్నను ఆ. బా. పోస్టు ఉద్యోగుల సంఘమున కనుబంధసంఘముగనుండి పనిజేయుట మంచిదని నూచించి వెడోపోయిరి. విషయనిర్ణయసభలో నెట్టివాదము లేక తొలివాటి తీర్మానములన్నియు ఆమోదించబడెను. సాయంకాలము 4 గ. బరంగసభ జరిగెను. సభ్యులందరు తీర్మానములగూర్చి మాట్లాడుచు ఎట్టి సంశోధము లేక మన స్సులోనున్న భావములన్నియు స్పష్టముగ చెల్పిరి. స్వ్యాసాఖ రులకు యిబ్బందు లున్నమాట నిజమే యనియు ప్రతిభికారులు కొందరు అనవధముగా వారిని హింసించుచుండుననియు సభలో నున్నవారికి విదితమయ్యెను.

తీర్మానములు

భారత కాసనసభలో తమకొరకై ప్రయత్నించిన పాలు గారు తెదితరుల నభినందించుచు ప్రభుత్వమువారికి దాఖలు జేయ బడిన విన్నపముల నాలించి సరియగు ఉపశమనము గలుగ జేయ వలెనని గోరుచు తీర్మానించిరి.

అధికము పని, బడలి సౌఖ్యరల నిమ్మట, జీతము లెక్కులు సరిగ జూచుట, ఆలెవెన్నులు మున్నగు విషయముల తమకు గల యిబ్బందులన్నియు దెల్పుచు వేగొక తీర్మానము గావించిరి.

సలహా సంఘమునందు సంఘమునకు ప్రాతినిధ్య ముండ వచ్చుననియు, సౌఖ్యరలందరకు ప్రకటన జాబితాలన్నియు నిమ్మటగూర్చి వేరువేరు తీర్మానములు గావించబడెను.

తపాల సౌఖ్యరలలో తోచిన వారినిగూడ అల్లులని బాబించి అణగద్రొక్కి యుండుట యన్యాయమని దెల్పితీర్మానమును పలువురు ప్రతినిధులు బలపరచిరి.

తపాలసౌఖ్యరలు సభలకు బోవునపుడు రైలుఖర్చులు తక్కువజేయు ననుషతి నొసంగవలెనని రైల్వేకంపెనీ గోరు తీర్మానము గావించబడెను.

అగ్యక్షుని మగింపు ఉపశాసనముతో సభ ముగిసెను.

కాకోరీ కుట్ర కేసు

బిచుపూర్ బందిపోటుబియ్యములు

అప్రావరుసాత్మ్యము ముగిసెను

కొల్లి, జనవరి 6:—కాకోరీ కుట్ర కేసు నేడు తిరిగి స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు సయ్యదు బినుద్దీన్ గారియెదుట ప్రారంభమైనప్పుడు అప్రావరు బహుపీలాలు బిచుపూర్ బందిపోటుసంగతిని తిరిగి యిట్లు చెప్పబడినది:—

మేమందరమును ఆనాడురాత్రి 10 గంటల కాంబిటికి బోయి. రామప్రసాదు (మద్దాయి) మాకందరికిని నాయకుడు గానుండి యుక్తతరువు నిచ్చుచుండెను. మేమందరము లోపల ప్రవేశించి వగవారిని కొట్టితిమి. మాలోనికొందరు బద్దామిల్ల స్త్రీలనుగూడ అవమానపరచిరి మేము దోచుకొనుచుండగా గ్రామస్థులవచ్చి పైబడ బాదిరిగాని అసీఫకు రామప్రసాదు మరియు యిద్దరును తుపాకులను ప్రేల్చుటతోడనే పారిపోయిరి. దోపిడియంతయు నొకగంటకాలముపట్టెను. నన్ను రెండు చేసినప్పుడీ నన్నేల ఆరెండుచేసి నాకు తెలియదు. తరువాత కాకోరీ రైలుబండిపోటు సంబంధమున ఆరెండు చేసినట్లు నాకు తెలిసినది. నేనే యాదోపిషిసంగతిని మొదట చార్జ్ షీట్ లలో జదివెతిని. ఆదోపిడి జరుగుటకు 10, 12 రోజులకుముందు సుమారు 8 మంది షాజహాన్ పూరుకు వచ్చియుండిరి. రామప్రసాదు కొరికమీద నేను వారిని మాయాటి ప్రక్కనే ఒక ఆద్వైయిట్లో నుంచితిని. ఆసచ్చిన వారితో నవాబు (యం. యన్. గుప్తా) క్విక్కు సిల్వరును బహుశముండి వచ్చిన బెంగాలీ వానిని నేనెరుంగుదును. ఒక శాశ్వదా ఆద్వైయిట్లో బహుశము బంగాలీవాడును మరికొందరును తుపాకులను పిస్తోళ్లను కుట్రపరచుచుండగా చూచితిని తనన్నే హితులందరును ఒక కైలును దోపిడిచేయుటకు నిశ్చయించి తని ఆందు కొరకై వెళ్లి రని యు ఒక పిల్లవాని నుండి నేను తెలుసుకొంటిని ఆదోపిడి జరిగి డివీషను ఒక జబ్బుగానున్న పిల్లవాని మాత్రము దిగబడబడి అత్రాత్రగా వచ్చినవారందరను అనభకు రామప్రసాదులతో కలిసి షాజహాన్ పూరునుండి వెళ్లిరి. తరువాత రెండురోజుల కాదోపిడి సంగతిని వార్తాపత్రికలలో జూచితిని. షాజహాన్ పూరునుండి మధ్యాహ్నపుబండిలో లక్నోకు వెళ్లినట్లుగా అనభకు నాకు చెప్పెను. ఆబండినే దోచుకొనుటకు వారునిశ్చయించిరిగాని కొంత మంది తెలిసినవా రాబండిలో నుండుటచే అపాను మార్చివేసిరి. అనభకును వానితోనున్నవారును ఆలంపగరులో దిగి లక్నోకు నడచి పోయిరి. మరునాడు అనభకు బహుశము బంగాలీ మరియొకడు తప్పకకైన వారందరును రైలులో నెక్కి పాలమూరు వెళ్లిరి.

కాకోరీ రైలు దోపిడి

అనభకు వానిన్నేహితు లిద్దరును కాకోరీలో దిగి రెండవ తరగతి బండిలో నెక్కిరి. కాకోరీనుంచి రైలుబండి బయలుదేరగానే రెండవ తరగతిలో నున్న పీరు గొలుసును లాగి బండి నాపిరి. బండినిలువగానే బయట నిలబియున్న మరికొంతమంది దొంగలు కూడ తోడ్పడిరి. ప్రేమవాను వద్దకు వెళ్లి దొంగలు గార్లును బయటికి లాగి క్రింద పరుండమని చెప్పి లేచితివా చచ్చితివని భయపెట్టిరి. రైలు బండి కిరుప్రక్కల నుండియు తుపాకులు శ్రేణ్యబడుచుండెను. పిచ్చుట ప్రేమవానునుండి యినుపపెట్టను క్రింది దొంగించి దానిని పగలకొట్టుటకు ప్రయత్నించిరి. అనభకు చివరకు పగులకొట్టి యినుపపెట్టెలోనున్న నాకెముల యొక్క సంయలును బయటికి తీసెను. ఈపని ముగిసినవెంటనే పీరుందరును లక్నోకు వెళ్లి ఆరాత్రి విక్టోరియా గార్డెన్సులో గడచిరి. మరునాడు అనభకు రామప్రసాదును లక్నో కాష్మీరు హోటలులో కలుసుకొనెను. రైలుదోపిడి జరిగిన నెల పదిహేను దినములకు నన్ను రెండు చేసిరి.

ఇతడు షాజహాన్ పూరు కెయిలులో నున్నప్పుడు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటునుగూడ ఒక్కొక్కరు. ఆయెప్పకొనుటలో నాకు తనన్నేహితులక్షేమమునకు భంగముకలుగునట్లు చెప్పలేదు విప్లవోద్యమమును గూర్చి యిప్పుడేతనిమనస్సు మారెను. ఇటువంటి పాపకృత్యముల వలన దేశసేవ యేనియు జరుగబోదని పని నమృతము. దీనితో అప్రావరు సాత్మ్యము ముగిసెను. బహుశ: యాతడు శ్రేష్ఠ క్రానుపరీక్ష చేయబడును. (అ. ప్రె.)

పిల్లాంగుపుర పాలకసంఘము

సన్మానపత్రమునకు రాజప్రతినిధి యొనంగిన జవాబు

పిల్లాంగు, జనవరి 6:—పిల్లాంగు పురపాలక సంఘమువారిొనంగిన సన్మానపత్రమునకు రాజప్రతినిధి యిట్లు జవాబు చెప్పెను—నాకొనంగిన సన్మానమునకు నేనుస్వాదయపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను. నాతోకూడ రీడింగ్ ప్రభు రా లేక పోవుట విచారకరము. నేనింతవరకును మీ రాప్రతినిధునకు వచ్చి మాడకాశంబును విచారించుచున్నాను. అస్సానుచిన్న రాప్రతినిధులలో నొకటియైన షర్మములు చక్కగా కురిసి పంటలు పండుటవల్లను నదులు కాలువ లుండుట చేతను పూజ నీయమైనదని చెప్పవలసి వచ్చుచున్నది. ఇచ్చటి కేయకుపంట విషయమై చెప్ప నవసరమే లేదు.

తమ రాప్రతినిధును గూర్చి ప్రజలు గర్వపడుటయు సంస్కరణ ములను పనిజేయించి రాప్రతినిధుల సభివృద్ధిలోనికి లేవలే నని పట్టుదలతో పనిచేయుటయు నాకు సంతోషమునుగూర్చి నవి. అస్సానును నేను మాడదలచు కున్నంతవరకు మాడలేక పోయినను తమ రాప్రతినిధుడే ప్రముఖులగు అధికారులను అధికారేతరులను కలుసుకొను భాగ్యము వచ్చినందుకును బాధ్యత వహించి చేయగలిగిన ముగిసిపలు వ్యవహారములకును నేను సంతసించుచున్నాను. పిల్లాంగునుండిరైలు హెడ్డు వకు రైలుబాటును నిర్మించుటనుగూర్చి మీరేమో చెప్పి యున్నారు. ఈ రైలు పూర్వమే సర్వే చేయబడి లాభములేనిదిగా విదలితయ్యబడెను. కాని పిల్లాంగునుండి మైదానములకు రాకపోకల ఏర్పాటు సభివృద్ధి జేయుటపై ఏ యేర్పాటునైనను సాధ్యమైనదనియెడల అస్సాను ప్రభుత్వము సానుభూతి గనపరతునని నేను నమ్ముచునుగా చెప్పుచున్నాను.

సంస్కరణములు

ముగిసిపలు వ్యవహారములకు సంబంధించినవి కాకపోయినను ఒకటి రెండువిషయములను చెప్పెదను. మొదటిది సంస్కరణములు. అస్సానుకుంటి రాప్రతినిధులో కాసనసభకును ఎక్సిక్యూటివు ప్రభుత్వమునకును అభిప్రాయ భేదములు కల్గుట సహజము. కాని కాసనసభ పోయిన రిసలవ్ తీర్మానములనుండి సానుభూతిని జూపుచు రాప్రతినిధివృద్ధి జేవచేసెనని సర్జెంట్ కర్ గారు చెప్పియుండిరి.

సిల్ హెట్టు జిల్లా

సిల్ హెట్టును గూర్చి చాలా చర్చజరుగియున్నది. బెంగాలు కాసనసభ చర్చలను నేను వినియున్నాను. అస్సాను సభాచర్చలఫలితముకొరకు కనిపెట్టుకొనియున్నాను. నా ప్రభుత్వమువారేమి చేయవలెనో నేరొప్పుజేసి చెప్పజాలను. 20 లక్షలజనసంఖ్యగల యాజ్ఞా సీరాప్రతినిధునుండి బెంగాలుకు మార్పుటను గూర్చి నాప్రభుత్వము వారాలోచించుటకు పూర్వమే బెంగాలు అస్సాను కాసనసభా చర్చలును ఆయాప్రభుత్వమువారల అభిప్రాయములును నాప్రభుత్వమునకు చేరవలసియున్నవి. విచారించిన పిమ్మట నాప్రభుత్వమువారు గావించు తీర్మానములు గూడ చివరకు ఇండియామంత్రిగారికి పంపబడవలసియున్నవి. ఇంతకంటే నేనిప్పుడేమియు చెప్పజాలను.

అస్సాను కాసనసభ వారీవిషయము నాలోచించినప్పుడు ప్రజలక్షేమమునుగూడ మనమునం దుంచుకొందురని తెలచెదను.

మితవాసము

మితవాసమువిషయమై ప్రజలశ్రద్ధ మరలి నల్లమందు ఖర్చుకు తగ్గించుటలో ప్రభుత్వమువారును అధికారేతరులకును గూడ చేయుచున్నతనలకు నేను సంతసించుచున్నాను. అందరును ప్రయత్నించి పనిజేసినయెడల యాప్రశ్న యీరాప్రతినిధు మందు త్వరలోనే పరిష్కారమగునని నేను తలంచుచున్నాను. సాధ్యమైనంతవరకు నాప్రభుత్వమును నేనును పిత్తనప్పుడెల్ల యీరాప్రతినిధునకు సాయముజేయవలెనని ప్రయత్నించుచుంటిమి. మేమిసంవత్సరము రాష్ట్రీయకృత్యములనుండి 6 లక్షల నానీకరింగు రివియనును అస్సాను కీయగలిగియున్నాము. ఇండియాప్రభుత్వమువారివద్ద వడ్డీకొరకు నిలువజేయు షట్టిను బ్యాలెన్సును త్రము నిప్పుడు 25 లక్షలనుండి అస్సానునిమిత్తమే 10 లక్షలకు తగ్గించుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. మరియొకసారి మీకు వందనము లర్పించి మీరాప్రతినిధునకు మంచి యభివృద్ధి కలగజేయవలెనని కోరుచు నింతటితో ముగించుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

అస్సాను కాసనసభ

అవసర సమావేశము

పిల్లాంగు, జనవరి 6:—ఈమధ్యాహ్నము అవసర సమావేశము కూడెను. పిల్లెట్టు జిల్లాను వంగదేశమునకు మార్పుటను గూర్చిన చర్చకుగాను 5 తీర్మానములును 4 సవరణలును కార్యక్రమ ముందుండెను. గౌ. ఎ. షర్మ, బాధనుగారు (ఆర్థికసభ్యుడు) పిల్లెట్టు వంగదేశమునకు ఇచ్చివేసెను ఏమియు నష్టమురా జాలదనియు వంగప్రభుత్వము మంచికై నను చెడుకైనను తీసికొనదలచినది. మాలివాసికాకాదరి తీర్మానమును ప్రతిఘటించెను. విద్యాంగమంత్రి సహితము దానిని ప్రతిఘటించెను. తన హక్కుదీయ సోదరులను స్వవత రక్షణార్థము ఆ తీర్మానములను అంగీకరించకుండుర గాక యెనెక. మీన సిల్లెట్టు పోయినయెడల విగిలిన మహమ్మదీయులు 20 లక్షలను (తమే సనియు), హిందువులు 2 కోట్లమీద యుండురనియు చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

చై నాయి

చిహ్ను, జనవరి 6:—పిల్లాంగు మునిసిపల్ వారు రాజప్రతినిధికి వినిపిత్రము సమర్పించి కలకత్తాకు 1-20 గంటలకు బయలుదేరెను. (అ. ప్రె.)

కాసనసభాధ్యక్షులు సమావేశము

కొల్లి, జనవరి 6:—భారతదేశములోని కాసన సభాధ్యక్షుల సమావేశము నేడు పెద్దకార్యక్రమప్రకారితో ప్రారంభమయ్యెను. గౌ. పటేలుగారు అధ్యక్షుర హించిరి. బర్మా, బొంబాయి, అస్సాను అధ్యక్షులు మాతము రాలేదు అస్సాను లో కాసన సభ సమావేశమైనదనియు వ్యభిరాప్రతినిధులకు కిందీగారు ఉద్యోగమును స్వీకరించిన తరువాత, అధ్యక్షుడు లేదనియు చెప్పవచ్చును. సభాసభ్యులు రహస్యముగా నుంచబడెను. ప్రతికా చిత్రములను రావీయలేదు విషయములను ప్రచురించెర యి యెనుగ పిలులేదనిరి రోజంతయు ఫలియుండెను. ముఖ్యము విశ్రాంతి సహితములేను. ప్రకారంలో 50 విషయ లులోను డజను మాత్రమే చర్చించబడెను. ముఖ్యమైనది ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులు గవర్నమెంటువారిచ్చ ఉద్యోగములను స్వీకరించెందునట్లు తీర్మానము ఉపపాదించబడెను. కాని చాల శీఘ్ర చరజరిగి తుదకు తీర్మానమును తదలివేసిరి కొందరు ఎతర ఉద్యోగముల ఆపేక్ష వలకొనుటకు తగినంత తీర్మాన లేవనియు మరి కొందరు వరుసగా ఎన్నుకొనబడుదురను నమ్ముచులేదు గనుక ఉద్యోగమే యుండవనియు వాదించిరి తరువాత తరువాయి విషయము చర్చకు వచ్చినది. సభ కుక్రవారము వరకు నుండును. (అ. ప్రె.)

మహమ్మదీయుల దౌర్జన్యము

హిందూత్వని అవమానించుట

(స్వకీయవి లేఖరి)

అలహాబాదు, జనవరి 6:—ఒక హిందూత్వని కొందరు మానభంగము చేయుటవలన ఈపట్నామందు సంచలనము గలిగెను. పిడకల నమ్ముకొనుటకు వచ్చిన ఒక స్త్రీ రోడ్డుప్రక్కన ఏడ్చుచుండెను. ఆయెప్పు తనను ఇద్దరు ముగ్గురు ముహమ్మదీయులు చెరిపిరినయు ఆ బండిమరుగులను లాగికొనిరినయు చెప్పుచుండెను. ఈవిషయమును పరిష్కారము చేయుటకు ఆమెను కొందరు మహమ్మదీయులు ఒక ఇంటికి దీసికొని పోయిరి. ఆమెయందు సానుభూతి కనుబరిచిన హిందువులు కొందరి నడుగ వారు తరువాత నేమైనది తెలియదనియు ఆయెప్పు ఇప్పుడు ఏ చట్టనున్నది తెలియదనియు చెప్పిరి. కొత్తా లి వద్ద పోలీసు రిపోర్టు చేయబడినది. పోలీసువారు విచారించుచున్నారు. కాని ఏ సమాచారమును లైటపడలేదు.

సర్ బాన్ వన్

రంగూను, జనవరి 6:—రైల్వే నెంట్లువసరతో సర్ బాను మెనుగారు బర్మాలో సంచారము పూర్తిచేసి హిందూదేశమునకు బయలుదేరిరి. (అ. ప్రె.)

సర్ బేసిలు బ్లాక్ లు

కలకత్తా, జనవరి 6:—రాయల్ కలెన్సి కమిషనువారు రహస్యముగా నేడు బ్లాక్ లుగాని విచారించిరి. (అ. ప్రె.)

రైల్వేలు

(1)

1924-25 సంవత్సరపు రైల్వేబోర్డు, రైల్వేబోర్డువారిచే ప్రచురింపబడినది. ఇదివరకెన్న మను రైల్వేరాబడి ఇంత హెచ్చుగ లేదని, నివేదిక బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇందుకు ప్రభుత్వము వారును, రైల్వేకంపెనీలును సంతసింపద రనుటకు సందియము లేదు. కాని ప్రయాణికులుమాత్రము తృప్తికెందుటకు కారణము గానరాదు. వారికష్టము లేమాత్రము నివారణ గాలేదు. డబ్బు జూచికొని సంతోషపడుటయే రైల్వేబోర్డువారి యగుచో విచార ముండదు గాని, ప్రయాణికులసౌఖ్యమునకు బాధ్యులయిన వీరు నూతనలాభములను ప్రజలసౌకర్యములకు వినియోగించుట ముఖ్యమని గ్రహించుట మేలు. నివేదికయందు రైల్వే సౌకర్యములు విస్తరించినటుల గనుపింపదు. బాంబాయి డిల్లీ ఎక్స్ ప్రెస్సులో జి. ఐ. పి. రైల్వే కంపెనీవారు మూడవ తరగతి ప్రయాణికుల నిమిత్తము ఉపహారముల బండి నొకదానిని చేర్చిరి. కాని ప్రయాణికు లాదరణ జూపకుండుటచే, దానిని తీసివైచినటుల రిపోర్టు నందు సూచింపబడెను. ఉన్న సౌకర్యములగూడ నూడదీయుట కడు విచిత్రము. మరికొంతకాలము ప్రయత్నించినచో, నష్టము గలిగెడిదని తలంప జాలము. మొదటితరగతి ప్రయాణికుల కిట్టి సౌకర్యము నొసగి పిమ్మట దీసివైచుటకు నమ్మతింతురా?

హరిద్వారమునందును మరి కొన్ని చోట్ల లలోను స్టేషనులలో రిఫ్రెషుమెంటు గదులను గూడ తీసివైచినటుల, రిపోర్టునందు గలదు. పలు తావుల నీరు దొరకుటగూడ కష్టముగ నున్నది. రాబడిలో 100 కి 33 వంతుకు బైగ ప్రయాణికుల మూలమున లభించె నని రిపోర్టు బట్టి గనుగొన వచ్చును. పెనుకటి సంవత్సరమునకన్న యీ రాబడి 11 కోట్లను మించెను. ఇట్టి హెచ్చుదలకు మూడవతరగతి ప్రయాణికులే కారకులు. మూడవ తరగతి ప్రయాణికు లిచ్చిన ద్రవ్యము 1923-24 సం వత్సరమునందు 33,32,82,000 రూపాయలైయుండగ, 1924-25 సంవత్సరమునందు 34,12,46,000 రూపాయ లయ్యెను. 1921-22 సంవత్సరమునందు 28,75,29,000 రూపాయలు మాత్రమే. ఇంట స్కీడియేటు తరగతి ప్రయాణికుల ద్వారా 1923-24 సంవత్సరమునందు 141,10,000 రూపాయలు చేకూరెను. 1924-25 సంవత్సరమునందు 1,48,01,000 రూపాయల రాబడి చేకూరెను. అంతకు పూర్వము ఇంటర్మీడియేటు తరగతి రాబడి అంతగ విస్తరింపలేదు. ఇక మొదటితరగతి ప్రయాణికుల ద్వారా 1921-22 సంవత్సరమున 138,47,000 రూపాయల రాబడి చేకూరెను. 1923-24 సంవత్సరమున 131,17,000

వచ్చెను. 1924-25 సంవత్సరమున 1,22,93,000 మాత్రము చేకూరెను. ఈరీతిని రాబడి వరుసగ తగ్గిపోవుచున్నది.

రెండవతరగతి ప్రయాణికుల రాబడిగూడ ఈ తీరుననే తగ్గిపోవుచున్నది. 1921-22 సంవత్సరమున 228,87,000 రూపాయలు వీరిద్వారా చేకూరగ, 1923-24 సంవత్సరమున 20,2,73,000 మాత్రము చేకూరెను. 1924-25 సంవత్సరమున 192,000,000 మాత్రము వచ్చెను. ఈరీతిగ నానాటికి తీసికట్టుగ నున్న రాబడి విషయమై రైల్వేబోర్డువారు మితిలేని ఆందోళనము జూపుచున్నారు. “మొదటితరగతి ప్రయాణికుల సంఖ్యను, వారిద్వారా చేకూరెడి రాబడిని వృద్ధి జేయుటకు చర్య దీసికొనబడుచున్నది. ఇందుకు గాను ప్రయాణపు రేట్లను తగ్గించి హెచ్చు సౌకర్యముల నొసగియున్నను, ఫలితము సంతృప్తి కరముగలే” దని రైల్వే బోర్డువారు విచారించిరి. మొదటి రెండవతరగతి ప్రయాణికుల కధిక సౌకర్యముల నిచ్చుట కెవరును అభ్యంతరము సెప్పదుగాని రైల్వే బోర్డువారి ప్రథమ కర్తవ్యము మూడవతరగతి ప్రయాణికుల సౌకర్యములను వృద్ధిజేయుటయే. వారిద్వారా మితిమీరిన రాబడి వచ్చుచున్నపుడు హెచ్చురేట్లను పూర్తిగ తగ్గించియు, రైల్వేబండ్లలోను స్టేషనులలోను అనుకూల మగు సౌకర్యముల నొసగియు తోడ్పడుట వీరి ధర్మము. ఈ ధర్మమును నెరవేర్చనిచో ప్రజలలో నవంతృప్తి హెచ్చకమానదు. 1924-25 సంవత్సరమున రైల్వే బండ్ల ట్టును జనరల్ బండ్ల ట్టునుండి వేరుజేసిరి. దీనివలన దేశమున కెంత వరకు లాభముగలదో ముందుగాని తెలియదు. రైల్వే బోర్డువారుమాత్రము తమ కీ ఏర్పాటు చాల అనుకూలముగ నున్నదని, వ్రాయుచున్నారు.

ఈస్టుండియా రైల్వేకంపెనీని ప్రభుత్వము వారు వశపరచుకొనిరి. బాంబాయిలో విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపబడు రైల్వేను జి. ఐ. పి. కంపెనీవారు నూతనముగ నిర్మించిరి. చెన్నపురి లోను కలకత్తాలోగూడ నిట్టి ఏర్పాట్లు త్వరలో గావింపబడును. బ్రాంచి రైల్వేల నికమీద ప్రభుత్వము వారే నిర్వహింపవలయునని నిశ్చయించినను, జిల్లా బోర్డు రైల్వేలకుగూడ సీనియరము వర్తింపజేయుట సంభావ్యముగాదు. ఏలనన జిల్లాబోర్డు రైల్వేలు ప్రజల సాహసోన్మహములకు నిదర్శనములు. వీని వలన బోర్డులకు లాభమధికము గలుగుచున్నది. అట్టి తరి, ప్రజల కీ విశ్రాంతియును ఎక్కుడు ప్రోత్సాహము గలుగజేయుట లాభకరముగాని, చలినీళ్లు చల్లుట పాడిగాదు. జిల్లాబోర్డు రైల్వేలకును ఇతర బ్రాంచి రైల్వేలకును తారతమ్యమును గనిపెట్టవలయును. ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత వహింపనపుడు, ప్రభుత్వపు రైల్వేలు ప్రజాభిమతమును నెరవేర్చుననునమ్మక ముండజాలదు. జిల్లాబోర్డు రైల్వేల ద్వారా ప్రజాభిప్రాయము కొంతవరకయినను సఫల మగుటకు వీలుగలదు. రైల్వేసామానులను హిందూ దేశమునందే కొనుటవిషయమై తగిన చర్య దీసికొనకుండుట శోచనీయము. రైల్వే శాఖయందు భారతీయుల నధికముగ నియమించు విషయమునగూడ, అధికారు లింకడు పెనుదీయు

చునే యున్నారు. 1923-24 సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారికి 6 కోట్ల లాభము చేకూరెను. 1924-25 సంవత్సరమున 13 కోట్లు వచ్చెను. ఇంతటి హెచ్చులాభ మిదివర కెన్నడును గనుపింపదు.

టికెట్టు లేకుండ ప్రయాణము జేసిన ప్రయాణికులు 1923-24 సంవత్సరమున ఇరువది లక్షలకు బైగ గలరని తెలియుచున్నది. 1924-25 సంవత్సరమునగూడ నింతమంది గలరు. ఇట్టి అక్రమము జరుగకుండ కఠినచర్యల దీసికొనుచున్నటుల తెలియుచున్నది. కాని నూతనచర్యలవలన సావరాధ్య లతోబాటు నిరపరాధులు గూడ శిక్షింపబడకుండ జూడవలయును. ఉద్యోగుల లంచగొండితనమును, ప్రజాపీడనయు జరుగకుండ జూడవలయును. 1925-26 సంవత్సరమునందు 2144 మైళ్ల కొత్తరైల్వే నిర్మింపబడునట. రయపూరు-పార్వతీపురము రైల్వే నిర్మింపబడ నున్నది. ఇదివరకు రైల్వేసౌకర్యము లేని ప్రదేశముమీదుగ యిది నడుచును. విజయ నగరము పార్వతీపురము లెను నిర్మించి చాలకాల మయినను ఆవై న లెనును నిర్మించుటకు డబ్బు లభింప లేదని రిపోర్టునందుగలదు. కాని, విశాఖపట్టణనాకాశ్రయము నిపుడు నిర్మింప దలచుటచే యీలెనుకు ప్రాముఖ్యము గలిగినది. దీనిని త్వరలో నిర్మింపక తప్పదు. నిడదవోలు నర్సాపురం, గుడివాడ భీమవరము రైల్వేలగూర్చి విచారించుచున్నారట. త్వరలో నిర్ణయము గావించుట మేలు.

శారదానికేతనము: సంక్రాంతిభిక్ష

గుంటూరు శారదానికేతనమునకు సంక్రాంతి భిక్ష నొసగి ధనసహాయము జేయవలయునని సంపద విన్నపమును స్థలాంతరమున ప్రచురించితిమి. ఆంధ్రదేశమునందన్ని తావులందును ప్రజలు శ్రద్ధ వహించి, స్త్రీవిద్యాభిమానమును జూప ప్రార్థితులు దేశోపయోగకరమగు కార్యములకు విరివిగ ధన సహాయము చేయుచు, ప్రధానపట్టణ సంకేతమును సార్వకలకముగానుచున్న చెన్నపురి, శారదానికేతనముపట్లగూడ సహజోదార్యము గనుపరచి చిరతరకీర్తిని గడించుగాకయని కోరెదము. బాలి కలకు జాతీయవిద్యను గజపుట కిదియే ప్రథమ ప్రయత్నమగుటచే, అట్టిసంస్థను పోషించుట ఆంధ్రులపరమధర్మ మగుచున్నది. ఇట్టి ప్రతిష్ఠాపతన పోషించుటయందు గల సాధక బాధకములను వివరించి చెప్పి నిలేదు. శ్రీ ఉన్నవ లక్ష్మీ నారాయణ దంపతుల స్వాధరహిత మగు నేవ మూలమున దీనిని జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు సాధ్య మగుచున్నది. కాని ద్రవ్యోపపత్తి లేనిది ఎట్టిసంస్థ యయినను చిరకాలము నిలువజాలదు. శ్రీ మునగాలరాజుగారు స్త్రీవిద్యపట్ల గల నిరుపమానప్రేమ జూపుటకు రెండు ఎకరముల స్థలము నుచితముగ నిచ్చిరి. దీనిపై శారదానికేతనమునకు శాశ్వతమగు భవనమును నిర్మింపవలయును. తదర్థమై ఉదారవంతులు కొందరు ధనసహాయము జేయుచున్నారు. భవనము త్వరలో వెలయుటకు ఆంధ్రమహాజనులు విరివిగ తోడ్పడ ప్రార్థితులు. విద్య నభ్యసించుచున్న బాలికలకు భోజనాదీవసతుల నుచితముగ నొసగి గురుకుల

పద్ధతిని చదువు నేర్పుట ఎంతకష్టమగు కార్యమో ఊహించుట సులభసాధ్యము. నెలచందాలు, దీపావళి సంక్రాంతి భిక్షులద్వారా వచ్చే ధాన్యము శారదా నికేతనమునకు ప్రధానాధార మగుచున్నది. వీని మూలమున ఏడువేల రూపాయి లిదివరకు వసూలయ్యెను. ఉపాధ్యాయులును కార్యనిర్వాహకులును త్యాగబుద్ధితో నిక్కార్యమును నిర్వహించుచున్న ను సంతోషమునకు వ్యయముగాక తప్పదు. ఇట్టి జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనలను నిర్వహింప గలిగినప్పుడే భారతీయులు స్వాతంత్ర్యానుభవమున కర్హులగుదురు. సానికసంఘములు తగునహాయము జేయుట కయినను స్వేచ్ఛలేకుండుటచే భారమంతయు ప్రజలపైననే గలదు. ఈ భారమును జయప్రదముగ నిర్వహించునటుల యరమేశ్వరుడు ప్రోద్బలపరచుగాక యని కోరెదము. సంక్రాంతి భిక్షును గైకొనుటకు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు స్వయముగ చెన్నపురికి విచ్చేసి యుండుటచే, పౌరులు శక్తివంచనలేక తోడ్పడి, వారి మనోరథ మీదేర్పఱచుతులు.

దక్షిణాఫ్రికా : విషమస్థితి

దక్షిణాఫ్రికాస్థితి రానురాను విషమమగుచున్నది. భారతీయులను పీడించుటకు తెల్లవారందరేకమగుచున్నారని, ఆండ్రాసుగారు తంతివార్త సంపుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాలో శ్వేతకార్మికుల టిటీవల, నమావేళమై క్రూరమగు ఆసియాచట్టము నామోదించిరట. కార్మికులేదేదేమునం దున్నను, ఒక్కటిగ మెలగెదరను దురూహ ఇంతటితో తొలగిపోక మానదు. ఎక్కడ నయినను బావాయనరీతిని, స్వార్థమడ్డము వచ్చునపుడు కార్మికులయినను మరియెవ్వరయినను స్వజాతివారినే సహించుచుండురు. కార్మికుల కట్టు, స్వోహిత్యభిమానము నతిక్రమించునను నూహ వట్టి భ్రమదప్పవేరుగాదు. అందుచే హైందవ కార్మికులు మున్ముందు స్వదేశోద్ధరణకై కృషిసలుపుట ముఖ్యము. దేశాభ్యుదయమును వెనుకబెట్టి, శ్వేతకార్మికులతో కలసి పనిచేయుటకు హైందవ కార్మికులు తలచెట్టి లాభములేదు. తెల్లకార్మికులు ప్రాచ్యఖండవాసులవట్లు గల ద్వేషమును విడిచినగాని, విశ్వసాదరభావము ప్రబలజాలదు. దక్షిణాఫ్రికాలోనున్న భారతీయులు కేవల కార్మికులయినను, స్వార్థచింతతో శ్వేతకార్మికులను వారిని పీడించుచున్నారు. ఇట్టి నిర్బంధచట్టములను నిర్మించుచున్నను, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి పలుకుబడి తగ్గుటకుమారుగ మరింత హెచ్చగుచున్నదట. అతివాదియగు హర్జిగాజుసేనానితో మితవాదియగు స్కట్సుసేనానిచేతులగులపబోవుచున్నటుల చెలియుచున్నది. భారతీయులకుసంబంధించినంతవరకు శ్వేతనాయకు లేకాభిప్రాయము గనుపఱచుచున్నారు. మూడుపక్షములవా రేకమయి, ధ్వజమెత్త నెంచిరట. రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు మిక్కిలి ఆశాభంగము కలిగించినటుల చెలియుచున్నది. ఇందాశ్చర్యమేమియు లేదు. దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారిహక్కును రాజప్రతినిధిగారుగీకరించినపుడు, వారికి మరింత ప్రోత్సాహము గలుగదా? అందుచేతనే యూరపియనులు రాజప్రతినిధిగారిప్రసంగము గాంచి సంతసించిరని, ఆ

డ్రాసుగారు ప్రకటించిరి. మద్రాసులో జరుగబోవు శ్రేణు నూనియను సభవారు దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులకు తోడ్పడవలయు నని, ఆండ్రాసుగారు కోరుచున్నారు. వీరికోర్కె తప్పక సఫలమగు నని నమ్మెదము. ఇతర విషయములలో నెట్టి భేదాభిప్రాయ మున్నను, దక్షిణాఫ్రికా సమస్యవట్ల భారతీయు లేకాభిప్రాయమై యున్నారని, ప్రపంచమునకు చెలువుట అత్యవసరము

ఇంగ్లండు : స్వదేశీ

స్వదేశీ వస్తువుల ఖరీదు హెచ్చయినను, నష్టమునయినను భరించి వానిని కొనవలయునని హైందవ నాయకులు బోధించినపుడు, బ్రిటీషు ప్రముఖులు పలువురు వెక్కిరించిరి. ఇట్టి దృక్పథము ఆర్థికశాస్త్రమునకు ప్రతికూల మని వాదించిరి. చౌకవస్తువులను కొనుటవలన ప్రజలకు లాభము గలుగుననియు హెచ్చుధరలను వారు భరింపజాలరనియు తెలుపుచుండిరి. స్వదేశీవ్రతము నిష్ఫలమని చాటిరి. కాని ఇంగ్లండ్ దిపుడేమి చేయుచున్నది? ఇకమందు బ్రిటీషు ఉక్కును దప్పయితర సామగ్రిని కొనగూడదని ఇంగ్లీషు రైల్వే కంపెనీ లన్నియు నిర్ణయించెనట. బ్రిటీషు సామానులకన్న విదేశపు సామానులు చౌకయని తెలిసిగూడ వీరిటుల తీర్మానము గావించుట గాఢమగు దేశభక్తికి నిదర్శనము. బ్రిటీషువారిటుల నిర్ణయించుటలో అవివేకముగ ప్రవర్తించిరని ఎవరును జెప్పజాలరు. ఖరీదు హెచ్చుగనున్నను, స్వదేశమునందు తయారయిన వస్తువులనే ఉపయోగించుట ధర్మమని, ఇంగ్లండు సయితము గుర్తించుచున్నది. అందుచే హిందూ దేశ మితరుల ఎత్తిపోతువులకు జంకక, స్వదేశ వస్తుప్రోత్సాహమునకు బూనుటయత్యావశ్యకము.

గ్రీసు : నిరంకుశత్వము

గ్రీసునంబు నిరంకుశాధికారమును నెలకొల్పుటకు తగినకారణము గనుపింపదు. ఇందుకు నూతన నిరంకుశాధికారియగు జనరల్ పాన్గలస్ గారు చెలిపిన కారణము నిస్సారమయినది. గ్రీసుబల్గేరియాతగాదాలా, ప్రభుత్వప్రతిపూలపక్షమువారు గ్రీసు సైన్యము బల్గేరియాపై ఆక్రమముగ దాడివేడలే నని నిందించిరట. అంతమాత్రముచే గ్రీసునందు పార్లమెంటరీ విధానమును నిర్మూలించుట పాడియగునా? నానారాష్ట్రసంఘమువారు విచారించి తిప్పగ్రీసుదేయని నిర్ణయించిరి. బల్గేరియాకు గ్రీసు సభ్యపరిహారము చెల్లింపవలయుననిగూడ తీర్మానించిరి. అట్టితరి, నిజము చెల్లినవారిని క్షీంచుట పాగలను సేనానికి భావ్యమగునా? కాని నిరంకుశవప్రస్థమున కెటియల్పకారణమయినను సరిపోవును గద!

శారదా నికేతనం, గుంటూరు

సంక్రాంతి భిక్ష
గుంటూరు గాంధీపేటలో శ్రీలక్ష్మ ఉన్నతవిద్య గరపుటకై శారదా నికేతన మను గురుకుల విద్యాలయము స్థాపింపబడినాడు. సంవత్సరములనుండి పనిజేయుచున్నది. ప్రస్తుతము 150 నంది బాలికలు విద్య గరచుచున్నారు. పిరుగాక పట్టణములోని గొప్ప యింటి శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేక విషయములను నేర్పుకొనుటకు వచ్చుచున్నారు.
సీత దమయంతి సావిత్రి పైత్రేయ మున్నగు పూర్వ వారీషులును ఆచర్యముగ చెట్టుకొని అట్టివారిని దేశములో

పెంపొందింపజేయు ఉద్దేశ్యముతో నడుపబడువిద్యాలయము. దేశములో అరుదుగా నున్నవి ప్రత్యేకముగ జెప్ప నవసరము లేదు. దేశోద్ధారకై ప్రత్యేకముగ ప్రత్యేకముగ జెప్ప నవసరములేదు. ఇచ్చట సంస్కృత ఆంగ్లములలో పాండిత్య మలవరకుటయే గాక హిందీ ఇంగ్లీషు భాషలును శంగీతము చిత్రలేఖనములలో కళాజ్ఞానమును, కుట్టు, చెంకీ కుట్టు సింగడకుట్టు, కేను ఆల్లిక నూలుబడుతట మొదలయిన చేతిపనులును ఆరోగ్యశాస్త్రము ఆయుర్వేద వైద్యమును నేర్పబడుచున్నవి.

గురుకులము

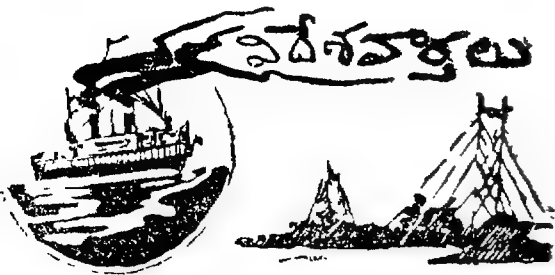
శ్రీమద్రీ తరగతివరకు జదివిన బాలికలు గురుకులములో చేర్చుకొనబడి 5 సంవత్సరములు ప్రథమ విద్య గరపబడును. ఉత్తీర్ణులయిన వారికి నాహితీ బిరుద మివ్వబడును. అటుతరువాత 5 సంవత్సరములు గురుకులవాసముల చేయువారికి సంస్కృతము ఆంగ్లము సంగీతము, చిత్రలేఖనము ఆయుర్వేద విద్యలయందు త్రమ విద్య నేర్పబడి ఉత్తీర్ణులయినవారికి విదుషీ బిరుదము లివ్వబడును.

గురుకులములో హైదరాబాదు రంగూను మొదలయిన దూరదేశముల నుండియు బాలికలు వచ్చి చదువుచున్నారు. గురుకులవాసము చేయు 50 బాలికలలో 5 బ్రాహ్మణులు 2 వైశ్యులు 2 సాతానులు 26 కమ్మవారును 9 రెడ్లును 4 కాశ్మీరులు 8 ఇతరులును చదువుచున్నారు. అన్నిజాతులకును వున్నతవిద్య గరపుటయే యీ విద్యాలయముయొక్క ఆచర్యము.

ఈ విద్యాలయముయొక్క పాలకసంఘమునకు శ్రీమద గాలరాజుగారు అధ్యక్షులుగను దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఉపాధ్యక్షులుగను శ్రీరాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావు పంతులు, మద్ది వెంకటసుబ్బయ్య, కోట లక్ష్మయ్యనాయుడు, త్రిపురనేని రామస్వామిచౌదరి, తిక్కవరపు రామిరెడ్డి, దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులు, టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగార్లు మున్నగు పలువు రాంధ్రప్రచుఖులు సభ్యులుగను ఉండి పనిజేయుచున్నారు.

విద్యాలయమునకు స్వంతగృహము లేదు. మూలధనము స్వల్పముగానున్నది. శ్రీమదగాలరాజుగారు రు 10000-0-0 విలువగల స్థలమును గృహనిర్మాణమునకై దానముగ నిచ్చియున్నారు. ప్రస్తుతము గృహనిర్మాణమునకు రు 20000-0-0 లను మూలధనమునకు రు 100000-0-0 కావలసి యున్నది. శ్రీ విద్యాభినానులెల్లరును విద్యాలయమునకు తోడ్పడవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము.

1. రాజా నాయని వెంకటరంగారావు బహదర్.
2. రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావు బహదర్.
3. ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగార్.
4. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు.
5. సామి వెంకటాచలం సెట్టి.
6. టి. వి. వెంకట్రామయ్యర్.
7. వేమవరపు రామదాసు.
8. అల్లాడి కృష్ణస్వామి.
9. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి.
10. కె. భాష్యం అయ్యంగార్.
11. గంటి లక్ష్మన్న.
12. ఎస్. సత్యమూర్తి.
13. పింజల సుబ్రహ్మణ్యం.
14. కె. పి. కేశవమీసన్.
15. వి. ఎస్. నరసింహాచారి.
16. గద్దె రంగయ్యనాయుడు.
17. బుర్రా సత్యనారాయణ.
18. కొండ వెంకటప్పయ్య.
19. టంగుటూరి ప్రకాశం.
20. చల్లా శేషగిరిరావు.
21. ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ.
22. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.
23. చాగంటి సాంబశివరావు.
24. వావిళ్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.
25. డాక్టరు యు. రామారావు.
26. దురుశేటి ఆప్పారావు.
27. ఇ. వి. నుండరెడ్డి.

కోభంగారి వైమానిక పయనము

మలకలు దేశీయులతో ప్రస్తాపించుట

లీఫ్ట్, జనవరి 6:—అండనుండి కేపుట వరకు ఆలకొంగారు ఆదివారమునాడు 4500 మైళ్లు పయనమయ్యెను. ఆదివారమునాడు నూదానులో మంగల్లా ప్రదేశము జేరెను. అచ్చటనుండి డెయిలీ మెయిలు ప్రతికూ ఇట్లు సందేశము నుండును.

'నైలు' పైభాగమునందున్న నూదాను జిల్లా తేమతో గూడుకొన్నది. దీనివిషయమై ఎంతయో భయపడుచుండిరి. ఈవిషయమై రాయబారములను జరుపగల్గినందులకు సంతృప్తిగ నున్నది. మలకలునుండి మొగల్లకు 400 మైళ్లు పయనము సాగించెను. బక్రిలు జర్రఫ్ మార్గమున బోయి వైటునైలు నదిమీదనున్న 'బో' తంలిమార్గమున బోవుచో తేమ, బురద గల ఈజిప్టును త్రొక్కునక్కరలేదు. ఒకవేళ క్రిందకు దిగవలసి వచ్చిన డాక్టర్ ప్రత్యక్ష తరములను జరుపుటకు వీలగును. సిడ్డీబా గరుఇంజను ఏమియు భంగపడవులేదు. బురదగనున్న జిల్లాలో నీటిపాటుదల అధికారులు కాల్యలను త్రవ్వించుచున్నారు. వరదలు లేకుండ నివారణజేయుచున్నారు. జిల్లావరకు నైలు మార్గమున వైమానిక పయనము సాగించవచ్చును. మంగల్లా, జింబా, కిట్టుముగుండా త్రోవ మార్గమును గనిబెట్టుట పయనించుచున్నారము. విమానములలో తపాలను కెన్యానుండి కెయిరోకు 2 రోజులలో బోవుటకు ఏర్పాటు జేయవచ్చును. ప్రస్తుతము ఒక నెల యగుచున్నది. బ్రిటనునుండి కెన్యా, ఉగండా, తంగనీయకాలకు తపాలు బోవుటకు ఈ ఏర్పాటున 6 తేదీ 7 రోజులే ఒప్పును. మలకలు దేశీయులు నావికాసమును జూచి ఆశ్చర్యపడలేదు. విమానము తాటిచెట్లక్రింద నిలిచినపుడు దేశీయులు దానిచుట్టును యుద్ధములతోడయు సృశ్యమును సల్పిరి. మాటిమాటికి అంబులనువేసి విమానమును గుచ్చుటకు ప్రారంభించిరి. వారల్లుచేయుచుండ నెమ్మదిగ దానిని తాళుకొని మనస్థూరముతో నిలుచునదికి ఎంతయో కష్టమయ్యెను. ఒకవేళ వారిబాణములు మమ్ములనిద్దరిని బాధించక దూసికొనిపోయినను విమానమును తప్పక దూసికొనునని నమ్మకము. అంతయుల కీరీదములకు వారిఈటెలకు కొన్ని అంగుళముల దూరమే యుండెను. చనిపోయినవారిని ఆ అడవినునువ్వులు తేవడిసిరి.

అమెరికా కీయవలసిన ఋణము

అనుకూలముగు వరతులనుగోరుట

వాషింగ్టన్, జనవరి 6:—ఇటలీ, బెల్జియము ఇతర యూరపియనుజాతు లీయవలసిన ఋణపరిష్కారముగూర్చి ప్రస్తాపించుచు గ్రేటుబ్రిటను నుండి గోరినవరతులనే ఇటలీ నుండి కోరిన అంతభారమును ఇటలీ భరింపజాలదు. అట్లు దుర్భరముగు భారమును మోపిరేని యున్న టెడ్ స్టేట్సును అసలు ఏమియు ఇటలీనుండి ముట్టదనియు సాగని వరతులను గోరిన అసలే ఋణమును ఎగవేయుటకు అవకాశ మేర్పడుననియు రెండవ చీనావలే ఇటలీ, ప్రజలపై పన్నును విధించిన, పరిణామించుననియు మెల్ల ను గారనిరి.

న్యూగినియా

పరిశోధన నిమిత్తము స్ట్రీంగుపండితుడు తనతో తుపాకులను, కొన్ని గొంబులనుకూడ గొంపోవుచున్నాడు. ఒక విమానమును కూడ గొంపోవుచున్నాడు. దూరపు ప్రయాణములను జేయుటకు, ఛాగూపటములను దీసికొనుటకు వీలగునటుల విమానమును సప్లయజేసిరి.

ఇంతవరకు శ్వేతములు లేవరును సమాపించని 12000 అడుగుల ఎత్తుగ హబ్బీమా పరస్పరగ్గర దిగునట. డచ్చి న్యూగినియాలోనున్న నన్నూ పర్వతములను జూడబోయెదరు. అచటనున్న వామనులను మరితరతెగలనుగూర్చి తెలిసి కొనెదరు.

పిబ్రవరీలో బయలుదేరెదరు. ఆరు నెలలలో తిరిగివచ్చెదమనుకొనుచున్నాడు.

ఇటలీ ఋణము - రాయబారములు సోమవారము

లీఫ్ట్, జనవరి 6:—ఇటలీ బ్రిటను కీయవలసిన అప్పును దీర్చు విషయమై రాయబారములు లండనులో సోమవారము ప్రారంభమగునట. ఇటలీ ఆర్థిక మంత్రియు అవి సహచరుడును ఈవారంతమున లండనుకు వచ్చెదరు.

యూరపుతో జలప్రళయము

గొప్ప నష్టము

హాలెండులో సహాయము జేయు ప్రయత్నించుట

అమ్స్టర్డం, జనవరి 6:—వరదలసహాయనిధి ఇదివరకు ప్రదేశ వరదలవలన బాధపడిన వారినిమిత్తము 20000 పౌనుల యొనడి. రాజీ 10000 స్టాలినులను విరాళ మొసంగెను.

థిల్లి కాలాగృహం

వాటాలధరలు పెరుగుట

లండన్, జనవరి 6:—విక్రయింపదలచుకొన్న మరతులను డెలుపుట తోడనే థిల్లి అంబాలా గృహవాటాలు 59 శాతముండి 340 కి పెరిగిపోయెను.

కీ॥ శీ॥ ప్రాఫనర్ ఎడ్వర్డు గ్రన్విలు బ్రవునుగారు లండన్, జనవరి 6:—ప్రాఫనర్ ఎడ్వర్డు గ్రన్విలు బ్రవునుగారు చనిపోయిరి.

బొగ్గు పరిశ్రమ

గనులపనివారడ ఏర్పాటు

లండన్, జనవరి 6:—ప్రస్తుతము బొగ్గుపరిశ్రమ దివాల దీనినట్లుండుటచే ప్రభుత్వమువారే నడిపించుటకు గమలపనివాండ్రు ఒకవిధానమును బొగ్గుకమిషనువారి కందజేయుచున్నావట. తమజీతములో ఒకతెన్నిగూడ తగ్గించరాదనియు రోజు 1 కి ఒక నిమిషముగూడ ఎక్కువకాలము పనిచేయించరాదనియు వారియుద్దేశ్యముట. ఈవిషయము ఆర్థిక సహస్యగాని రాజకీయముతో సంబంధములేదని కుక్కుగారు డెలుపుచున్నారు. ఈ విషయము పరిష్కారముకానిచో రాచకీయరూపమును దాల్చవచ్చును. మే మాసములో బొగ్గుసహాయపురిధి ఆగిపోవును. అప్పుడు రాచకీయరూపమును దాల్చునట.

ప్రాంసుకు సహాయముచేయుట

వాషింగ్టన్ సంభాషణ

లండన్, జనవరి 6:—ప్రాంసుకు సహాయముచేయుటకు వాషింగ్టన్లో ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇర్ర్యనులు అయిష్టమును జూపుచున్నారు. కాని ఎటులైనను వారి సొప్పించుటకు కృషిసల్పుచున్నారు.

సర్ బ్యాసిలు థాంప్సన్ గారు

అప్పీలు జేయనుండుట

లండన్, జనవరి 6:—థాంప్సన్ గారిని అరెస్టుజేసినప్పటినుండియు ఆయన ప్రవర్తనమునుజూచినవారికి ఆతడునిర్దోషియని తోచదని డండనాధికారి డలిపెను.

సర్ బ్యాసిలు థాంప్సన్ గారెంతయు యోగ్యులనియు చాల ఘరానామనిషియనియు ఆయనయందు ఎక్కువ గౌరవము తనకుగలననియు డగ్లస్ స్ట్రెయిటుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. నేరములను, తత్ స్వభావములను గూర్చి సదా చర్చించువారమనిరి. హైదు పొర్కు సంగతులను డెలుపుచు ఆతడు గ్రంథమును తయారుజేయుచున్నాడనియు అత్యధి త్వరలో ప్రకటింపబడుననియు డలిపిరి. అచట జరుగుచు పడు పనులకు అవకాశము లేకుండ కొన్ని నివారణోపాయములను నూచించుచున్నాడనియు నుడిచెను.

అప్రకారమే న్యాయవాది హెన్రీ హిగ్గిన్సుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ముద్దయి సోదరుడు సర్ విల్ఫ్రడ్ థాంప్సన్ గారుకూడ సాక్ష్యమిచ్చిరి.

అప్పీలు జేసెద నని ముద్దయి డలిపెను.

గ్రీసులో కమ్యూనిస్టుల ప్రచారము

లండన్, జనవరి 6:—గ్రీసులో అక్రమముగ కాసనములకు విరోధముగ 200 కమ్యూనిస్టులు ఏకంట్లు ప్రవేశించిరిని ఆధికారులు విచారణజేసి డెలుపుచున్నారు. మాస్కోనుండి వీరికి డబ్బు లేవ్వకుండ వచ్చుచున్నదట.

సోవియటులు కాల్యంతి ఆటలకు ప్రాంసు వచ్చి తమ యుద్ధముప్రచారము జేయుచున్నారనుచున్నారు. సోవియటులు ఆటగాండ్రు నై నికులవలె నడచెదరు. ఎట్లైతేదాను బట్టుకొని కప్తాను వీరిని నడిపించును. విప్లవపథములను బాడెదరు. ప్రేంచీ ఆటగాండ్రును ఓడించెదరు.

ప్రేంచీవారిలో రాయబారములను జరుపుటకు మంచి కేసునునుచున్నారీ సోవియటులు.

గ్రీసులో విప్లవము

నిరంకుశపాలన మొందుటకు ప్రవేశబెట్టవలసినో డెలుపుట

ఏథెన్సు, జనవరి 6:—మంత్రిశాఖ అయినపిదప పనగ్ లాస్ సేనాని ఇట్లు ప్రకటించెను. ప్రభుత్వమువా రింతవరకు న్యూనతకు, పరిహాసములకు తుదకు విప్లవ ప్రయత్నములకు సహించి చొక్కుచెదరక విన్నకుండిరి. కాని గ్రీకో బల్గరు తేగవులో ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షుల వైఖరి రెంతయు దేశభక్తికి ప్రతికూలముగ నుండునటుల ప్రవర్తించిరి. మామూలు రాచకీయ జీవనమునకు అవకాశములేకుండెను. బల్గేరియాను గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు కావలె నని ముట్టడించి రని ప్రతిపక్షులు ప్రభుత్వమును నిందించుచు అమర్యాదగ ప్రవర్తించిరి. రిపబ్లికును అంతెను ఐకమత్యముగ నుండునటుల జేయదలపెట్టిన కార్యక్రమమును చాలింపక అమలు జరిపెదననియు, దేశము మరల సమంజసముగ పద్ధతుల ననుసరించి మామూలు పార్లమెంటు జీవనములో జడునటుల పట్టుదలతో చలింపక సాధించెదను.

సముద్రపు ఇనుకదిబ్బలు తెగుట

ఆర్మెనియాలో ఇనుకదిబ్బలు తెగిపోవుటచే వందలకొలదిని ప్రజలను పొగయోడలు వ్రాజాపాయములేకుండ గాపాడినవి. తూర్పును, వాటుమధ్య చాలభయంకరముగనున్నది. నీరు మరింతపొచ్చినది. మరికొన్ని గ్రామములు మునిగిపోయినవి. పెక్కు ఇండ్లు కూలినవి. ఈ నెలనవ్వి యిసుక దిబ్బ తెగిపోయెను. నాకాదళమంత్రి మోటారుపడవలను, డింగీలను, తెప్పలను వరదలున్నచోటునకుబంపి నాకాదళమందున్నవారిని తేలకొలదిని సహాయముచేయుడని బంపెను.

బెల్జియంమంత్రిుల సహాయము

బ్రుసెల్సు, జనవరి 6:—వరదలన్న ప్రదేశములకు 2000000 ఫ్రాంకులను సహాయముగ నిచ్చుటకు బెల్జియముమంత్రిులు నిశ్చయించిరి. మంత్రిులు స్వంతముగ 25000 ఫ్రాంకులను నిచ్చెదరు.

బ్రిటిషు అధికారు లేమియు

డెలువలేదు

లండన్, జనవరి 6:—బ్రిటిషు అధికారులీమిషన్యమై ఎన్నడులేని మానముద్రనువహించి ఏమియు డెలుపకున్నారు. బ్యాన్విసుగారిలో తురుక్కు రాయబారమునెనో ఏమియు ప్రస్తాపించుటలేదు. కాని అంతయు సంతృప్తికరముగనే జరిగిననుకొనుచున్నారు. కాని తురుక్కులలో కలసిమెలసి తిరుగువారంత తృప్తిగ జేవ్వటలేదు.

ఈజిప్టుమంత్రులపై నేరారోపణము

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

కొంకో, జనవరి 6:—ఈజిప్టుమంత్రులు, బ్రిటిషు అధికారులపై మోపబడిన నేరములను గూర్చి జరుగుచున్న పరిశోధనల సందర్భమున, కాప్టెనునోపిలలో ఈజిప్టు రాయబారికి రెండవ కార్యదర్శిగనున్న అబ్దుల్ హాలీంగారిని నవంబరులో అరెస్టుజేసిరి. ఆతనినిపుడు డండనాధికారియొద్దకు విచారణకు బంధుటకు నిశ్చయించిరి.

కార్మికపక్షమువారి కాంగ్రెసు

పోర్టుఎలిజబెత్తులో జరుగుట

మితవాదులకును అతివాదులకును చీలికలుగలుగుట లండన్, జనవరి 6:—పోర్టు ఎలిజబెత్తులో జరిగిన కార్మికపక్షమువారి కాంగ్రెస్ కార్యక్రమమునుజూచి దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ప్రభుత్వసర్దుమువారును, జాతీయవాదులుగూడ కొనాదీగిటులైరి. ఇదట, కాంగ్రెసులో స్పష్టముగ మితవాదులకును అతివాదులకును చీలికగల్గెను. మితవాదులలో క్రెస్ట్యలు గారు స్థాయకులు. 14 మందిపదవులలో క్రెస్ట్యలుగారును ఇంకొక ఇద్దరుకార్మికులును మూడింటిని ఆక్రమించుకొనిరి. ఇందులో ఒకరగు మ్యాడ్డిగారు అతివాదులసిద్ధాంతమే అన్నిటికంటె ముఖ్యమనియు దానినే గుర్తించవలెననియు దానిని సాధించుటకు బహుకంఠుడై పనిజేసెనని శపథముజేసిరి. అట్టిప్రకటనము కార్మిక జాతీయవాదుల ఒడంబడిక కెంతయు విరుద్ధమని జాతీయపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. సాంఘికవాదులు తమద్యను సాధించుటకు వీలులేమండ జాతీయవాదులు నిరోధముజూపెదరట.

లిబరలుపక్షములో చీలిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జనవరి 6:—భూమివిషయమై లాయరు జార్జిగారు నూచించిన విషయములమీద లిబరలువర్గములో చీలికగల్గెనని సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ మాండుగారు చెప్పియున్నది. మాండుగారు చాలకాలమునుండి లాయర్ జార్జిగారితో రాచకీయములందు పనిచేయుచుండెను. వ్యవసాయమును పరిశీలించుటకు వారి కొందరు అధికారులను నియమించుట కెంతమాత్రము మాండుగారొప్పుకొనుట లేదు. అదిజేసిన ఏర్పాటులకుగాని కట్టుబడుటకు వీలులేదనుచున్నారు. అట్టియత్నములు మాడవనుచున్నారు. లిబరలు సిద్ధాంతములందు విశ్వాసమున్నదా లేదాయని తెలిసికొనుటకు ఇదిగాదు పరీక్షయనిరి. అట్టిఏర్పాటుల వెన్నడును అంగీకరించననిరి. కాన అందరిపక్షమున బెరుపుచున్నదననియు కామన్సుస్థలలో లిబరలుపక్షమున నాయకుడు లాయర్ జార్జిగారి స్థానము నాక్రమించుకొనుటకు ప్రయత్నించుట లేదనిరి. లిబరలు కార్మిక లయికనుగూర్చి సాధ్యాసాధ్యములను చర్చించుచున్నపుడు మాండుగారిట్లు ఈధోరణి ప్రసంగించుటకాక తాళనీయముగ నుండవచ్చును. ఈలోపుగ లాయర్ జార్జిగారు ఆత్యంతఅపులకు తన రాచకీయ సహచరులతో లాయర్ జార్జిగారు ఇటాలియను రిసరాలో నున్నారు.

ఆంగ్లోతురుష్క రాయబారములు

బ్రిటనుకు తురుష్కుల ప్రత్యుత్తరము

లండన్, జనవరి 6:—తురుష్కు ఇరాకు సరిహద్దును గూర్చి బాష్టియనుగారును, తురుష్కురాయబారియు సేదుడవు నింగువీధిలో కృత్రికముగ నే ప్రస్తావించిరట. జనానితగవును పరిష్కరించుటకు రాయబారముల విషయమై బ్రిటిషుప్రభుత్వము నూచించినదానికి తురుష్కుప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరమును తురుష్కురాయబారి బాష్టియనుగారికి చెలియజేసెననుచున్నారు. రాయబారములను జరుపుటకు తురుష్కులు నిరాకరించలేదనే అనుకొనుచున్నారు.

ఈజిప్టు మేయరులు

27 గుడు విడుదలయగుట

కెయిరో, జనవరి 4:—గల్లక్విలాలో 26 అమరులు నిందితులుగ జేయబడిరి. వారిని ఏచారింపి 27 గురిని వదలివేసిరి. మిగిలిన వారు 1 ఈజిప్టు పౌండు కెక్కువ గానుండ జరిమానా విధించిరి.

సంగీతము

8000 మైళ్లదూరము వినిపించుట

ఇంగ్లండులో జరిగిన సంగీతపాటను బ్రాడ్ బ్యాన్డింగు యంత్రముతో అమెరికాకుఁబంప అచటస్పష్టముగ వినుటదెనట. తిరిగి మరల దానిని ఇంగ్లండుకు బంప మొదట బాదినపు డెట్లుండెనో అటులే ఇప్పుడుగూడ ఇంతదూరమున్నను వినిపించెనట.

అమెరికా ఆయుధ విసర్జన

ప్రయత్నములు

ప్రెసిడెంటు కూలిడ్జిగారి ప్రకటనము
వాషింగ్టన్, జనవరి 6:—జినివాలో జరుగనున్న ప్రారంభ ఆయుధ విసర్జనసభ నిమిత్తము 50,000 డోలరులను ప్రత్యేకముగ ఖర్చులకు ఏర్పాటు జేయుటకు కాంగ్రెసును మాల్జిగా రక్షిరి.

దీనివలన యునైటెడ్ స్టేట్స్ కైఖరిని నిర్ణయించుటకు వీలులేదనియు, ఇకముందు జరుగుసభలందు పాల్గొనని నిర్ధారణ జేయరాదనియు మాల్జిగారు చెలియజేసిరి.

రుమేనియా యువరాజు

బుక్రెస్టు, జన 6:—రాజ్యపరిత్యాగమును జేయుట యేగాక రుమేనియాకు 10 సంవత్సరములలోపుగ రాసనియు అపుడుగూడ రాజాఅనుమతిలేనిదే రాసనియు చెలియజేసెను.

అధికార ప్రకటనముతప్ప, తన రాజ్యపరిత్యాగమును గూర్చి ప్రకటించిన సంగతు లన్నియు ఉత్త శుద్ధాబరములని దెలుపుచున్నాడు.

చార్లీను లో కొత్త వింత

క్రీస్తు పుట్టకపూర్వము 2250 సంవత్సరముల నంగతి కనిపించుట

లీక్స్టన్, జన 6:—చార్లీనులో ఉక్చగ్గర దుంగీ రాజు మందిరమున్న ప్రదేశమును కనుగొనిరట. ఇతడు క్రీస్తు పుట్టక పూర్వము 2250 సంవత్సరములకు పూర్వము రాజ్య మేలుచుండెనట. దుంగీగారి ప్రతిమలు రాగితో జేయబడి పెట్టెలలో నున్నవట. తలమీద నున్నపుగంప కెత్తుకొని మొదటి ఇటుకను భవన నిర్మాణము నిమిత్తము గొంపోవుచున్నటుల ఆబి మృత్యు యుండెనట.

బ్రిటిషులధికార వాయువార్తలు

ఇకమీదట రక్షింపజే బ్రాడ్ బ్యాన్డు జేయబడును. లీక్స్టన్ కార్యాలయము నెత్తివేసెదరు. మనుపటివలెనే పగటి రిగంటలకు రాత్రి అర్ధరాత్రి బంపుచుందురు. అందులో మార్పులేదు.

బ్రిటిషువారిచే తయారుగు ఉక్కుగావలెను

లండన్, నార్త్ స్ట్రెసు రైల్వే కంపెనీవారు బ్రిటిషు వారిచే తయారుజేయబడిన ఉక్కునే గావలెనని పట్టుబట్టుచున్నారు. విదేశీయులనుండి వచ్చు ఉక్కు ఆక్సర్ లేదనుచున్నారు. దీనివలన ఆర్థికలాభ మెంతయో గల దనుచున్నారు. ఇక ముందు రైల్వే కంపెనీ లన్నియు బ్రిటిషువారిచే తయారు జేయబడు ఉక్కును, ఉక్కు పనిముట్లను తప్ప ఇతరవాటిని యుపయోగించరాదని నిశ్చయించుకొనిరి.

రైల్వేలో తీగలేకుండ

టెలిఫోను వార్తలు

జర్మనీలో కనిపెట్టి నెగ్గుట

బెర్లిన్, జనవరి 6:—బెర్లిన్ నుండి హ్యంబర్గుకుపోవు రైలులో తీగలేని టెలిఫోను నేర్పాటుజేసిరి. అఖండముగ వినిపించెనట. రెండువివర్ణను చక్కగ వినిపించెను. గంటకు 60 మైళ్లుపోవును రైలుకట్టముజేసినను టెలిఫోనువార్తలు వినిపించెను. కొన్నినిమిషములలో వార్తాపత్రికా కార్యాలయముతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నేర్పాటుజేసిరి. మూడునిమిషములు మాట్లాడుటకు 5 క్షమాదర్శు లీయవలెను.

మరాఠో యుద్ధము

కస్తూరకాశ్యపింగు తంజూరుకు బయలుదేరుట
పూర్ణి, జనవరి 6:—పూర్ణినుకుజోయిన పర్యవసానమును అర్థాకరీంగారికి చెలుపుటకు కస్తూరకాశ్యపింగుగారు తంజూరుకు బయలుదేరిరి.

అబ్దులుకరీంగారు పలాయనము

గావించు తలంపు

లండన్, జనవరి 4:—ప్రాంతోస్పెయిను మరాఠోపరి హద్దులలో తెగలు లోబడుటచేతను, అబ్దులుకరీంగారికి హితులుగ నున్న తెగలే అబ్దులుకరీంగారిని విడవాడి యుద్ధమును చాలించుట మంచిదిగాదా యని ఆలోచించువాడనియు, అబ్దులుకరీంగారుగూడ పారిపోవుటకే చర్చించెననియు పలాయనము గావించినచో ఇటలీకేగుటకును ఆలోచించు నటుల చెలియచున్నది.

రిఫుల సంధిరాయబారమును ప్రాంసు స్పెయినుదేశములు నిరాకరించుట రిఫులకేగాక ప్రాంసు స్పెయినుకుగూడ వివాదకరమని అమీరాలీగారు ట్రెమున్ పత్రికలో వ్రాయుచున్నాడు. ముస్లిం ప్రపంచమంతయు కస్తూరకాశ్యపింగు రాయబారము విలఫమైనదని విని నిర్విణ్ణులగుదురు. జాతిమతవిషయాలలే కుండ ఇంతవరకు అందరకును సమానస్వేచ్ఛములుండవలెనని ప్రాంసు ఒక్కటే సమర్థించుచున్నదను నమ్మకము నేటితో పటాపంచలమయ్యెను.

కొంత వ్యవధిని సంపాదించుటకు ఎత్తిన ప్రాచుర్య ఎత్తుగాని క్యానింగుగారి రాయబారములు వేరొందుగావని బ్రియండుగారుట చోస్వాస్వమగను అసహ్యముగ నున్నదనిరి. నిజముగ కాంతినిగోరువారు జేయు రాయబారములనే రిఫులుజేసిరని నమ్ముచున్నాడననిరి.

18 సంవత్సరములు వయసుగల భూపాలుగింగుగారి వనమరాలిని ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయమును విద్యబోధి నశాల పర్వారు ఆలీఖానకిచ్చుటకు ప్రధానముజేసిరి.

పెరిషియా ప్రాత చక్రవర్తి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ఆత్మహత్య అబద్ధము- వదంతికి కారణము
బెర్లిన్, జనవరి 6:—జేసు వాయువార్తా సమాచారపు కార్యాలయమువారు జేసు వార్తాపత్రికలకు తమకీయవలసిన సామ్యు నీయకనే వాయువార్తలను విని ప్రకటించుటచే ఆ పత్రికల చేష్టలను బట్టుకొని వారిపై క్రమప్రకారము చర్యను జరుపుటకు జేసు వాయువార్తా సమాచారపు సంఘమువారు పదమృతుడైన పెరిషియా చక్రవర్తి మరీబండులో ఆత్మహత్యను గావించుకొనె నని ప్రకటించిరట.

స్వాంగుహే అల్లరులు

మునిసిపలు సహాయము- విదేశాంగ ప్రభుత్వము నిరాకరించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)
స్వాంగుహే జనవరి 6:—మే 80 లేదని జరిగిన అల్లరులలో శ్రుతగాత్రులైనవారికిని, చనిపోయినవారిబంధువులకును పరిహారముగ మునిసిపలు కవున్నిలువారు పంపిన 75 వేల డోలరుల చెక్కుచాలదని పికింగ ప్రభుత్వమువారు తిరిగి పంపివేయవలెననుటచే స్వాంగుహే విదేశాంగ చీనా కమిషనరు ఆచెక్కును మునిసిపలు సంఘమునకు బంపివేసిరి.

ఇండియా, దక్షిణ ఆఫ్రికా

మున్నగు దేశములనుండి గోదామ దిగుమతి

అమెరికాకు కూడదనుట
(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

వాషింగ్టన్, జనవరి 6:—ఇండియా, దక్షిణ ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా, చీనా, జపాను, ఇటలీ, స్పెయినుదేశములనుండి 1926 ఫిబ్రవరి మొదటి లేదనుండి అమెరికాకు దిగువలె చేయరాదని వ్యవసాయశాఖవారు నిశ్చయించిరి. సజ్జెను ను త్వరపు జేసిరి.

ఈజిప్టు రాజకీయపు నేరములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కయో, జనవరి 6:—ఈజిప్టులో చాల సమస్యల నుండి సాగునున్న రాజకీయపు నేరములు తుదకు ఆంగ్ల సర్కారుని హస్తాక్షేపము పరిణమించినవి. ఈ నేరముల పరిశోధన చాల వరకు పూర్తియైంది. విద్యాశాఖామంత్రిని దేశము సహాయ మిచ్చిని విచారణకు నేర్పిన గవర్నరు బంధువును నిశ్చయించిరి. ఏ రంధరును జగలును వామగారి ప్రభావామాత్యుడగు సన్నపును మంత్రునిగ నుండిరి. ఏ రంధరును కొందరు ఈజిప్టు మంత్రులను జంపి రనియు ఆర్థిక ప్రభుత్వ, కయోలో నిట్టి వాల్చరులో నున్న బంబాషీ కవుగాని బంధువును, కర్నలు నిగ్గులు భానుస్ బ్రహ్మ, హస్సెక్ అబ్దులు రజాకు జాధిపతి గాని బంపి రనియు విచారించెదరు. ఇతరులపై ఇట్టి నేరములే యున్నవి.

వాతావరణ స్థితి

1926 సం. జనవరి 7-వ తేది గురువారము

మట్టిపొట్టలు	అక్షిణి	అక్షిణి	అక్షిణి	అక్షిణి	అక్షిణి
గ్రామములు	గ్రామములు	గ్రామములు	గ్రామములు	గ్రామములు	గ్రామములు
గోపాళవరం	79.8	67.8	...	0	44.96
విశాఖపట్టణము	80.2	72.1	...	0	87.09
కాకినాడ	81.8	72.9	...	0	89.09
మచిలీపట్టణము	81.1	69.2	...	0	41.59
కర్నూలు	86.2	68.8	...	0.05	26.01
బళ్లారి	85.2	67.0	0.15	0.15	20.51
అనంతపురం	...	...	0.28	0.28	27.88
కడప	84.5	68.7	...	0	81.28
నెల్లూరు	83.9	67.8	...	0	87.98
మద్రాసు	83.8	72.5	...	0	50.74
కడపూరు	82.0	73.8	...	0	52.94
నెలమ	89.2	63.8	...	0	89.80
కోమలకూరు	86.0	67.4	...	0.03	22.23
తిరుమనాపల్లి	89.7	70.3	...	0	88.18
నాగపట్టణము	83.0	73.5	0.65	0.6	54.56
మధుర	88.2	71.8	...	0	88.18
పాల్వంచ	81.5	76.1	...	0	87.00
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	28.24
తిరువేంగిలము	85.8	75.1	...	0	64.51
కొచ్చికో	86.0	74.7	...	1.10	114.51
కాకినాడ	90.8	74.1	0.15	0.15	117.18
మంగళూరు	87.3	70.5	...	1.05	125.88
తెనాలి	82.9	68.4	...	0.05	85.87
మేకార	79.2	60.2	...	0	125.46
కొడవూరు	65.8	47.8	...	0	82.18

సర్కారులు:—కాకినాడలో మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల ఆకాశము నిర్మలముగ నే యున్నదన వచ్చును. రాత్రికిమిది 4 నుండి 8 దిగ్గిలు ఎక్కువ.

దక్కన్:—అనంతపురంలో 0.28" బళ్లారిలో 0.15" వర్షించెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. ఆర్ధ్రత చాల ఎక్కువ. కర్నూలులో రాత్రికిమిది 9 1/2. తక్కినచోట్ల 6 దిగ్గిలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో మేఘములు పలచగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల వర్షముగ నున్నవి. రాత్రికిమిది 8 నుండి 8 దిగ్గిలు ఎక్కువ.

రాజధాని దక్షిణార్ధమున వాతావరణ పరిస్థితులు అధిముగ నున్నవి. స్థానికచితులు కొన్ని పడవచ్చును.

యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాట్.

వాతావరణావస్థాపతి.

కార్మిక సమావేశము

కార్మిక సంఘమును బలపరచుట

నాయకుల ఉపన్యాసము

చన్నపురియందలి రైలువే కార్మికులైల్లరును సుమారు 10 వేలకుపైగ నిన్నటి సాయంత్రము కృష్ణప్రభుత్వ హోటలందు పంచాక్షరముగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి. హోటలందు శలముజాలక వెలుపలనున్న ప్రదేశమువరకును జనులు క్రిక్కిరిసియుండిరి. సభలో పెక్కుమంది శిష్యులవస్త్రధారలై యుండిరి. స్వచ్ఛందమైన రైల్వరు శిష్యులును నే ధరించిరి. శ్రీయుతులు యస్. యమ్. జోషి (భారతసాసనభ్యుక్తు) రా||సా|| చంద్రికాప్రసాద్, (అశ్వీను) వి. వి. గిరి (బహంపురము) యస్. జె. జివ్వాలా (బొంబాయి) యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, వి. చక్రయ్యకెట్టి, యస్. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారు, పి. ఆర్. సర్కార్, ముకుందలాలు సర్కార్, ఏ. ఆర్. కాలప్ప, డి.ఆర్. తంగేలు, యస్. సింగాపేలుకెట్టి, యి.యల్. అయ్యరు, పి. భక్తవత్సలు నాయుడు, టి. వి. కళ్యాణసుందర మొదలయ్యారు. గౌరవనీయ డిప్యూ టెండ్రియ్య రైలువే లేబరపక్ష కార్యదర్శి ఎర్నెస్టు కర్నూగాయను సభ కేతంచిన ప్రముఖులందు గలరు.

వి.వి. గిరిగారు

ప్రథమముగా మాట్లాడుచు నుతన కార్మికపక్ష చరిత్రను గురించి చాల కాలము కాలేదని బోధించిరి. ప్రాచీనకాలమున యజమానుల దౌర్జన్యము, పనివారులలో గల కష్టనిమగ్నత, తిగవులు, పంచాయతీలవలన పరిష్కరించబడినవి. దుర్బ్రహ్మమో, అబ్రహ్మమో, పాశ్చాత్య సాంస్కృతికములన వానియందలి మంచిని మరచినాము. ఒక శతాబ్దము క్రితమే కార్మికులు ప్రత్యేక మొకసంఘముగ నుండుటకు ఆశ్చర్యకరము, ప్రాధాన్యమును పొన్నాము గ్రహించిరి. ప్రస్తుతము భారతదేశమందు కార్మికుల కెట్టిపరిస్థితులుండెనో నాడు వారిని అట్టి పరిస్థితుల నెదుర్కొనెను. కొలనకాలము క్రిందటనే కార్మికక్షయవారు దేశపరిపాలకులుగ నుండ గల్గిరి. కడచిన 4 వత్సరములలో భారతీయ కార్మికులు, పాశ్చాత్యులు 80 సం||లలో జేయగలిగిన పనిని జేయవారిరి. కార్మికులందు 4 తరగతులవారు గలరు. మొదటి తరగతివారు వేదాంతములనె నుండిరి. రెండవ తరగతివారు చందాలను కల్పించి వెంటనే ధర్మము నాశించెడివారు. కాని వెంటనే ధర్మము గలుగనిచో ఆ శాధంగము గలవారై సంఘములను వదిలివేసెడివారు. 3 వ తరగతివారు పెట్టుబడిదారులతో నిరంతరము హోం-హోరిగా పోరాడువారు. కాని అట్టివారల సంఖ్యకులు. అట్టి వారిధికి ముగ నుండిననే గాని కార్మికోద్యమము 2 య పందజాలదు. 4 వ తరగతివారు చాల ఉపద్రవమును / లు జేయువారు. యజమాని విదేశీయుడనియు, తన్నునుమానించు నియు ఎదుర్కొన యజమానికి కొండెములు జెప్పవారు. కాన కార్మిక సంఘముయొక్క ఆచరణకరైల్లరు గమనింపవలెను. తన్ను పనినండి తొలగించిన తిరిగి పనిదొరకదను ధీతికి బ్రాభిమకు లీల సంఘమునందు జేరుటకు జంకుచున్నారు గావున నెల్లరును సంఘమునందు సస్యలుగా జేరినచో ధీతినింద న-సరములేను. బెంగాలు నా పూర్వైలువే కార్మికపక్షము కీ||శే|| దేశబంధు చిత్తరంజన దాసు గారిచే ప్రథమమున స్థాపించబడెను. ఉపన్యాసకులు తమ సంగమమును ఉద్యోగీయసభ్యుడనని బోధించిరి. సంఘమును హోమబోధును ప్రైవేట్ మెలంగుచున్నవి.

జిల్లాసంఘముల యధిపత్యము క్రింద పదిజిల్లాలను సమస్యలకు పరిష్కరించుచుండెను. వ్యక్తల కష్టసుఖములను నివేదించుకొనుటకు మనకు హక్కుగలదు. అదిదేనిచో ఈ సంఘములని ఉపయోగమేలేదు. కాన చన్నపురియందలి మిరైల్లరును ఇందులకై తీవ్రముగ ఆందోళన గావించవలయును. సాధారణముగ జనులందరి కష్టసుఖములను మాత్రమే కేంద్రసంఘమువారు విచారించుదురు. రైలులో పనివారలందరు నొకటిగ నేర్పడి సంఘమునకు ఒలము గలుగజేయవలెను. ఇందు కులభేదముల నేపాత్రము పాటించరాదు. అట్లుజేసిన ఆత్మహత్య గావించు కొనినటుల అగ నని బోధించిరి.

అఖిలభారత రైలుపనివారు వహసభ కార్యదర్శిలగు రామస్వామి చంద్రికాప్రసాదుగారు పిదప మాట్లాడుచు సంగ్రాహకై శ్రీయుత యస్. 1877 సం|| న ఉద్యోగము నాగంధించిరి నని బోధించిరి. కాని భారతదేశమందు 48 సం||ల నుండి తమ రైలు శాఖయందు ధనభవము గలదు; ఇతర దేశములందు రైలుశాఖ

ఖాళీ నశభవము గలిగియుండిరి. అన్ని దేశములందుకంటెను భారతదేశమందు రైలు పనివారే అపరిమితముగ బాధపడుచున్నారని వారి యభిప్రాయము. ఉన్నతోద్యోగులు కూలి పని వారలందు ప్రథములే. సామ్రాజ్యము లాసనంతలను అనుభవించుచున్నారు. ద్వితీయులు తమకు సక్రమముగ రావలసి నాక్కులకొరకు పోరాడవలసియున్నది. ఎల్లరును సేభించినగాని ఏమి హక్కులను బొందజాలరు. యస్. యస్. యస్. రైలువే సంఘమునందు జేరిన వారెల్లరు వెంటనే సభ్యులుగ జేరవలసి ననిగ సలహా నొసంగిరి. ఆపట్టి ఉన్నతోద్యోగులు వారి కోర్కెల నీడేర్చురై లేనిచో వెనుకటియట్ల కాలిక్రింద అంచించియు చెదరు" అని బోధించిరి.

యస్. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారు తమిళముందు మాట్లాడుచు భారతదేశమునకు కార్మిక ఉద్యమము ద్వారా స్వరాజ్యము రావలయునని బోధించిరి. ఈ కార్మికపక్షము క్రిందనే సర్వమతములవారు సహస్రలక్షములవారు సర్వపక్షము వారును కలిసి పనిజేయుట కవకాశముగలదు. ప్రపంచ చక్రత్ర యందు పెట్టుబడిదారుల ప్రభుత్వము లన్నిటిలో బిలిషు సామ్రాజ్యమే గొప్ప కక్షి గల ప్రభుత్వము. పెట్టుబడిదారు, వ్యాపారి, టెల్లరవర్తనుడు ఏజంటు మున్నగు వారు కార్మికుల కష్టాన్నియును గ్రహించెడివారు. కార్మికులందైకమత్యము గుదిరిన మరుసటిదినమే భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును బడయగలవని మరియొకవారు హెచ్చరించి ఉపన్యాసము ముగించిరి.

ఎ.ఆర్. కాలప్పగారు మాట్లాడుచు కార్మిక హోద్యము నాటినుంచి మొదలైనదిని బోధించిరి. కార్మికుల వ్యవస్థలులను మెరుగ్జేయగలదు నివేదించుకొనినపుడు ప్రత్యేకబృత్తులకు సంబంధించిన కష్టములను నెవమున వానిని నిరసించుచున్నారను. 1912 కితాబును ప్రపంచములో కార్మికుల కెచ్చెడి కేతము లాసంగవలసినదిగా భారతీయ కార్మికులు గొర్తులేను. ప్రాథమిక హక్కులను మాత్రమే గోరుచున్నాము. 50 సం||ల క్రితము రైలువే కంపెనీవారు కొన్ని నిబంధనల జేసిరి. వానివలన రైలువే ఉద్యోగులకు చాల సౌకర్యము నొసంగబడెను. కాని నేను అట్టిహక్కులను గూడ బొందజున్నారము. ఇండియన్ రాయల్ కమిటీవారు పనివారుల జీతములను గొంచినారు. ఏ జంటు గాని ఉన్నతోద్యోగులు గాని విమర్శనానకరకుగ బాధించుటకు పీలులేదు. మీరు నివసించెడి గృహములు మానవ నివసనాగ్యములగ లేవు. ఇందులకు కారణము కఠిన దారిద్ర్యమే! మీజీతము లభ్యమవులని ప్రతి యూరోపియను ఉద్యోగియు ఎరింగియుండినను పెక్కుమంది ఉద్యోగుల నాశించెడివారు దుండటవలన విముల్ల లెక్కజేయుచున్నారు. యజమానులవలన గలరు సప్తమకుంటెను ఉద్యోగములకై మీకు మీరే నష్టమును గలుగజేసి కొనుచున్నారు. ఎచటైన ఒక ఉద్యోగము ఖాళీగా నుండిన 10 మంది యువకులు ప్రవేశింప జూతురు. అందును లంచము లిచ్చియో వరి యేవిధముగనో ఆ ఉద్యోగమును సంపాదించ జూతురు. ఇది మిక్కిలి అచమానకరము. కార్మికులులేక పెట్టుబడిదారులుండజాలరు. మిరైల్లరు సంఘముగ నేర్పడి సమైక్యబుత్తు కుద్యుక్తులగ లేనిచో వివాదల ఎన్నరికెట్టి భయమునలేదు. కార్మికులే అధికబలము గలవారు. మీరు ఏకీభవించిన ఎంతవరకున నాధ్యమకును. ఏ ఏజంటు గాని, పెట్టుబడి దారుడుగాని మీకు తోడ్పడ నవసరములేదు. మీరై మీరేసంఘమును నిర్మించుకొని నడుపు కొనవలెను. మీజీతముతోని 865 శాలు మాత్రమే చందాగా చెల్లించవలసి యుండును. కార్మికులకు వోటాసంస్థ అధికార ముండవలెను. చట్టనిర్మాణ సభలందు ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. మీహక్కులను గాంచువరకు ఆందోళన శాపవలదు" అని పల్కిరి.

టి. వి. కళ్యాణసుందరం మొదలియ్యారుగారు తమిళములో కాలప్పగారి యుపన్యాస సంగ్రహమును ముచ్చటించిరి. కార్మికులు తపస్వితని గ్రహించి స్వయంసహాయ నూత్రము నాధారముగ గైకొని ఎల్లరును ఏకీభవించి పాటుబడ విలసని బల్కిరి.

మరికొందరు మాట్లాడినపిదప సభ ముగింపబడెను.

ధనావహరణము

అలహాబాదు, జనవరి 7:—బోలీసు అఫీసులోని ఆక్సెంట్లుగా రైన శంభూరాల్లుగారు అలహాబాదు బోంకు వారి హాటబిస 4000 లను దుర్వియోగము చేసి ఎందులకు 4 ఏండ్ల కరీన ఎరకమును 1000 లు జరిమానాను విధించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

వక్రీల్ల సంఘము

అ. భా. సంస్కర వియమించుటను గూర్చి

ప్రభుత్వ చట్టము

ధర్మ, జనని 4. ఇండియాలో విశ్వసంఘమును స్థాపించుటను గూర్చి, ప్రభుత్వమువారు ప్రతిష్ఠించు ఇండియా జిల్లాల ప్రాంతీయ ప్రభుత్వములు చరిత్రకొని త్వరగా కాపనము గావించుటయిది. ఇంకటి సూచనలను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు స్థానిక ప్రభుత్వాలను హైకోర్టులకు సంప్రదించి కొన్ని విషయములందు మార్పు చేయవలసి యుండెను.

సంఘమువారి శిఫార్సులు

సంఘమువారు దానిన క్షణము శిఫార్సులను అమలు జరుపుటకు దిగి యుద్దేశించబడినది

(1) వ్యాయాసములను వాంఛించు వక్రీల్లలో వివిధ గ్రేడుల భేదము తొలగించి ఒక్కటే తరగతి వారిగా నుంచి, వారు అన్ని కోర్టులలో వాదించుట కర్హులగు జేయవలెను

(2) హైకోర్టులో వాదించు వ్యాయాసములందరిని అడ్వోకేటులను (బారిస్టరులుకారు) పేరున ఒకే తరగతిగా నుంచి యితర వక్రీల్ల నుండి గ్రేడులను తీసివేయవలెను. ఒరిజినలు తరపు వాదించుటకు ప్రత్యేకముగ కొందరుండవలెనన్న ఆద్యక్షులలో కొందరికి అట్టి అధికారమిచ్చి మిగిలినవారికి లేవడ జేయవలెను.

(3) ఒక హైకోర్టు అడ్వోకేటులు వేరొక హైకోర్టు నందు సదరు హైకోర్టు వక్రీల్ల సంఘము యొక్క నిబంధనల ప్రకారము వాదించుటకు హక్కుండవలెను.

4. ఇద్దరుకలసి పనిజేయుసంఘమున వాటి నల్ల యుంచవలెను.

5 ఇండియాను బారిస్టరులకు ఇంగ్లాండులో చేరినప్పుడు నడువృత్తి ప్రారంభించుకొనుటకు శిక్షణబొందు అవకాశము లేనప్పుడైనను ఇండియాలో అనుభవజ్ఞుడగు వక్రీల్లనందరితోను ఒకవకాశమిచ్చి పిమ్మట అడ్వోకేటులుగా చేర్చుకొనవలెను. హైకోర్టులలో అడ్వోకేటులు నృతినసాగించునపుడు ఆకుసరింపవలసిన నిబంధనలు యీ జిల్లాలలో నూచింపబడినవి. ఇదివరకు హైకోర్టుల నిబంధనలతో సరిగ్గా నుండవలెను.

సంఘమువారి శిఫార్సులకు యీ దిగువన సవరణలు జిల్లాలలో గలవు.

(1) వక్రీల్ల సంఘము సేర్వీలుకేయుటలో జిల్లాలందు కొందెను మార్పుగలదు. అడ్వోకేటు జరగలు సంఘములో సభ్యులుగా నుండవలెను. సదిమంది సభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను. ప్రభు సంఘము, యిందునపుడు హైకోర్టువారు యేర్పరుచు నిబంధనలను పరిచి జేయవలెను.

(2) సభ్యులు సంఘమునందు చేరునపుడు కనూన జేయవలసిన చందా రి ములనుగూర్చి సంఘమువారి నిర్ణయింతును.

(3) హైకోర్టువారు నూచించు వారి విషయమున వృత్తి విరుద్ధ చర్యను గూర్చిన సేరములకు నియమించు ప్రధానస్థాయమున నియమించు ప్రత్యేక విచారణసంఘమువారు విచారించుటకు అధికార మియవలెను. ఈవిచారణ సంఘముందు వక్రీల్ల సంఘము సభ్యులే యుండురు ఈవిచారణసంఘమువారు రద్దుకేసుని కేసులకు వక్రీల్ల సంఘము నకుగాని, సబ్జిక్టుకుగాని పంపవలెను. సాక్షులు వాదన గావలసినదిగ నిర్ణయించు అధికారము విచారణసంఘమున కొరపగలెను. అపాక్షులకు సాక్షుల ట్టులు ప్రకారము సాక్షులు యొసంగుటకు గూడ విచారణ కర్తలకు అధికారముగలదు. విచారణ కర్తల కార్యవిధానమును వక్రీల్ల సంఘమువారు గాక హైకోర్టువారి నిర్ణయించెదరు

కోహిసూయ రంగయంత్రములు

జరిపుకము, నానరి రి—తమ మానేకింగ్ డైరెక్టుగానై సమాజ్ ఆఫ్ బొంబే సాహిత్య బహదర్ గారిని భావన దరు విరుచుమును పొందినందులకు ఆయంత్రముల పరివార్డు అభినందించిరి. (అ. తె)

విలేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము నేనింగిన నెల్లవారి రెండువారములు కాగవు. వికారము వైద్యులకు. నేపాళము చేర్చబడలేదు

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

శాసనోల్లంఘన తీర్మానము

గాంధీమహాత్ముని అభిప్రాయము

కాన్పుగ కాంగ్రెసు మహాసభలో శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి నొక్కి చెప్పుచాల సమంజసమయే నా అభిప్రాయము బెకిగుల అభిప్రాయము నవల జరుపుట అధికారమిచ్చు బెకినో ఏనాతి ముచగుండ్లను దేవించజాలను. శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి మరల నొక్కి చెప్పుట ఏలగా భారతీయులకు నాయకత్వమునందు నమ్మకము లేదని స్పష్టపరుచుటకే శాసనోల్లంఘనము దూరస్థవిషయమే కావున గాని చాలమంది తలంచునంత దూరస్థము కాకపోవచ్చును. కాలగు అప్రసక్తము. దౌగవ్యవహారే ప్రతిఫలనకే నలవరుమకొనుటయే మ. శిశువము.

శాసన సభలను త్వరితముగా చూచుట అను విషయమును నిర్ణయించుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారే సర్వవిధములకు అగ్నులైయున్నారు. వారావిషయమున ప్రవీణులు, గాన పాట్నాలో ఆమోదింపబడి కాన్పుగూర్చి స్థిరపరచబడిన తీర్మానమును వారు నెరవేర్చునెడల యితరులు వారికి నిరోధమును కలిగించగూడదు.

స్వరాజ్యపక్షమున కొందరు విశిష్టావధులుగూర్చి భారతదేశ మతి వికాలమగుటచే అనేకపక్షము లేర్పడుటకు కావలసినంత అవకాశము ను ది. ఏ పక్షము వారు గాని యితర పక్షములను గౌరవించుచు తమ వాదనలను గూర్చి వ్యాయముగా ప్రచారము చేయుమండినో అందువలన దేయలకు మేలేకలుగును. ఎవరుగాని తమ భావములను వెల్లడించకుండ నిరోధించుట దౌగవ్యమునకు ఖీతకును లక్ష్యమగును. కావున స్వరాజ్యపక్షమున కలిగిన విభాగమును గూర్చి ప్రజలు విచారించగూడదని నేను హెచ్చరించెదను అని మహాత్ముడు నేడు వెలువడిన ఎంఝండియాలో ప్రకటించెను. (అ. తె)

బెజవాడలో రాధాకృష్ణమూలకము

2 లేది రాత్రి మెలవరమువారి బాలభారతీసమాజ నాయకులను బోలెరి. రాధాకృష్ణమూలకము ప్రారంభించబడినది నాటకము రక్తిగట్టిది మొత్తమున ఎల్లరతులు జ్ఞాన్ముగ గుమ్రాత్రుల పోషించిరి. నటులకు ముప్పారవుగారు పారవశ్యముచే నొడలుమించి కావించి ప్రదర్శనము తలచు కొనినవేష్యుడగుడ నానందబాప్సములు కనులనుండి జలజల రాలుచున్నవి. మేను పులకరించుచున్నది.

నీ ఒ. భావమందేని వికలత్వ మింతే
జలయింపనీని గాంధీర్యగూము
జౌచిత్యభంగ మావంతైన నెందని
తొడరింపనీని చాతుర్యగూము
విషయాంతరమృతావేగ విస్ఫార సం
పలుబాహుగనీని భక్తిరణము
తత్త్వచనీతి వేదాంతలక్ష్యత్యంబు
నదలనీయని పారవశ్యగూము
గీ అనురాముపై సర్వాదయములందు
సాంపు తులకించుచుండగా నుబ్బరావు
రాధావేంబు ధరియించి రంగమందు
సోలికేరించె మము రసస్ఫూర్తిలోన.
చందంబరశాస్త్రి, శతావధాని.

“గొరిని ప్రబోధిని”

భక్తిరస ప్రబోధినియు గ్రంథమును మాసీతారామభక్త సంఘమునందలి శ్రీ సీతారామ గ్రంథమాలా కుసముగా, బ్రవరింపవలెననియి. అందు సనాతన కవులవియోకాక యాగునిక కవుల భక్తిరస ప్రధానపద్యములను బ్రవరింపవలెననియి. కావున ఆంధ్ర సారస్వతిమునందు ప్రధిగాంచిన గవిప్రములు లందలు నొక్కొక పద్యమును మాఖ బరిల లోగా మాకుం బంపవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము. శ్రీ సీతారామ భక్తి ప్రబోధి మై పండిత పాఠ రజనులకు నానందము గలిగించునదై సత్యకాల సర్వాధ్యక్షులందుండి త్రిత్వీక్రియు తనవెంటను చిగిన దిగిలులుగా నుండవలెను. శ్రీ సీతారామ భక్తి ప్రబోధి మై యవదరములేదు. దౌగవ్య కావలసినది. ఏకవి దెట్లు తెలచినట్లు న్నాయుచ్చును. ఆంధ్రవ పుంగవు లందులు మాప్రయస్నమును తోచుపడవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము.

గూడ ఆది శేష శాస్త్రి,

నాగులపాడు, పెదనడపాడుపొట్టు గుంటూరుజిల్లా

మిత్రాభివృద్ధి సంఘము (గారపాడు)

డిశంబరు 7 లేది ఆంధ్రప్రదేశ్ యందు మేము ప్రకటన జేసియున్నాము. అందు ప్రతిపాడు గ్రామమున 27-12-25 జరుగు వేసన జయంత్యుత్సవమునకు “శ్రీ వేసనతారావళి” వ్రాసినవారిలో పండితులచే ప్రకటించబడు తారావళికర్తకు “వహాళి” యను బిరుకరాజమును సువర్ణ సతకమును బహూకృతుల నొసంగబడునని వ్రాసియున్నాము. అందుపై పది యాగ్రురు కవిపుంగవులు తమ తారావళిలపంపియండిరి. ఆజయంత్యుత్సవమునకు తారావళుల విమర్శనార్థము శోరబడిన పండితులలో గొందరు రానికారణమున నాటికి ఆవిషయ మాపివేయబడినది. ఈయంత్యుత్సవము కారణాంతరముచే అవ్యవధిగా ప్రతిపాటిమంకి ముగిసెనునకు మార్చబడినది. ఈ సవ్యాసభ రెల్లిగకు పిలుగానుండుటకై గుంటూరునందు త్వరలో సేర్పాటుకేయమన్నారము. లేది నిర్ణయము కొలది దినములలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కాముఖమున వెల్లడించెదము. నాటికి సుప్రసిద్ధ కవిపుంగవులను పండితులను పరిష్కానిల్లెలుగా వచ్చెదరు గావున సద్యములు పండితపులును యితరులును యేకత్వమును విచ్చేసి సభను జయప్రదముగా జరుపుటకై తోడ్పడగోరుమన్నాము. సభయందు భాషావిషయమునుగూర్చి సుపన్యసింపబడును.

బొబ్బా బాపిరెడ్డివర్మ,
కార్యదర్శి (మిత్రాభివృద్ధిసంఘము)

నిజాంరాష్ట్ర సంఘచతుర్థ సమావేశము కొలనుపాక గ్రామమున శివరాత్రిరోజున, మర్నాడు ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ప్రతినిధులసభ మొదలగునవి జరుగును.

త్యాగరాయభక్తసభ - భీమవరం

భీమవరం, జనవరి 7:—ఇదివరలో ప్రచురించిన రీతిగా ఈసభవారు ఉత్సవములను జరుపుచును. కాని ఆంధ్ర సంగీత పరిషత్ సభ విరాచార్య బ్రహ్మకృతి తోమరాడ సంగమేశ్వర శాస్త్రివారి ఆధిపత్యమున 16 వ లేదిన ప్రారంభమునకు ఆధ్యక్షుని తో మే ము న దొ ర గా రు ఉ ప్రా లి మె క వి గా రు గా డే ప ల్లి నూ ర్య నా రాయణ శర్మ గారు వత్తురు. భీమవరం తాలూకావాసుల తరపున అగ్రతూనికి వినతిపత్రము నిత్తురు. ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణమూర్తి పంతులుగారు రామదాసు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు అని వి. నారాయణగారు తంతునంపిరి.

తాడేపల్లి గూడెం ప్రధమ తెలంగానాయక మహాసభ

4 లేది మధ్యాహ్నము గం 2-30 నిమిషములకు శ్రీ సిరిగిసికి గుబ్బారాయడుగారి బంగళాలో సమావేశమయ్యెను. ఈసభకు రావలసినదని తాలూకాలోని గ్రామముల యందలి పలువురు తెలంగా ప్రముఖులకు ఆహ్వానములు పంపినను 16, 17 గరు కంటె యెక్కువమంది రాకందు తెంతయు విచారకరము ఈ సభకు శ్రీ రజా వెంకన్న గారధ్యక్షుల పోషించిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులకు శ్రీ సిరిగిసికి గుబ్బారాయడు గారు తమ తెలంగాజాత్యుక్తి భార్య పుష్పమ్మ తల్లియును ప్రస్తుత దుస్థితిని గూర్చి వివరముగా జరిగెనుటయే గాక ముందు తమ సంఘము ఆర్థిక వ్యవసాయ విద్యావిషయములలో బాగుగా నృద్ధి పొందుటకు తీవ్రకృషి సలుపవలసినదని సభ్యులకు హెచ్చరించిరి.

ఈసభ ప్రస్తుతము మన రాజకీయములలో నేనుము జోక్యము కలగజేయకొనగూడదనియు, బీసబొంబర విద్య, న్యాయాభివృద్ధి, త్రాగుడు దురాచారమును నిర్మూలనచేయుట, కోడిపండులకు వెళ్లకుండ మాన్పించు నీ సప్రయోగములలో తీవ్రదౌర్జన్యము జరిగెనందున పంచాయతీలు మున్నునాని యేర్పాటుకేయించుట మున్ను విషయములను గూర్చి బాగుగా కృషిసల్పులననని హెచ్చరించిరి అటు పిమ్మట శ్రీ పాశం వెంకటస్వామిగారుమాడ తమ సంఘమునంద దురాచారములను నిర్మించి, వానిని తొలగించుటకు పట్టుకొని పనిచేయవలసినదని ముచ్చటించిరి. శ్రీ కామిశెట్టి వర సభ్యుగారు తాలూకాలో బాగుగా పనిజరుగుట కొక స్థాయి సంఘముండవలసి, దిగా నూచించిరి. సిరిగిసికి గుబ్బారాయడుగారు రస్యక్షులుగా నొక స్థాయిసంఘము మేర్పాటు కావలసినది. ఈసభ యదు మాటలాడిన సెద్ద పనుషులు ఇరజాతులవారల వెలతూత్రము నిం యొసర్చక, తమసంఘము నెట్లయిన వృద్ధి చేకొనవలెనని వారు వ్యక్తపరచిన యత్నమునును ముందు తయ సంతోషపడవలెయన్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

వ్యవస్థాపక లేఖలు

శ్రీకృష్ణారావు దేవి జాతీయ బాలికా

పాఠశాల-నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

ద్వితీయ వార్షికోత్సవము

డిసెంబరు 19 తేది సాయంత్రము 4 గంటలమీద గాంధీ బాక్ నందలి వాళ్లవారి భవనమున, నెల్లూరు శ్రీల కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నెలకొల్పబడిన శ్రీకృష్ణారావు దేవి జాతీయ బాలికా పాఠశాల ద్వితీయ వార్షికోత్సవము జరిగెను. పురజనుల సేవలు, స్త్రీలు, పురుషులు, విద్యార్థులు మున్నగువారు సభామందిరము నలంకరించియుండిరి అదివారము ఈ పురము నకు విచ్చేసియుండిన ముప్రద్య కాంగ్రెసుపక్ష నాయకు లగు శ్రీమంత్రి యన్. శ్రీనివాస అయ్యంగార్ వారు ఈ మహోత్సవమున కగ్రాసభాధ్యక్షము వహించిరి. మహాజనసభా ప్రారంభమున పాఠశాల విద్యార్థినులు, భారతమాత్యుప్రభుత్వము గావించిరి. మరియు బాలికలు తమకు పాఠశాలయందు గురువులచే బోధింపబడిన భాగవత రామాయణాది పురాణగ్రంథములలోని కొన్ని ముఖ్యపద్యములను అగ్రముక్తముగ చదివిరి. సంస్కృత భాషయందలి అనురమునకుడ వారికి బోధింపబడుచుండ నందుండి యు కొన్ని శ్లోకములు జదివెరి. వీరి గాననాధ్యక్షము విద్యా కాళిదాసు పురజనుల కుత్సాహము పురికొల్పినట్లుండెను. తల్లిదండ్రులును, తమ బిడ్డల కొసంగబడు విద్యా విధానముగూర్చి సంకల్పింపిరి. సభయందు బాలికలు కొంతకాలము రాట్నములపై నూలునడుచుచుండిరి.

పాఠశాల కార్యదర్శులు శ్రీమతి పానకా కనకమ్మగారు (ఆంధ్రరాష్ట్ర) కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యురాలు) పాఠశాల వార్షిక నివేదికనుం జదివిరి. శ్రీమంత్రి ఆయ్యంగార్ వారికి తెలుగు భాష పరిచయము లేకుండుటచే వారి కొంత యానివేదిక ఆంగ్లమున జరుగజేయబడెను. ఆయ్యంగార్ వారు ఈ బాలికా పాఠశాల శ్రీలచే నిర్వహింపబడుచున్నదని తెలిసికొని మిగులనానందించిరి. ఇట్టి విద్యాసంస్థలే నిజముగ జాతీయ భావములను అభివృద్ధి చేయగలవనియు తెలిపిరి. పి. డూప్రీలే బాలికలకు విద్యనొసంగుటముఖ్యము. అదియే నిజముగ జాతీయ పాఠశాలలు. ఈ జాతీయవిద్య పురుషులయందంత జయప్రదముగ నెరవేరకండినను స్త్రీలు, బాలికలు చదువు పాఠశాలయందు మాత్రము సంపూర్ణ ఫలితము గాంచగలెను. వీలవన ప్రభుత్వమువారు విద్యావంతులగు పురుషులకు ఉద్యోగముల నొసంగి ఆర్జించుచున్నారు. ఈ ఉద్యోగముల బడయుటకు విదేశీయ ప్రభుత్వవిధానము సభ్యులను పాఠశాలలో చదువవలయును. కాన పురములు ఉద్యోగవాంఛ చేపడినవలయు తన్నిమిల్లెను అవసరమగువిద్యను ప్రభుత్వపాఠశాలలోఁజరించుచున్నారు. కాని బాలికల కట్టులేదు. స్త్రీలచే నిర్వహింపబడు నిట్టివిద్యాలయము ప్రజాసంరంజకమై యుండుట నిశ్చయము.

సామాన్యముగా వేదికలపై ఉపన్యాసము లొసంగుచు, ప్రజలను ద్రవ్యసహాయమునకై యాశించు ద్రవ్యవంతుల సేవలు లుగలరు. కాని తాము స్వయముగా సేవియు సహాయము చేయకుండురు. అట్లుగాక తామును తనకైకొని సాయపడవలయును. ఈ బాలికా పాఠశాల నెల్లూరు నెలకొల్పియు తరు సాయము బడయుచుండవలయును. స్త్రీలకై స్థాపితమగు ప్రభుత్వ పాఠశాలగూర్చి నాకు అనేక అనుమానములు గలవు. కాని నెల్లూరు బాలికా పాఠశాల యట్టిదికాదు. ఉపాధ్యాయులు జాతీయ విద్యావిధానమున నెంత శ్రద్ధవహించియున్నారో వారి వార్షిక నివేదికయందే తెలుపబడియున్నది. రాట్నములపై నడుచుటయేగాక యితరవిధములు, వ్యాకరణము చరిత్ర, భూగోళశాస్త్రము, మున్నగువనియందు గూడ శ్రద్ధవహించి బోధించుచున్నారు. ఇచ్చట జాతీయమహోత్సవములు, పూజలు మున్నగువిషయములను పొందు సాంప్రదాయములను త్యక్తి కరింపక చిన్నతనముననే బాలికలకు నలవడుటలు బోధించుటయే విశిష్టమైన ఉత్తమమార్గము. పురజనులు ఈ విద్యాలయమునకు వలయు సాయ మొసంగి, దానిని అభివృద్ధికి తెచ్చెదరని విశ్వసించుచున్నాను. భగవానుడు మనప్రయత్నములను సలఱు తేయగాక అని చెప్పిరి.

బాలిక లంత మృగభగితముల పాడిరి. సభ 6 గంటలకు ముగిసెను

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాకినాడ పెద్దపొట్టాపీఠము

పురపాలకసంఘమువారి యసభ్యులి

కాకినాడ, జనవరి 7:—కాకినాడ పురపాలకసంఘము నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు సమావేశమై పెక్కచిల్లరవిజయములగూర్చి తీర్మానించెను. 1926-27 సంవత్సరమునకు ఆదాయవ్యయపట్టికను, ఆలోచించుటకు ఒక ఉపసంఘము నకు విడిచిపెట్టబడెను. “కాకినాడ పెద్దపొట్టాపీఠము నిగ్గుల్ల విన్సింగులో నుంచుటవలన కాకినాడపౌరులకు విశేషకష్టమును వీలులేక పోవుటయును కలుగుచున్న దనియు, జట్కూరు-బండ్రుల పెట్టి ఉత్తరముల బట్టాడచేయుట వలన ఎంతమాత్రమును యిప్పుడున్న స్థితి మారదనియు యీసంఘమువారి అభిప్రాయము కాబట్టి పట్టామధ్యను నుంచవలసిన దని వరల యీసంఘము వారు కోరుతున్నార” అను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

జిల్లాబోర్డుకు ప్రెసిడెంటు నెన్నుకొను సభికారము

“ప్రస్తుతము ప్రెసిడెంటుగారి టర్న్ అనంతరము యీ జిల్లాబోర్డుకు సమయ మెంతదలచిన నుంచి ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొను సభికారము నూయింపవలసినదని గవర్నరుగారికి యీ బోర్డువారు కోరుతున్నారు” అను తీర్మానమును ఒక్కసారి చంకబరత్తుంచాడట ఎం. ఎల్. సీ. గారు నేడు ప్రత్యేకముగా నీవిషయమై నేటిమధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమైన తూర్పుగోదావరిజిల్లాబోర్డు మీటింగులో ఉపపాదింపిరి. అల్లూరి నూర్మకారాయణ రాజగారు తీర్మానమును బలపరిచి. పరిమి చక్రపాణివాయుడుగారు తమకుగల ప్రతిపాదనలను ప్రతిపాదనలను తెలియబరచుచు, ప్రతివారును ప్రస్తుతము జిల్లాబోర్డునందలి పరిస్థితులను తెలిసికొనవలసిన దనియు, సభ్యులలో ప్రతివారును స్వతంత్రముగా నుపయోగించి తగినవారిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొందు రేమో, ఎన్నుకొనగల్గుదు రేమో ఆలోచించవలసిన దని కోరిరి. ఎవరికి వారు తమ అంతరాత్మలను ప్రక్షింపవలసిన దనిరి నిర్మాగములముగా స్వతంత్రములై ధైర్య వలంబించి తగిన అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనేది తమకు లేకున్నందున, ఇట్టి తీర్మానమును పెట్టకుండ నున్న యెడల బాగుండు నని చెప్పిరి.

జిల్లాబోర్డు రామచంద్రరావుగారు తగిన ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు నిట్లుచెప్పిరి: చక్రపాణివాయుడుగారి నోటివెబడిన విచ్చినమాటలను విన్నవలకు చాల సంతోషముగా నన్నది. ఏమనగా, స్వతంత్రములై నుపయోగించి తగినవారిని ఎన్నుకొన లేకపోవు దున్నీతిని నేటికిగదా వారు గుర్తించిరి. బ్రాహ్మణేత రోద్యమము ప్రారంభించినప్పటినుండి, యిప్పటికి బ్రాహ్మణేతరులే చాలవరకు అందరును సభ్యులుగా నుండినప్పటికిని తగిన వారెవరో ఎన్నుకొనలేనిస్థితి చక్రపాణివాయుడుగారికి యిప్పుడు తెలుస్తున్నది. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము యొక్క ఫలితము యిదిగ్రహింపకతప్పదు. స్వరాజ్యపార్టీ అయిన మేము యీ అగ్రశతదని ఎప్పుడును చెప్పము. పార్టీలో ఎవరికైనను సరే ఒకరికి కావలసిన చాతుర్యము లోపము లున్నయెడల సవరించుకొనవలయును. తెలియనియెడల బోధనవలన నేర్చెదము. జస్టిస్ పార్టీలో నుండు పరిస్థితులు వర్గభేదము, వర్గాధిక్యత, నర్లములలో వర్గములకుపోటీ యీడ్చుకొని తెచ్చిపెట్టినది. ఈయొక్క జిల్లాబోర్డులో కాపులపార్టీ అదివలమపార్టీ అంటూ రెండుమూడు బయల్దేరినవని అందరకు తెలిసినవిషయమే. తమ వర్గమువానికే మనవోలు నియ్యవలెన అని బ్రాహ్మణులు, కాపులు, కమ్మవారు, మొ॥ ఎవరికి వోట్లు చేయుచున్నంతకాలము దేశాన్నిత్యము నకు భంగకరము కాకమానదు. రాజశీలిని పురస్కరించుకొని నిలువబడి ఉద్యమముయొక్క గతి యెప్పటికిని అట్లే అగును. కాబట్టి యిప్పటికైనను మూలకారణమేదయో దానిని గుర్తించి రూపుమాపినట్లుయితే తగిన అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుస్థితి కలుగును. ఎన్నుకొనుటకు తగినవని చెప్పనంతకాలము తగినేతగము. తమ దుమని చెప్పకొన్నప్పడే యింతమంది బ్రాహ్మణేతరులు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడుట తెలుపించినది. ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొను సభికారము మాకుండవలెను, అనగా ప్రభుత్వము వారి సెలక్షను బాగుంటుంది, అంతకంటె ఎక్కువ బాగా చేయుదుము, అను అగ్రములో నేను చెప్పవలెను. నామినేషన్ చేసినవాడు అనామినేషన్ ప్రెసిడెంటు నీవాడును ఎల్లెక్షను అయినవాడు అనినీతుడైన ప్రెసిడెంటు నావాడును అగునని చెప్పటం. మావా

డువస్తాడు అను కోరికతో ఎల్లెక్షన్ అధికారము మాకు యివ్వవలసినదని గవర్నరుగారిని కోరుచున్నాము. కాని వారికంటె ఎక్కువబాగా సెలక్షన్ చేస్తామని కాదు. కాబట్టి మీరందఱును యీ తీర్మానమును ఆమోదించవలసినదని కోరుచున్నాను. తీర్మానము వోట్లకు పెట్టబడెను వచ్చిన 29 సభ్యులలో 18 గురు అనుమతముగా చేతు లెత్తిరి ప్రతిపక్షముగా 4 గరు. 7 గురు తటస్థులు. (చక్రపాణి వాయుడుగారు, డి. పశ్చిమ్య, యోహాను, కామారు ఆచార్యగారు ప్రతిపక్షులు) తీర్మాన ముమోదించబడెను.

తిరుత్తని

(స్వకీయ విలేఖరి)

కొత్త తాలూకాబోర్డు

జనవరి 7:— పూర్వముండిన చంద్రగిరి తాలూకా బోర్డునండి విభజనము గావించబడిన తిరుత్తని పట్టణ రివిన్యూ డివిజనుల రెంటిని యొకటిగా జేర్చి “కాల్వేటింగగం తాలూకాబోర్డు” అను నేరుతో తిరుత్తని ప్రధాన కాంగ్రెస్థానము గా వింపబడినందున నూతన బోర్డు ప్రారంభముహోత్సవము ప్రభుత్వమువారిచే నూతన తాలూకాబోర్డునకు సభ్యులగు తాత్కాలికసభ్యులుగా నియమింపబడిన శ్రీయుతులు రాజా బొప్పరాజు రావకృష్ణరాజులంగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. హైకోర్టునక్కిల్ చిత్తూరు వారిచే 1926 జనవరి 1వ తారీఖు మధ్యాహ్నము దైవబ్రాహ్మణ్య లగ్నప్రకారముగా, నీయూరివారి పరనాలయపు హాలులో గావించబడినది. నాటి కార్యమునకు నీయూరి యూనియన్ బోర్డు అగ్యక్షులగు శ్రీ బి. అక్కయ్యనాయుడుగారును సభ్యులును కొంది రూరియందలి ప్రముఖులును వచ్చియుండిరి. బోర్డు నుంచుటకు తగు భవనమును పాటుముల జూచుచుండటచే ప్రస్తుతము తాలూకాబోర్డు కార్యాలయము నీయూరిలోని “కింగ్ బార్డిఫిల్డ్ రిసింగ్ హాలు” ననుంచి పనులు జరుపుచున్నారు నూతన తాలూకా బోర్డు ప్రథమ సమావేశము యీమాస మధ్యమున జరిగి అగ్యక్షు, ఉపాగ్యక్షుల యెన్నికలను యీ తాలూకాబోర్డునండి జిల్లాబోర్డునకు సభ్యుల నన్నికొనుటయు జరుగవలసి దెలియుచున్నది

బిరుదుము

“రావుబహదూర్” బిరుదుము మచిత్తూరు జిల్లాబోర్డు అగ్యక్షులును మండల నాయకులును నగు శ్రీయుతులు బి. ముప్పామనాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్. ఎం. ఎల్. సి. వారి కీమాతన ఆంగ్ల సంవత్సర బిరుదుములలో “రావుబహదూర్” బిరుదుము వచ్చినందున నీయూరిలోని మిత్రులు శ్రీవాయుడుగారి గౌరవార్థ మొకవిందుజేయ ప్రయత్నములు గావించుచున్నారు.

వీరవల్లి

ఈ నెల మొదటి తేది శుక్రవారము, శ్రీ అరికెనాడి వెంకట్రామయ్యచాదరిగారిచే నెలకొల్పబడిన ఆంగ్లాంధ్ర హిందీ పాఠశాలయొక్క ప్రథమవార్షికోత్సవము, వీరవల్లి మొఖాసాదారు శ్రీ సీతారాజు వీరభద్రరావుపంతులుగారి యాధిపత్యమున జయప్రదముగ జరుపబడినది. అగ్యక్షుని బ్యాండువాయిద్యముతో నూరెగించి ప్రత్యేకముగ వేయబడిన సభామందిరమునకు తీసుకొనివచ్చిరి. బాలురచే హిందీ తెలుగు నాటకములు ప్రదర్శింపబడినవి. అనంతరము బాలికలు సంగీతముబాడి సభ్యులనానందాచి నోలబడించిరి. చుట్టపట్లగల గ్రామవాస్తవ్యులు వెయ్యిచుండికై హాజరైరి. సభాధ్యక్షుని యుపన్యాసానంతరము సంస్కృతభాషనుగట్టించి బ్రహ్మశ్రీ గట్టిట వ్యక్తుంజయ శాస్త్రిగారును, ఆంధ్రభాషను గట్టించి బ్రహ్మశ్రీ గుండరనా శశ్వరశర్మగారు నుపన్యసించిరి. పాఠశాలపాఠకులను శ్రీ వెంకట్రామయ్యగారు నివేదించిన యనంతరము, అగ్యక్షునికి, సభికులకు వందనములతో రాత్రి యెనిమిదిగంటలకు సభముగింపబడెను. రాత్రి గయోపాఖ్యానము పఠకడగ జెప్పబడెను

(ఒక విలేఖరి)

చెముడుకు అమోఘమైనమందు
చెముడు, చెవులలో పోలుపొరు, చెముకొడులు మనదగ్గనెవరైనానున్నట్లు తెలుగువైద్యులను నిపురైత్యులను మోపునీపొరుబడును. 7 బుడ్ల రూ. 4. చివ్వినియ్యచెరు డాక్టర్. రత్నంబు దప్పిస్తే మెడికల్ హాల్ మూరుటరు, కృష్ణాజిల్లా.

దివితాలాక వార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

ఉపాధ్యాయమహాసభలు

జనవరి 1-కాజగ్రామమున గడచిన నెల 30వ తేదీన ఆరవ దివి తాలాక ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయ మహాసభ జిల్లా కోర్టు వకీలు మ-రా-రా చిట్టా సుందరరామయ్య పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారి అధ్యక్షత క్రిందను 81వ తేదీన ఆరవ ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయమహాసభ జిల్లా విద్యాసంఘస్థానము లకు రావుసాహెబు కట్టచుండి కొంతకాలము బి. ఏ. గారి అధ్యక్షత క్రిందను జయప్రదముగ జరిగినది దివి రేంజిస్ట్రార్ల డివిజన్ టీజన స్పెక్టరుగారు మ-రా-రా సమీపము నరసింహారావు పంతులుగారు, కృష్ణాజిల్లా ఎయిడెడు స్కూల్ టీచర్ల సంఘకార్యదర్శిగారు తాడేపల్లి గోపాలరావుగారు కాకినాడ వాస్తవ్యులు గాడేపల్లి నూర్యనారాయణగారు మున్నగు పలువురు విద్యాభిమానులను సుమారు 400 మంది ప్రేక్షకులును, ప్రతినిధులును సభ నలంకరించిరి. తాలాకా సభకు అధ్యక్షత వహించిన సుందర రామయ్యపంతులుగారు తమ అధ్యక్షకోపన్యాసమున ఉపాధ్యాయులను కలవరపరచుచున్న ప్రస్తుత విద్యావిధానము ఉపాధ్యాయుల హేమస్థితి మున్నగు విషయములనుగూర్చి క్లుప్తముగ మాట్లాడిరి. జిల్లా ఉపాధ్యాయమహాసభకు అధ్యక్షత వహించిన రెడ్డిగారు ప్రారంభోపన్యాసముల జిల్లా తాలాకా బోర్డు మున్నగు స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలలో తమకు గల అనుభవములను పురస్కరించుకొని, ఉపాధ్యాయపదవియొక్క బొంబు త్రేయ ఉపాధ్యాయుని విధుల ప్రస్తుత విద్యావిధానము లో గావింపవలసిన మార్పులు మున్నగు విషయములనుగూర్చి సుమారు ౧౫ గంటల కాలము ఉద్దేశకాలితో మైన డిర్ల గండ్లకోపన్యాసము నిచ్చిరి. తమ కృష్ణాజిల్లా విద్యాభిమానుల ప్రతిభను విద్వేషించి నిర్దోషమునెడల ప్రస్తుత విద్యావిధానమును సంస్కరించుటకు కృషిసల్పవలసి విషయ విశేషము చర్చితమై దాదాపు ౧౫ గంటల కాలము లన్నియు నేక క్రమముగ నంగీకరింపబడినది. తరువాత గాడేపల్లి నూర్యనారాయణగారు విద్యావిధానమును గూర్చి మాట్లాడుచు విద్యావిధానములో నెట్టిమార్పులను అనవసరమనిరి ఈవిధ్యులన ప్రయోజనము ద్రవ్యసంపాదనమొనరించు ననియు నుడిచిరి పిమ్మట మ.రా.రా. సమీపము నరసింహారావు పంతులుగారు ప్రాథమిక విద్యావిధానములోని లోపములు శిక్షణాపద్ధతులు మున్నగు విషయములను పాఠశాల తనిఖీలో తమకు గల కొన్ని అనుభవములను ఉదాహరణములుగా నిచ్చుచు మోస్టరస్ ప్రధానముగ ముచ్చటించిరి. తాడేపల్లి గోపాలరావుగారు నూర్యనారాయణగారిలో తామే కీర్తివింపజాల మనియు ప్రస్తుత విద్యావిధానము లోపభూయిష్టమైనదని ప్రభుత్వోద్యోగీయులే చెప్పుచుండగా వీరెట్టిమార్పులు అనవసరమని చెప్పుట విచారకరమనిరి. విద్యయొక్క ఆదర్శములో కేవలము ద్రవ్యసంపాదనయేగాక జ్ఞానము సంపాదించుటకూడ గలవనిరి. మరికొందరుపాఠ్యాయులకూడ తమకష్టనిధులను గూర్చి మాట్లాడిరి అనంతరము అధ్యక్షులు అంత్యోపన్యాసమున ఉపాధ్యాయులను హెచ్చరించుచు అందరను కలసి క్రమమైన తీవ్ర ఆందోళన జరిపిననే గాని సభలో గావింపబడిన తీర్మానముల ప్రయోజనమును కొంతవర కైనను పొందజాలరనియు, ప్రతి ఉపాధ్యాయుడును నెల కొకపాపలాచొప్పున ఉపాధ్యాయసంఘమునకు చందానిచ్చి సదరు సంఘమును సహాయముగా జేయు బాధ్యత ఉపాధ్యాయులందరియందును గలవనియు తామెల్లప్పుడును కత్తికొలిచి వారికి సహాయము జేయుటకు సిద్ధముగా నుంటిమనియు నుడిచిరి అధ్యక్షులును, ప్రేక్షకులనును సంఘము లర్పింపబడిన మిషన్ సభ సుమారు ౧౫ గంటల కాలము ముగిసెను. ఈ సందర్భమున పలు వ్యయ ప్రయాసల కోర్చి స్వకార్యముకంటె నెక్కు డభిమానముతోను ఉత్సాహముతోను కార్యభారమునంతయు వహించి పనిజేసిన ఉపాధ్యాయ సంఘ కార్యదర్శిగారు అగ్నిపెద్ది వెంకటాచలముగారు ప్రశ్నేకముగా ప్రశంసార్హులు

మలయ చందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

సభ్యము లేగు. పిచికాతో పనిలేదు. మాడుకూట లో తిప్పక గూఢుల కనబడుదు. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినియ్యాల మును. రాంకులంబముల నిమిత్తము గనిపెట్టబడినది. నెల జులై 2-4-0. గీచకుమనము చందనతైలము జెన్సు 8-0-0 రెండును ప్యాంకెండు రా ఖర్చుతో 6-0-0. 2462 గంధర్వ ఫార్మసీ రామచంద్రపురం గోదావరిజిల్లా.

దివితాలాక ప్రాథమిక పాఠ్యాయ ఆరవమహాసభ

శ్రీయుత చిట్టా సుందరరామయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి అధ్యక్షోపన్యాసము

కాజలో 30-12-25 తేదీన జరిగెను

దివితాలాక ప్రాథమిక పాఠ్యాయులారా! మహాజనులారా, మీరు నన్నీ సభకు నవ్యత్తునిగా నుండమని కోరినందుకు నేనెంతయు మీకు కృతజ్ఞుడను. మీరీ సభకు 6 సంవత్సరముల నుండి నిర్విఘ్నముగా జరుపుచున్నందులకు మిమ్ములను హృదయపూర్వముగా అభినందించుచున్నాను. మీ తాలాకా కృష్ణాజిల్లాలోని కల్ల విద్యావిభాగమునకు నూతనోద్యమము పట్టు యభిమానమునకు మున్నగు గాంచినది. మరియు నాంధ్రరాజ్యమునకు జన్మస్థానమైన శ్రీకాకుళము మీ తాలాకాలో నిదేగదా! హిందువులకు ముఖ్యముగ హంసలపిచ్చి కబళీపురము మున్నగు యాత్రాస్థలములు మీ తాలాకాలో నికే. ఆర్థికవిషయము నందును శ్రీ కృష్ణచేజలముల సుప్రసిద్ధులను మీ మాగాణి, మెరక భూములవలన మీ శ్రేష్ఠాంత ప్రజలకును దీసిపారు. అట్టి పూర్వ వర్తమాన ప్రాముఖ్యత గల మీరిట్టిసభ నవిచ్చిన్నముగా జరుపుచు నితర ప్రాంతములవారికి మాగ్ధర్వకులకుటలో వింతయేమియు లేదు.

బాల గురువులారా! రాబోవు తరతరముల యభివృద్ధియు మీమీదనే యాధారపడియున్నది. భారతజాతి గ్రామవాసిగాని పట్టావాసిగాని అందరంగీకరించిన విషయమే రాజ్యములు మారినవి. సామ్రాజ్యములు పరివర్తనము జెందినవి గాని గ్రామములు జాతీయ జీవనమునకు పెట్టనికోలై నిలిచి రక్షణ గావించినవి. మనగ్రామములు చరిత్రకారులవలన స్వతంత్ర ప్రజా యత్ర రాష్ట్రములని ఎన్నిక గాంచినవి. కాని బ్రిటిషు అధికారులు కేంద్రీకృత పరిపాలనావిధము నీ మధ్య మనదేశములలో నెలకొల్పిన తర్వాత గ్రామ జీవనము నశించినది. గ్రామోద్యోగములు సర్కారుకార్యగ్రామములకు సర్కారు ఖజానాలోనికి పోవును. గ్రామతగాయిదాలు సర్కారు వ్యాపకములు పరిమరించవలెను. గ్రామ ప్రజలందరు సర్కారువారి పాతికులే. కాని అన్యోన్యాయములు కారు. కావున గ్రామములో బడి కావలెనన్న సర్కారుకు మాజగు పంపవలెను. గ్రామపాఠశాలలోనిరాజుడి పగిపోయిన తాలాకా బోర్డువారు జాబితాలో నుంచి మాపుచేయవలెను గ్రామ కాలబలో నీరు లేకపోయిన యింజనీరుగారికి తంతి పంపవలెను. ఇట్లు యశహృద్యునితో నున్న గ్రామ ప్రజల బిడ్డలై యుద్యోగములుగాని, పురములలోను డు వృత్తిసంతులుగాని, స్వతంత్రబుద్ధి గలవారుగాని, జాతీయోద్ధరణోత్సాహులుగాని యెల్లరుదురు.

మీరు గ్రామ బాలరకు విద్యార్థులుగనండి మందు నాటి స్వతంత్ర పౌరుల పుట్టిచేయు బాధ్యతయే గాక శిశుములుగ బడియున్న గ్రామజీవనమును పునరద్ధరించి జాతీయభివృద్ధి బలమైన పునాదుల జేయు హక్కును మీదే. గ్రామ ప్రజలయందు అన్యోన్య ద్వేషభావము నణగక్రొక్కి వారివారి తగవులు మాటి మాటికి కోర్లలకు పోవు దుర్వ్యవస్థను ముచ్చిక్కుకొనక గ్రామ పెద్దలద్వారా పరిష్కారము చేసికొను నట్లు జేయుట, గ్రామములలో స్నానముచేయు నుద్యమము పానముచేయుట, మనుష్యులు నిద్రించుటలోనే నిద్రించు కట్టి యశుభ్రపరచు మొదలగు ననాలోగ్యములను నభ్యాసముల రూపు మాపుట, ప్రజల మాతృమును బావ్రోలి వారి! ప్రపంచజ్ఞానము కలుగజేసి లోకకళ్యాణమునందు బాల్గొను వారినిగా జేయుట, జనల దారిద్ర్యమును నశనయింపజేయు వారికి రెండుమూలల తిండికి నోదుకొనుటను, వారికి గడ్డ కరివు లేకుండగ వారి యిండ్లలో రాటుములు ఆరికాలములోవలె తిరుగనట్లు చేయుట, జాతి వత్త కలమాను లంతరీపజేయుట మీ విధులైయున్నవి. గ్రామములే గ్రామ వ్యవహారములు నిర్వహించుకొనుటకు సాధనములైన గ్రామపంచాయతీలను నెలకొల్పుటకు పంచాయతీ రిజిస్ట్రార్లుగారి యనుమతి పొందుటకు ప్రతి గ్రామమువారిని ప్రోత్సహించవలెను.

ఇంతి కార్యభారము పూనవలసి విద్యా గురుభార్య, జాతీయ నిర్మాతలు, ఇస్పాహి గ్రామసంఘ ప్రతినిధులెంతి యుని మును విచారింపవలసియున్నది బోర్డువారిచే నియమిత లగువారికి లోయరుగ్రేడు బ్రెయినింగ అయినవారికి రు16లు

హయ్యరుగ్రేడు బ్రెయినింగ అయినవారికి రు 18 లు, నెకం డరీ బ్రెయినింగ అయినవారికి రు 25 లును కనీస వేతనములు అయియున్నవి. నగరములందుకంటె గ్రామములందు కుటుంబ ఖర్చు తక్కువయగు మాట వాస్తవమేగాని, ఈ కాలమున నగరస్థానియులుగల పట్టణముల వదిలి, రాకపోకల కనువుగాని ద్వీపములబోలు గ్రామముల నివాస మేర్పరచుకొని నిరాడంబరముగ గ్రామజీవనమున బాల్గొనుటకు తగు ధనాన్న యొన్నతప్పు, యునకు లీపుత్తియందు బ్రవేశించరని మనము గమనింపవలసినది. మరియు బాలరకు విద్యగరవుటయే కష్టతరమైన పనియనియు, అందులకై సాధ్యమగునంత ఎక్కువ శ్రమలవారే పూనుకొన వలెననియు, బోధకులకు పూర్వగత్యాధాన ప్రకారమున్న యోగ్యతలకంటె ఇప్పటి విద్యావిధాన ప్రకారము ఎక్కువ యోగ్యతయున్న గారి వారిలో సాకర్థ్యమున సమానులు కారనియు మనము మరుగరాము. కనుక ఓలున్నంతవరక హైయ్యగు బ్రెయినింగ అయినవారిని నెండరీ బ్రెయినింగ అయినవారిని భాళి వచ్చినపుడెల్ల యుపాధ్యాయులుగా నియమించుచుండవలెను.

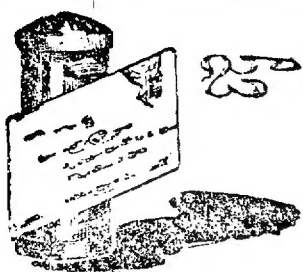
మీ రిదివరకు మీ సభలలో గోరు తీర లుపట్టి అతిశయమైనది కాదు. స్వతంత్రముగా పాఠశాలల కెట్లుగా యుపాధ్యాయుల విషయములలోను మీరుగారు గ్రామములకు విశేషములుగావు. మరియు రాత్రి పాఠశాలలు నడుపు పగటి పాఠశాలల బోధకులకు మీరు నిండు గ్రామము లీమగుని కోరుట అసమంజసముకాదు. బోర్డువారు వెంటనే లోయరుగ్రేడు బ్రెయినింగు టీచర్లకు రు 20, హైయ్యగుగ్రేడు బ్రెయినింగ అయినవారికి రు 25, నెకండ్రీ బ్రెయినింగ అయినవారికి రు 30 ినీ, వేతనములుగా నేర్పరచవలయును. ఈ సని బోర్డుగారి యగ్గి సామర్థ్యమునకు మించియున్న గ్రామములైనను చందా చేసి లోటును వెంటనే భర్తీ చేయవలయును. ఇంకాక, యుపాధ్యాయులే దమ యాదాయము వృద్ధిచేసుకొనుటకును దన విధాయకము నిర్వహించుకొనుటకును బ్రతిగ్రామము మూలకైయును సరావత్రివారాలు వెంటనే పంపించవలెను అందు లన వారికి నెలకు 4, 5, 6 రూపములు ఆదా పెగుటయే గా. పలు పాటకుము జేసినను నిమ్మజాతుల విద్యాదాన మొనర్చు తలుపించి తమ యుపాధ్యాయత్వము సార్థకమునకు పూర్ణవారు యిప్పటి నిండు గ్రామములను యా యుపాధ్యాయుల లభింపజేసి పగలుద్యోగము చేయనివారికి యవసరమునెడల గ్రామములకు హెచ్చించవలెను.

దేవయ మైన లెక్కలు, తెలుగు అంకెలు, గణితములు చెప్పకుండ మిమ్మెరుగును కానించు. జాతీయ వీరులచరిత్రములు బోధించకుండ నెవ్వరు మిమ్మెరుగింపరు. కావున మీరు ప్రజల కేది యుపయోగమో అట్టి విద్యనే బాలరకు బాలికలకు గరిపి వారి తల్లిసండ్రల కృతజ్ఞతకు బాత్తులై సంపూర్ణ పౌరత్వమునకు గట్టి పునాదివేసి జాతీయ నిర్మాణమునకు నిర్ణేత లగుడు.

14 వ ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు

ఒక విచిత్రపరిణామము

నే నాంధ్రపత్రికయందుఁ బ్రకటించినదానికిఁ బ్రత్యక్ష ప్రముగఁ గాఁబోలు బ్రహ్మశ్రీ క్రొత్తపల్లి నూర్యరావుగారు మొన్నటి శనివారపుఁ బత్రికయందు బ్రత్యక్షతర మొసంగియున్నారు. క్రిందటిసంవత్సరము లోనుగూడ నీసభ జరిగినప్పుడు గంటూరులోనుండి చాలమంది స్నేహితులను నెల్లి యుంటిమి. ఆసందర్భమున యీ సభ నా ద్వారా యాహ్వానింపబడి యుండెను అప్పు డాప్రదేశమున గూడిన పరిమితాంగ్య నిర్వాహకసభవారు మా యాహ్వానమును మన్నించి తీర్మానించినవారు తరువాతఁ గొంతకాలమునకు భారతీయంగును నాంధ్రపత్రికయందును వారే యీ తీర్మానములఁ బ్రకటించిరి. మేమీసభకు బల్లెటూరున జరుపవలసియుండుటచే న్యాజ కాస్త్రీసహసములందు జరుపఁజాలకపోతిమి కారణమేమియన యా కాలము ఆకారణమున ప్లాట్టుమాసమున జరుప బ్రతుక్కుములయేయుచు బత్రికలందుఁ బ్రకటించితిరి. వెనుక నొకతూరి యిట్లే పత్రికలందుఁ బ్రకటించితిరి. ఇంతజరిగినను పరిపక్తు స్వకస్థాపములు బ్రహ్మశ్రీ నూర్యరావుగారుగారి ఇదితరలుగాని నాకింతవలెను నొక యుత్తరమైనను వ్రాయక కాకనాడలో ఫిబ్రవరిమాసమున సుమం బ్రయత్నించుచున్నట్లు నిస్సంకు ప్రకటించుట అశ్చర్యకరము. ఈ విషయమం యు బ్రహ్మశ్రీ లోకప్రగడ సార్వజనాధిపతి రావు, సంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారి వదిలమి. పండితులు గాని గమనింతుంగాక! కోన వేంకటరాయశర్మ.

జాబ్బులు

14 వ ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిషత్తు కనభ:

ఈ సభ రాష్ట్ర ఫిజీయన్ల 6, 7 తేదీలు శనివారము ఆదివారములలో కాకినాడలో మి. రా. రా. శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహుడు పంతులుగారి యాధిపత్యమున జరుగును. కాబట్టి భాషాభివృద్ధి, పండితులు, సకలజనులును దయచేయఁ బ్రార్థించుచున్నారము.

క్రొత్తవల్లి సూర్యరావు
ఆం. సా. ప. మేనేజరు

కర్ణాటక ఆయుర్వేదసమైక్యసము

"దెంగళూరియందు జరుగబోవు ద్వితీయ కర్ణాటక ఆయుర్వేద సమైక్యసముకు తోడుగా మైసూరు మరియు కొడవ ప్రాంతముల ఆయుర్వేద సమైక్యసము కలసియున్నాయందు జరుగబడును. ఈ సమైక్యసము జనవరి 31 వ తేదీ లో జన శివమొగ్గాయందు జరుగుటకు ఏర్పరచబడినది. ఈసభకు మహానీయులు శ్రీమత డా॥ శంకర్ ది. 5. 5. 5. (బాగ లకోట) అధ్యక్షులుగా నుండుటకు అంగీకరించుచున్నారు. ఆకాలమునకు మైసూరు మరియు కొడవ ప్రాంతములందును ఆయుర్వేదాభివృద్ధిలందును విచ్చేసి కార్యమును సేవేర్పరుటకు సహాయపడవలెనని కోరుచున్నాను.

జె. యల్. యన్. అయ్యంగార్,
కార్యదర్శి.

అష్టావధానప్రదర్శనము

5-1-28 తేది సాయంత్రము 8 ఘంటలకు సౌందర్య మహాలనందు బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని దోమా వెంకటస్వామి గుప్తగారు అష్టావధాన మొనరించిరి. బ్రహ్మశ్రీ (వెసిడెన్స్) మేజిస్ట్రేటు తుంపూడి భగవత్తమస్వామిగారు రథ్యక్షత వహించిరి. బ్రహ్మశ్రీ కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి మొదలగు కవింద్రులు, పండితులసల సభ సలంకరించిరి. అష్టావధాన నియమములననుసరించి శాస్త్రీయముగ శ్రీ ప్రగారు అష్టావధానమునజేసి పండితులందరి సన్మానమును బొందిరి అవధానాంతరము శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు నాటి గుప్తగారి అవధానమును గురించి జెప్పి, శ్రీ ప్రగారు అవధానముల జయ ప్రథముగా జేయుట నేమి నూతనముగా దనియు, వారు ఆంధ్ర ముననేగాక, సంస్కృతమునందును చక్కనికవిత్వము తెచ్చుకల సవధులయు, కాకినాడలో తమ ఆధ్యక్షతక్రిందజరిగిన శతావధాన సందర్భమున అచ్చటిపండిత లోక మెట్టిదిక్కుప్రశ్నల వేసినను వాటిని సునాయాసముగాజెప్పి జయించి యుండిరినియు నేటి యావధానమును మిక్కిలి జయప్రథముగా నిర్వహించిరి నియుజెప్పి శ్రీ ప్రగారిని శ్లాఘించిరి. అనంతరము బహువిధానములు పండితులు బ్ర॥ శ్రీ బి. నరసింహశాస్త్రిగారు తమయానందమును తెలియజేసిరి. పిమ్మట యొకయువకుడు అవధానమునుగురించి అశుభ్రక పద్యములుజెప్పి శ్రీ ప్రగారిని కొని యాడిరి. పిమ్మట కొందరిసభ్యుల ధన్యవాదములతోడను అన్యక్షులగు శ్రీభగవత్తండ్రిప్రగారి ఉపన్యాసముతోడను, శ్రీ ప్రగారికి జయధ్వానములతోడను సభ ముగియబడినది. శ్రీ ప్రగారికి ఆర్యవైశ్య యావజీవసహజ భరత సువర్ణపతకము నొసంగ నిశ్చయించిరి శ్రీవర్మ చెంచయ్యగారు ఉత్సాహపూర్వకముగా నెలవిచ్చిరి. చన్ననగర ఆర్యవైశ్య యావజీవసహజ ధ్యక్షులగు గోనుగుంట్ల వెంకటసుబ్బాస్వామిగారు యోషియలు లో జరుగు 13 వైశ్యమహాసభాసందర్భమున శ్రీ ప్రగారివలన శతావధానము జరుగబడునని తెలియజేసిరి. తమసంఘముతరపున శ్రీ అవధానగారికి, పండితులకు, అన్యక్షులకు, విద్యాపరులకు వ్యవస్థాసభికులకు వందనమర్పించిరి.

పాలిశెట్టి ఆదినారాయణగుప్త,
మిట్టవల్లి కృష్ణరావు.

ఆనందనికేతన ఆశ్రమము

చాగల్లు రైల్వేస్టేషనువద్ద
పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

విజ్ఞప్తి - భూరినిరాశములు

ఈ నికేతనమునకు శ్రీయుత దేశోదారక కాకినాడను నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు రు 2000 లు విలువగల భవనమును కట్టించియు శ్రీయుత లకంసాని గంగరాజుగారు రు 1000 లు కిమ్మకుల భూమిని యిచ్చియు తదితర విలువలు బహు కొద్దిగలది యందుండు బాబుర పోవడకు ప్రతినిల వారితో కలిసి ధనమును యిచ్చియు కొద్దిగ విరాళములను పాకలు మున్నగునవి జేయుటకును సహాయముచేసిరి.

శ్రీయుత వాల్మీకి వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు (చెన్నపురి) వారు ముద్రించిన తెనుగు గ్రంథములన్నిటిని, నొక్కొక్కటి విరాళముగా నిచ్చుటకును వాగ్దానమొసంగిరి.

ఇందు ఎం. ఎ. బి. ఎ. ప్యాసు అయినవారు త్యాగ మొనర్చి వారి కుటుంబపోషణకు వారే స్వంతముగ భరించుచు నుచితసేవను చేయుచుండిరి.

ఈ ఆశ్రమమువారు గ్రామ పునర్నిర్మాణ సమస్యకు ఎక్కువ పాటుబడవలెనని కోరికను గజగియుండిరి. యీ ఆశ్రమమున ఆదర్శమైన పతనాలయ ఇను పతికోధనకు కలగనుండు నలుల స్థాపించవలెనని పాటుబడుచుండిరి. ఈ పతనాలయ స్థాపనకు నేను నాతో కలిసి పాటుబడుచుంటిని. ఆంధ్రులెల్లగు వారితో కలిసి యీ కార్యవిధ్వంసాన విరాళములు యిచ్చినవారి నామాకు పంప ప్రార్థించు.

నిడదవోలు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా శనివారపు సుబ్బారావు.

ప్రథమ ఆర్యవైశ్యయవజనమహాసభ, చెన్నపురి

శ్రీ: టి నరసింహారావుగారు తమను వెల్లి సామ్రాజునిని వివయమును గుఱించి వ్రాసిన లేఖను చూడెడిరి. అందు వారు టిక్కెట్టుతో సయితము లోనికి వచ్చినప్పుడు వైశ్యసభతో బ్రాహ్మణులు కేలాటి సంబంధమును లేదను కారణములతో కాపైకొకారు, కార్యసభ్యులు వెల్లిగొట్టిరిని వ్రాయబడినది. నేను కార్యదర్శితోడను, కృష్ణతోడను ముచ్చటించితిని. టిక్కెట్టుతో లేవనడు వారిని బయటకు వెళ్ళవలసినదిగ జెప్పి నట్లున, టిక్కెట్టుతో వచ్చినప్పుడు వెల్లి సామ్రాజుని యనలేదని యు తెలియపచ్చినది. కావున టిక్కెట్టుతో లోనికి వచ్చిన సమాచార మంత్యమేయ గ్రహింపవలసినది. టిక్కెట్టుతో లోనికి వచ్చినప్పుడు వెల్లి సామ్రాజు మనలేదు.

నరసింహారావుగారు నాకు పరిచితులు. వారిట్లు వ్రాయుట చాలచిత్రముగ నున్నది. యథార్థము తెలిసిన ప్రతివారును అట్లు యేయొక్క ప్రత్యేకసంఘమును అమానింపబడలేనని గోచరము కాకమానదు.

మద్రాసు 5-1-28 దరిశి చంచయ్య, అధ్యక్షుడు.

దివిలాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ రివమహాసభ

ది 30-12-25 వ తేదీని కాజగ్రామమున ప్రెమహాసభ ము-రా-రా-శ్రీ శిష్టా సుందరామయ్య బి. ఎ. బి. యల్ గారి యాధిపత్యమున సమావేశమైనది. ఈ సభానిర్వహణానిమిత్తము కర్ణా మహాసభ్యులును, కొత్తపల్లి కాపు సుబ్బ మ-రా-రా-శ్రీ తుమ్మల గోపాలకుమారుడు ఎక్కువసహాయము చేసిరి. మరికొందరు గ్రామస్థులుగూడ సహాయము చేరి. వారందరు వందనీయులు. ఇట్టి వీరి సహాయముననే మర నాకు వండలసభ జరుప సమకట్టుల తయారైనవి. ఈసభకు కాజ గ్రామ స్థుల తరపున మ-రా-రా-శ్రీ మర్రివాడ కాశీదేవగారు ఆహ్వానముచేసిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు వృధువధుడైరిని ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట గతవర్షికార్యనివేదికము, కొన్ని యువశాస్త్రములు జరిగెను. తర్వాత బోధకులకు, ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసానికి సంబంధించిన కొన్ని శీర్షికలుముల 2 రిగెను. అందు దేశీయనాయకుల యకాలమరణమునకు విచారమును తెలుపుటయొకటి, వృత్తివ్యుత్పల ప్రాముఖ్యత నియమలసినదని కోరుటయొకటి, కేంద్రీయ ఘనములతో కొన్ని మార్పులు కోరుట యొకటి సభమును రిజల్యుషన్ చేయించుటకు స్థాయిభమున కధికారమొసగుట యొకటి మొదలైన కొన్ని ముఖ్యశీర్షికలుములు గలవు. నిబంధనల ప్రకారము స్థాయిసంఘ మేర్పాటు కావడెను. సాయంతకాలము శ్రీ దివిలాలేటి దీప్తాబి ఇన నెక్కరుగారు భక్తిగ నుపన్యసించిరి. చివరకు వందనాదీకములతో సభ ముగింపుకావడెను.

అ॥ వెంకటాచలము,
కార్యదర్శి.

మాలమాదిగల వృత్తాంతము

కొన్ని ఆరోపణలు

మన దేశములో అనగా ఆంధ్రప్రదేశ్ములో మాల, మాదిగ, పాకి అనేమాడు కులములు గలవు. ఈ మాడుకులములను పంచములనిగాని, లేక ఆదిమాంధ్రులనిగాని పిలుచుచున్నాడు. ఈ తెగలలో మాల, మాదిగ, పాకికులములవృత్తులు వేరు. సాంప్రదాయములువేరు. నివాసములువేరు. వీరిలో వీరు ఒక్కొక్కరు ఒకతెగకంటె మరియొక తెగవారు శ్రేష్ఠులమని భావించుచుండురు. ఇందు మాదిగవైష్ణవులని, మాలవైష్ణవులని అంతర్భాగములు గలవు. వీరు శుభాశుభకార్యములయందు పాఠోహిత్యము నహించెదరు. ఇతరకులములలో అనగా అగ్రవర్ణములలో బ్రాహ్మణులకు ఎట్టిపూజ్యస్థానము గలదో మాలమాదిగలలోను ఈవైష్ణవులకు అట్టి అగ్రస్థానము గలదు. వీరిని మాలదాసులని మాదిగదాసులని పిలిచెదరు. ఈమాలమాదిగ పాకికులములకు భోజన ప్రతిభోజనములుగాని సుబంధ బాంధవ్యములుగాని చిరకాలమునుంచి లేవు. జనసంఖ్యయందును, పలుకుబడియందును ఆంధ్రదేశములోని ఒక్క ప్రాంతమునందు మాలకును, మరియొక ప్రాంతమునందు మాదిగకును అధికము గలదు. ఒక మాదిగవానిని పిలిచి పంచము లేక్కవా లేక మీకులమే శ్రేష్ఠమైనదా అని అడిగినచో ఆతడు ముమ్మాటికిని మేము ఎక్కువమని సమాధాన మిచ్చును అటులనే ఒకమాలనుగాని, పాకివానినిగాని అడిగినచో ఇదియే ప్రత్యుత్తర మిచ్చును. ఈపాచ్చివృత్తులు నిర్ణయించుటకు తగిన ఆధారములు చరిత్రతత్వమున కాన్పరమును అనుసరించి గాని కనుపడవు.

ఆదిమాంధ్ర ఉద్యమము

ఈదినములలో చివరకు కులములను దోస్తృత్వమునకు తెచ్చుచున్నది వెక్కువమంది పాటుబడుచున్నాడు. అయితే యీ కులభేదములు మార్గమున కడ్డపచ్చుచున్నవి.

ఒక వర్ణమునకు మరియొక వర్ణమునకును గల అస్పృశ్యతను నివారించుట ముఖ్యోద్దేశ్యమా? లేక వీరందరిని కలిపి సంబంధ బాంధవ్యములతోను భోజన ప్రతిభోజనములతోను ఎట్టిభేదభావము లేకుండ ఒక్కటిగా చేయుటయో? అగ్రవర్ణములలోను కులభేదములు, హెచ్చుతగ్గులు, అంతర్భాగములు, ఎన్నియో ఒక్కొక్కవర్ణములో గలవు. ఇట్టి చిన్న పెద్ద వర్ణములకలసి 16 వేలు పైన కులభేదములు కలవని జనాభా లేకల్లవల్ల తెలియుచున్నది. ఇప్పుడు మనము ఈకులములను, కులభేదములను అంతర్భాగములను నాశనముచేసి ఏకపంక్తిలోని నము అడులేక అంతర్భావములు చేయవలసియుండునా? నేను రాజ్యాంగనిర్మాతలుగాని, సంఘసంస్కర్తలుగాని ఇట్టి సమస్తిపద్ధతిని ఆలంబించుచున్నారా? లేక ఏవర్ణముయొక్క వ్యక్తిత్వమును ఆ వర్ణమునకుంచి మొత్తముమీద ఒకరితో నొకరు సమానభావముగను ఒకరి వ్యక్తిత్వత్రైత్యమునకు మరియొకరు అడురాకుండ వుండునట్లును కృషిసల్పుచున్నారా? అగ్రవర్ణములలోని అంతర్భాగములను, భేదభావములను రూపుమాపిన ఈ మాడుకులములలోను అదేపద్ధతిని నవలంబించవచ్చును. తనతో అన్ని ఆచార సాంప్రదాయములయందును సమానుడుగా నుండు ఒక స్వార్థబ్రాహ్మణుని ఒక వైష్ణవ బ్రాహ్మణుడు పూజాపునస్కారములలోను, సంబంధ బాంధవ్యములలోను ఆచారములలోను అస్పృశ్యునిగా చూచును. అట్లనే కాపు, కమ్మ, వెలమ, చాకలి, మంగలి, కంసారి, సాలి, మొదలగు కులములలోను వీనియందు గల అంతర్భాగములందును ఒకరితో నొకరు అస్పృశ్యతను, హెచ్చుతగ్గులను పెట్టుకొని యున్నారు. నేడు అనేకమంది వహనభావులు మానవమూహిమిలో అనగా మాల,మాదిగ, పాకికులములయందును హెచ్చుతగ్గులను నిర్మూలపరచి అన్నిటియందును ఒక్కటి కరిగెనని చెప్పుచున్నారు. వృత్తుల యందును ఇతర సాంప్రదాయముల యందును చిరకాలము నుండి ఈ భేదభావములను పాటించుకొను జాతులకు కలంపుట సాధ్యమా? అది ఎట్లు పీలగును? వీరిసాంప్రదాయములెట్టివి? ఒక ఆదిమాంధ్రనాయకుడు ఒక నిమ్మజాత్యుద్ధారకుడు ఒక సంఘసంస్కర్త లేక ఒక రాజ్యాంగవేత్త వీటిని ఎట్లు ఎదుర్కొనవలయును? ఈసమస్య వీరిదన పరిష్కారముచేయవలయును. ఈ యంశములు ముందు చర్చించెదను.

నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడు యం. యల్. పి.,
జే.బి.బి.

(అయ్యర్వేద వైద్యులు) శ్రీ ఆంధ్రఅయ్యర్వేద నికేతనము
2450 పిఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మా కౌతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.

ఆమృతాంజనం! మేము ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. "ఉమ్మిడి" అను పదమునుచూచి అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు ఇతర బ్రాంచిలు లేవు. కాన మీరు మోసపోకుండుటకై "ఉమ్మిడి" అను పదమునుమాత్రము గమనింపక ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెని, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

తోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ల నుండి నేను లోకనేన చేయుచుండునంతరి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలయా, స్ట్రేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారు, ముసలివారు, వారు పీరననేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశిశువులు, పకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రకృలయిడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన శ్లేధులు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్ధ శ్వాసకాసము, పల్లనోప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకాల్టాయెంజా, క్షేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణమును. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకుంటే గలవు. ఒకదఫా నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్డు నెల పోస్టుఖర్చుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్డు రు. 2-18-0. 25 బుడ్డు రు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాఠ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల మైనారు.

ఇచ్చట మీకు నిదర్శనములు గలవు!

ఈ ఔషధకాలయందు తయారగు ఔషధములను, అందులో ముఖ్యముగా సిద్ధకల్ప మకరధ్వజను వాడుటచే వాకు అమృతగుణము గలిగిన దని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. శ్రీయంత సి.ఆర్. దాసు. నేను మీసిద్ధకల్ప మకరధ్వజను మిక్కిలి జయముతో వాడుచున్నాను. డాక్టరు ఎన్. వి. వేలు

సిద్ధ మకరధ్వజయందుగల అమోఘమైన గుణమును చూచి నేనాశ్చర్యపడుచున్నాను. శ్రీయంత సి.విజయరాఘవాచారియార్ వ్యాధిచే బాధపడుచున్న మానవుల పొలిటికి సిద్ధకల్ప మకరధ్వజ యొక గొప్ప వరప్రసాదము. డాక్టర్ ఆర్. నాగమందరం అయ్యర్ రిటైర్డ్ డెప్యూటీ కలెక్టర్.

సిద్ధకల్ప మకరధ్వజ (రిజిస్టర్డ్)

(గొప్ప నరముల, సాధారణ టూనికు)

మిక్కిలి అపూర్వమైన ఔషధము, స్వల్పము, ప్రవాళము, ముత్యము, సిద్ధ మకరధ్వజ మొదలగునవి చేర్చి తయారుచేయబడినది. ఆయుర్వేద రత్న పండిత డాక్టరు ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యు పి. హెచ్. డి. ఎన్. సి.

మనోహరం డైరెక్టరు, ప్రధాన వైద్యులు

గారి సమక్షమున తయారుచేయబడినది. దీర్ఘకాలమునుండి, స్వల్పకాలమునుండి యున్న వ్యాధులను, చిక్కు వ్యాధులను శాశ్వతముగాను, పూర్తిగాను కుదుర్చును. పూర్తిగుణ మగుటకు కావలసిన 60 మాత్రలుగల బుడ్డి 15 ధర రు 10 మాత్రమే

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LIMITED.

THE LEADING INDIAN CHEMISTS AND MANUFACTURERS OF SHASTRIC MEDICINES.

Esplanade

(P. O. Box, No. 151.)

MADRAS

Telephone Nos. 3034 & 2837 Telegrams "Kalpam".

The Madras Races 1925-26.

చెన్నపురి పందెములు Notice.

వివరీతపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూపర్దులుగారు మార్చిరి.

మద్రాసు మీటింగు

బదవదినము 2452

9-1-1926 తేది శనివారము

మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము

2 గంటలకు

(832) ఆంధ్రులకే 2957

కి॥ శే॥ రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు గారిచే వ్రాయబడి, సాశ్వత్యాంగ్ల పండితులనేకులవద్ద మెప్పువడిసిన "Othello", Unveiled & "Hamlet" Unveiled అను సుమారు 700 పేజీల గ్రంథములు, అసలు ధర 15 రూపాయి లయినప్పటికి, మావద్దవున్న కొంచెముస్థాకు అయిపోవు వరకు ప్రతి కి రూ॥లకు యిచ్చుచున్నాము. ఈ పుస్తకములు తిరిగి అచ్చు పడనేరవు.

విక్రొరియా డిపో, మైలాపూరు - మదరాసు.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సండివి, మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ కుక్క నవ్వు, అతిమాత్రము మె॥ వాటిని హరించి బలమును, పీర్వ వృద్ధిని, సంసార ఘోషమును, సంతానప్రాప్తిని గలిగించును, 2 డబ్బీలు చాలును. 8351 (4) 20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0! పి. కి. ఏ. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి. (నెల్లూరు)